

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF
Rechterlijke archieven
ZUID-HOLLAND
Baljuwscnap
Noordwijkerhout
No. **4**

Dingboek
35
Noordwijkerhout, Hillegom.
Lis, en Voorhout.
begint 1602
ende 1616
N° 2

RSARCHIEF
archieven
LAND
schap
kerhout

scan 2 rechts

Van

1616

Van den

1616

scan 3, folio 1

X Joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis ende Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht aen deser vierschare Hans Watssen, van geboorte van Londen in Englands, Willem Vrom, engelsman van geboorte aen geene zijde, Lonnen ende Raes de Smits van geboorte van een dorp genaemt van der Nar=th bij Bruijssel, off hoe zij luijden elcx bijzonder bij naeme en[de] toename mogen zijn genaemt, hemluijden aenzeggende dat zijluijden machtich genouch zijn 't zij met dienen ofte haer hantwerck haer cost te verdienen, zijluijden ter contrarie vandien hen vervordert hebben ten platten lande gesonts lichaems jegens den placate te loppen bedelen, naerder blijckende bij heure gevangens confessiën bij hen buijten pijnge gedaen, concludeert daeromme de voorn[oemde] baillij en[de] eij[sche] in den naem als boven dat zij gevanges ter saecke voorseijt zullen werden bij vonnisse van welbooren mannen voor den tijt van twee jaeren op des 's landts galeije ende vorder den tijt van thien jaeren uijt den lande van Hollandt en[de] Westvrieslandt, en[de] dat haere gevangens goederen verclaet zullen werden voor verbeurt ofte tot anderen rch

XXII # Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis ende Voorhout, den voorgaen[de] eij[sch] ende conclusie gedaen bij den baillij der selver dorpen ten laste van Hans Watssen, Willem Vrom en[de] Vaes de Smith, jegenwoordich zijne gevangens, mitsgaders heure confessiën bij hen buijten pijnge ende bande van ijzere gedaen, hebben deselve gevangens gebannen en[de] bannen haer mitsdesen den tijt van vier jaeren uijt den lande van Hollandt ende Westvrieslandt, belasten hen de jurisdictie alhier te ruijmen binnen sonneschijn, ende d'andere landen binnen den tijt van zes dagen, interdiceren hen deselve landen middelertijt verder te frequenteren op vermeerderinge van straffe en[de] ontseggen den offichier in 't vorder zijnen eij[sch]. Aldus gedaen ende gewesen bij Cor[nelis]

scan 4, folio 1v

van Immerseel, schout van Lisse, Harman de Vries,
schout van Voorhout, Cornelis Ariensen van Nagel,
Crijn Jacobsen Duijnmeijer, Cornelis Willemsen van
Immerseel, Oloff Andriesen van Gelder, Willem
Huijbertsen van [de] Plas, Cornelis Cornelisen van Velsen,
Jacob Willemsen Vringen, Corn[elis] Lenertsen, Henrick
Pietersen, Jacob IJzaacxen van Heemskerck en[de] Jan
Cornelisen van Swieten, op ten IIII^{en} martij
zesthiehondert ende twee.

C. van Immerseel Harmen de Vrijes

scan 4, folio 2

Joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijkerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen in cas van delict, verclaecht Jacob Roo, gearresteerde ende gedaechde in persoon alhier, hem aenseggende hoe dat eenen Michiel van Rossum, deurwaerder van de comptoiren in Rijnlandt op den Xen septembris lestleden gecomen sijnde ten huijse van Cornelis Jeroensen, waert tot Noortwijkerhout, omme deur laste van de rentmeester derijt van Leijden aen den voors[zegde] gedaechde te doen renovatie van seeckere sommatie bij he enigen tijt daer tevooren deur laste van deselven rentmeester aen den voorn[oemde] gedaechde voor een restant van seeckere bij hem gepachte thienden gedaen ende bij langer vertreck van betalinge hem daervoren te ghijssele, deselve deurwaerder de beleeftheijt gebruijckt heeft gehad dat hij den gedaechde deur de waerdinne heeft doen aenzeggen dat hij achter eens bij hem zoude comen, dan die gedaechde in plaetse van zulcx te doen es ter contrarie terstont met zijn stock op zijn hals de voordeur uijtgegaen, 't welck tot kennisse van de voorsz[egde] deurwaerder gecomen zijnde es deselve tot voldoeninge zijne exploitcs benodicht geweest de voornomde gedaechde te volgen, ende hemselve deur 't heck van Noortwijkerhout achterhaelt ende aldaer de voorsz[egde] renovatie ende ghijselinge aen hem gedaen ende geëxploicteert hebben[de], heeft de gedaechde versocht gehad dat de voorsz[egde] deurwaerder hem soude seggen ende verthonen hoeveel hij noch schuldich was, mitswelcken de voorsz[egde] deurwaerder zijn executie cedulle voorthaelende ende beginnende te lesen, heeft de gedaechde hem zeer vileijnlicken vervordert den voorsz[egde] deurwaerder daerover met een gebloten opsteecker duer zijn hoet in 't aensicht tot deur zijn bovenste lip swaerlicken te steecken ende quetsen ende daermede terstont deur te gaen ende denselven deurwaerder te laten staen bleoeden, 't welck alsoo feijtelicke resistentie van de justitite ende mishandeling van een publijck diener der selver in 't exerceren zijns offitie ende zulcx

scan 5, folio 2v

een saecke van sonderlinge quaeden exemple en[de] consequentie es die in een landst van rechten niet en staet te leijden maer anderen ten ont-sich swaerlicken te straffen, soo concludeert de voornomde baillij ende eij[sche]r dat voorsz[egde] ge-daechde daerover bij diffinitijff vonnisse van welgeboren mannen gecondemneert sal werden gebracht te werden ter plaetse daer hij 't voorsz[egde] feijt geperpetreert heeff, ende aldaer bij den scherprechter zijn rechtehand affgehouden mitsgaders deselve affgehouden hand aen een hoge pael ten dien eijnde daer te stellen, ge-speijckert te werden, dat voorts deselve ge-daechde zal gebannen werden uijt den lande van Hollandt ende Westvrieslandt sijnleven lang geduijrende op verbeurter zijns lijffs ende dat alle zijnre gedaechdens goederen verclaert zullen werden verbeurt ende geconfisqueert ten prouffijte van den heer ende in cas van enich langer proces, dat bij provisie de gedaechde gecondemneert zal werden te gaen ende gebracht te werden in besloten gevangnisse ende aldaer te blijven ten uijteijnde van der saecke ofte tot andere als sulcken fijnen en[de] versouckende hem d'voorsz[egde] baillij ende eij[che]r op alles rechts te geworden.

Harman de Vries, uijt naem van den gearresterde present, ontkent wel expresselick den imper-tinenten eijsch bij den baillij alhier op hem ge-daen ende genomen, ende dat den baillij nochte den clager in 't minste nijet en sal doceren, nochte bewijzen de questsinge geschiet te wesen in vouchen als bij den eijsch wert geposeert ge-lijck den gedaechde ten principale van 't procesch ten fijne van nijet ontfanckelick ende dat den baillij sijn eijsch ende conclusie zal werden ontseijt, ende dat in allen gevalle des baillijs v[er]sochte provisie zal werden ontseijt en[de] dat den ge[daec]h[d]e zal werden geadmitteert te occuperen bij procureur.

scan 5, folio 3

Den baillij persisteert voor replijck bij zijne gedaen eijsch , conclusie ende v[er]sochte provisie.

Den gedaechde voor duplijck bij zijn antwoord.

Welbooren mannen ordonneren pertijen tusschen dit ende veertien dagen inne te brengen onder den secretaris alle 't gene daermede zij hen in rechte willen behelpen, mitsgaders elcx drie guldens omme daermede te consuleren met rechtsgeleerden. Actum den XX^{en} decemb[er] seshienhondert ende twee.

Welbooren mannen, gesien hebbende de consultatie van rechtsgeleerden t'haerder ordonnantie hierop gehouden mits den ge[daec]h[d]e stellende cautie ter somme van vierhondert gul[den] ende doende hanttastinge van t'allen tijden tot vermaningen van welgebooren man[n]en weder te compareren in persoon sub pena confesi et convicti, ontseggen den eij[che]r zijne v[er]sochte provisie ende admitteeren den ge[daec]h[d]e te mogen occiperen bij procureur, ende reserveren de costen ten uijtende van den saecke. Actum den XII^{en} decemb[er] 1603

scan 6, folio 4

Joncheer Andries van Thienen, bailliuw van Noort-
 wijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, e[ische[r van
 's heeren wegen, beclaecht Pieter Crijnen, wonen[de]
 tot Hillegom, ge[daec]h[d]e in persoon, hem aenseggende
 dat hij ge[daec]h[d]e seeckeren tijt geleden ten huijse
 van [de] schoudt van Hillegom seeckeren tijt hebben[de]
 sitten drincken, hem tot sulcke ongalickheijt
 heeft begeben dat hij moetwilluchlicken een
 jongen winthont van de heere van Warmont, die
 aldaer ten huijse was met zijn opsteecker
 een groote snee in 't lijff ende wijders oock een
 gelijcke groote snee in 't cleet 't welck aldaer
 voor de schoortsteen was hangende gesneden
 heeft gehad, 't welck alsoo openbaer huijsge-
 welt ende fortse publijque es, mitsgaders
 een seaecke van quaden exempele ende conse-
 quentie die in een landst van justitie nijet
 geleden maer ten ontsich van andere behoort
 te werden, soo concludeert d'voorn[oemde]
 bailliuw ende e[ijsche]r dat de voorsz[egde] ge[daec]h[d]e daer-
 over bij diffinitijff vonnisse van welgebooren
 mannen geco[nde]m[n]e[r]t sal werden den tijt van
 XIIIII dagen in beslooten gevangenis te
 water ende brode geleyt te werden, ende
 dat voortws deselve gevangen gecondemneert
 sal werden in een multe van XXV goude ..
 croonen, mitsagders in de costen van desen
 processe ende mijssen van der justitie
 ofte tot anderen r[echt]en

In state XIIIII dagen. Actum den XX^{en} december 1602.

scan 7, folio 5

Joncheer Andries van Thienen, bailliuw van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, eijscher van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht Dirck Robol tot Lis, ge[daec]h[d]e hem aenseggende dat hij ge[daec]h[d]e hem onlangs geleden vermetelicken onderstaen ende veruordeert heeft gehad op sijn eijgen autoriteit ten overstaen van tve welgebooren mannen met seeckere ongeijckte gewichten ten huijse van verscheijden gebuijren van Lissen 't broot bij eenen Cornelis Cornelisen, backer tot Lis, gebacken, ende aldaer wesende, te gaen wegen omme denselven backer in 't gewichte van dien te controlleren ende achterhalen, waermede alsoo de ge[daec]h[d]e X lieden es in 't offitie ende ampt van hem e[ische]r ende 't selve temeraiclicken heeft gesurxeert, wesende een saecke van quaden exemple ende consequentie die in een landt van rechten nijet te lijden maer anderen ten ontsich staet te straffen.

Soo concludeert de voorsz[egde] bailliuw ende e[ijsche]r dat de ged[aeche]de daerover bij vonnisse van welgeboren mannen sal gecon... werden in een multe van XXV tich gouden realen ten profijte van de heer, mitsgaders in de costen van desen processe.

Den ge[daec]h[d]e ontkent in 't officie van [de] eij[sche]r getreden te zijn, concl[udeer]t mitsdien tot absolutie van den eijsch mitte costen.

Den baillij tijt om zijn eijsch te bewijsen.
Actum den XVI^{en} meije 1603.

Den baillij, tot bewijs ende justificatie van zijnen eijsch en[de] conclusie, levert over certificatie gepasseert opten XIX^{en} junij 1603 voor welbooren mannen.

Den ge[daec]h[d]e v[er]souct copie uijt deselve certificate en[de] tijt te XIIIII dagen. Actum den XIIen oc[to]bris 1603.

scan 8, folio 6

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van
 Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout,
 eijsscher van 's heeren wegen in cas van delict,
 beclaecht Lijsbeth Cornelisdr., weduwe wijlen
 Bancrees Dammesen tot Lisse met haeren voocht
 ge[daec]h[d]e in 't selve cas, seggende de voorn[oemde]
 baillij ende eijsscher ende de werheijt es
 sulcx dat de voorsz[egde] ge[daec]h[d]e in octobri anno XVI^c
 ende een voorleden in 't oxschieten van seeckere
 sloot leggende tusschen haere werffcamp
 ende 't geestlandt van eenen Theeus Pietersen,
 mede tot Lis, haer met quade saecken onder-
 staen ende vervordert heeft gehad, de
 wal ende kant van desselffs Theeus Pieters-
 zoon geestlandt mitsgaders 't geboomte en[de]
 hout bij denselven daerop geplandt en[de] voor
 die tijt te meermalen gehouwen t'sijnen
 onwille merckelicken te nae te doen grauen
 ende sulcx de voorsz[egde] wal ende kant groo-
 telice te doen ondergraven mitsgaders de
 wortelen ende tacken van den wassenden
 elst daerop staende groffelicken te
 doen blooten ende affhouwen ende vorder
 oock de harde wal ende kant van des
 voorsz[egde] Theeus Pietersen lant merckelicken
 aff te doen steecken ende seeckere desselffs
 willigen die daerop stonden te doen omme-
 graven, ende alle de voorsz[egde] affgesteecken
 affgehouden ende omgegraven soo aerde
 als elst ende willigen op haer ge[daec]h[d]es
 landt te doen werpen en voor haer
 te behouden, waerover sij ge[daec]h[d]e bij den
 voornoemde Theeus Pietersen voor de ge-
 rechte van Lisse in rechte betrocken
 geweest sijnde es eijntelicken naer groot
 ende lanchgduijrich schriftelick proces
 onder henluijden daerduer gesustineert
 bij diffinitijff vonnisse van deselve gerechte

scan 9, folio 6v

met advijs van rechtsgeleerden gecon[demn]e[er]t't voorsz[egde]
blooten ende affhouden van de wortelen ende
wassende elst staende op des voorsz[egde] Theeus
Pietersen gront, mitsgaders 't omgraven van
desselfs willigen, costeloos ende schadeloos
te repareren, mits welcken ende dat
't voorsz[egde] des ge[daec]h[d]es werck es feijtelicke
ontgrondige bederff affneminge en[de] incor-
peratie van haer gebuijren landt ende
gewasch ende sulcx velt gewelt rooff
ende dieffe, wesende saecken van seer
quaden exempele ende consequentie die
in een landt van justitie nijet gelden
maer anderen ten ontsich behooren gestraft
te werden. soo concludeert d'voorschreve
bailliu ende eij[sscher] dat de voorn[oemde] gedaec[h[d]e daerover
bij diffinitijff vonnisse van welgebooren
mannen gecondemneert zal werden in een
mulde van vijff ende twintich gouden realen
ten prouffijte van de heer mitsgaders in de
kosten van desen processe ofte tot anderen
alsulcken finen r[echt]en.

Dirck Wolphertsen procur[eur] voor de ge[daec]h[d]e
deselve ge[daec]h[d]e met haeren voocht concl[deert]
dat de heer bailliu tot zijnen eij[sch] en[de] conclusie ten-
minsten vooralsnoch vercl[ae]rt
zal werden nijet ontfanckelick ende bij
ordine dat hem denselven eij[sch] ende con-
clusie zal werden ontseijt, daerop ver-
souckende eerst en[de] alvooren recht, maecken[de]
voorts eij[sch] van kosten van den processe.

Den bailliu voor replijck persisteert bij zijnen
eij[sch].

Den ge[daec]h[d]e voor duplijck persisteert bij zijn
antwoort.

Welbooren mannen ontseggen den baillij voor-
alsnoch zijn eij[sch] ende conclusie bij hem
opte ge[daec]h[d]e gedaen ende genomen, ende

scan 9, folio 8

Joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis ende Voorhout, eij[sscher] van 's heeren wegen in cas van delict beclaecht aen deser vierschare Ijsaack Ijsaaxen van Cantelberch in Engelandt, jegenwoordich zijn gevangen, off hoe hij anders met naeme off toenaeme mach zijn genaemt, hem aenseggen-de dat hij gevangen seeckeren tijt lang vagabundsgewijse gesonts lichaems ten platten landen heeft loopen bedelen, contrarie den placcate op het stuck van dien geëmaneert. Concl[udeer]t daeromme denselven baillij dat den voorsz[egde] gevangen ter saecke vooseijt in conformité van [de] selven placcate zal werde gecondemneert bij vonnisse van welboren mannen, gebracht te werden in besloten hechtenisse omme aldaer deur den scherprechter gegeesselt te werden ende dat hij verder zal werden gebannen uijt den lande van Hollandt en[de] Wetsvrieslandt ende dat zijne gevangens goederen verclaert zullen werden verbeurt ende geconfisqueert ten profijte van den heer ofte tot anderen r[echt]en.

Kantlijn: XXIII #

Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis ende Voorhout, den voorgaanden eijsch en[de] conclusie bij den baillij derselver dorpen overgeleijt ende gedaen ten lasten van IJzaack IJzaacxen van Cantelberch, zijn gevangen, ende gesien desselffs confessie bij hem buijten pijnende bande van ijzere gedaenm daerbij hij bekent heeft 't geene hem te laste esgeleijt, hebben denselven gevangen gebannen en[de] bannen hem mitsdesen den tijt van een jaer uijt de jusrisdictie van denselven baillij, te ruijmen binnen sonneschijn, verbieden hem deselve middeler tijt te frequenteren op vermeerderinge van straffe en[de] ontseggend en baillij zijn[e] vorderen eijsch. Aldus gedaen ende gewesen bij Cornelis Ariensen, Maerten Cornelisen Verduijn, Sijmon Jansen ende Arien Maertsen, van Noortwijckerhout,

scan 10, folio 8v

Dammes Jacobsen, Gerijt Gierloffsen, Cornelis Dircxen van Hout, van Hillegom, Florijs Corn[elis]-en Cocq, Cornelis Florijsen en[de] Gerijt Willemsen, van Lisse, Dirck Dircxen Thimmerman, Lenert Gerijtsen en[de] Willem Crijnen, van Warmont, alle welbooren mannen, opten XXX^{en} meije seshienhondert en[de] drie, bij mij Dirck Dirckz.

Den Xllen decemb[ris] 1603
rechtgezeten bij den substituijt van den
baillij,
Sijmon Jansen, Maerten Huijbertsen,
Willem Crijnen, Maerten Verduijn,
Cornelis Florijsen, Florijs Pietersen,
Crijn Ariensen, Daendel Lenertsen
van Tetroede, Florijs Cornelis Cocq,
Gerijt Geerloffsen, Arien Maertsen,
Dammes Jacobsen ende Dirck Dircxen
Thimmerman.

Joncheer Andries van Thienen, baillij van
Noortwijckerhout, Hillegom, Lis ende Voorhout, eij[ssche]r van 's heeren wegen, beclaecht aen deser vierschare Engel Jeroenssz., wonende tot Hillegom, gedaechde in persoon, hem aenseggen[de] dat hij hem heeft vordert eenen Arien Dircxsoon mede tot Hillegom wonende en[de] buijrman aldaer te vervolgen en[de] in desselffs schuijt te springen ende te questesen 't welck zulcx saecken zijn smaeckende kracht en[de] geweld, dewelcke in een plaetse van justitie niet geleden mer ten ontsich van andere behoort te werden gestraft, soo concludeert de voorn[oemde] baillij en[de] eij[ssche]r in den name als boven, dat de voorn[oemde] gedaechde ter

scan 10, folio 9

saecke voorsz[egt] werden gebannen uijt den lande van Hollandt en[de] Westvrieslant zijn leven lang geduijrende, ende dat zijne goederen verclaert zullen werden verbeurt ende geconfisqueert ten proffijte van de Graeffelicheijt ende in cas van eenich proces ofte ontkennen dat bij provisie de gedaechde gecondemneert zal werden te gaen en[de] gebracht te werden in besloten hechtenissie en[de] aldaer te blijven ten uijteijnde van der saecke ofte tot anderen r[echt]en.

De gedaechde ontkent den eijsch van den baillij nopender dat hij hem soude gedaen hebben cracht ende geweld, mer bekent wel dat hij den voorsz[egde] Arien heeft gequest en[de] dat 't selve es geweest een schoutenboete daervan hij de schout heeft voldaan. Concluedeert daeromme tot absolutie mitte kosten.

Dan baillij tijt omme te bewijzen. Actum den XII^{en} decemb[ris] XVI^c ende drie.

Den baillij tot bewijs en[de] justificatie van sijnen eijsch en[de] conclusie levert over certificatie gepasseert voor welboren mannen op den XIIIen februarij 1604.

Actum desen XXIII^{en} demb[ris] 1604.

De Vries vanwege de ge[daec]h[d]e versoect copie uijt de certificatie en[de] tijt ad primam. Actum ut ante.

De Vries vanwege den ge[daec]h[d]e seijt dat den baillij de personele comparitie sal werden ontseijt en[de] dat den ge[daec]h[d]e bij mannen vonnisse geadmitteert sal werden bij procureur te occuperen. Actum ut ante.

Den baillij persisteert bij sijnen gedaen eijsch en[de] conclusie. Actum ut ante.

scan 11, folio 9v

De Vries p[er]sisteert bij sijnen gedaen antwoord. Actum ut supra.

Mannen appoincteren dat perthijen sullen gaen bij den anderen e[de] nemen elck een goet man bij haer om te accorderen. Is 't doenlijcken soe nijet sullen doen als naer rechte sal behooren. Actum ut ante.

Mannen stellen de saecke in tijt te veertien dagen, v[er]mits de banck niet vol en is. Actum den Vien janaurij 1606.

De Vries vanwege de ge[daec]h[d]e versoect alsnoch copie uijt den heer bailliu sijn certificatie. Actum den XX^{en} januarij 1606.

Johan van Heusden vanwege de bailliu seijt den overge[daec]h[d]es vaeder te wesen, copie uijt de certificatie gedaen alsoo het criminele saecken sijn. Actum ut supra.

Welboren mannen doir dien den bailliu niet, dan met eenig getuich zijnen eijsch en[de] conclusie en verifieert, ontseggen den bailliu zijnen eijsch en[de] conclusie, op den ge[daec]h[d]e gedaen en[de] genomen voor deser instantie, compenseren de costen om redenen. Actum ut supra.

scan 12, folio 11

Joncheer Andries van Thienen, baillij
van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis en[de] Voorhout,
eij[sscher] van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht
aen deser vierschare Jan Gerweij, engelsman,
geboren in Engelandt in een stadt genaemt
Harnecier, jegenwoordich zijn gevangen, off
soe hij anders met name ende toename mach
zijn genaemt, ,ham aenseggende ende de
waerheijt is sulcx dat hij gevangen op Sint
Nicolaes avont voorleden geweest es binnen den dorpe
van Lisse in de herberge van de Swan, alwaer
hij gevangen gestolen ende met hem genomen
heeft zeecker linden laecken, 't welck hij van den'
selven dage tot Hillegom te coope geveijlt
heeft, 't welck hem gevangen noch nijet genomen
zijnde mer gaende van quaedt tot erger,
heeft hem des avonts tusschen ses en[de] zeven
uijren gevonden voor de huijsinge van Lijsbet
.... tot Hillegom, ende hij gevangen siende
deur 't glas dat deselve gelt hadt en telde,
is binnen den huijse getreden, ende heeft deselve
met een mesce 't welck hij aldaer vont leijgen
datelicken ende deerlicken vermoort, nemende hij
gevangen aldaer met hem omtrent tusschen de
vier en[de] vijff gulden aen gelt, mitsgaders
een vrouwen hoijcke, drie slaepplaeckens en[de]
een stuckgen fijn lindewaet. Gelijck hij
gevangen oock daer naer binnen ...uijden gestolen
heeft uijt een cramers winckel, een stuck bom-
basijn, daerop hij gevangen tot binnen
vervolcht, ende eijntelicken bij hem bevonden es.
Naerder blijckende 't selve bij zijne gevangens
en ge[daechd]en confessiën gedaen als d'informatiën
ten zijnen laste verworven. Ende also hij ge-
vangen heeft gecommittert openbaer diefte
vermengt met eenen zeer deerlicken ende
schandelicken moort, t zelck saecken sijn van
quaden exempele dewelcke in een lande van
justitie nijet geleden mer andere gelijcke
dieven ende moordenaers ten ontsich moeten
ende nodich eijsschen gestraft te werden.
Soo concludeert den voornomden baillij ende
eij[ssche]r nomine als boven, dat den voornomden
gevangen zal werden gebracht tot voor de
vierschare alhier ende dat hij aldaer zal werden
geleijt op den hoede ende gesleept ter plaetse
daer de justitie hem zal gedaen worden.

scan 13, folio 11v

ende men gewoon es den quaetdoenders te straffen, ende dat hij aldaer zijnde bij den cherprechter zal werden gebonden op een cruijs ende voorts zijne leden met den ijzeren hantboom aen stucken geslagen ende gerabraeckt ende 't selve gedaen zijnde zijn lichaem op een radt gestelt ende geseth worden zal ende dat zijne gevangens goederen vercl[ae]rt zullen werden verbeurt en[de] geconfisqueert ten proffijte van [de] graeffelicken ofte tot andere zodanijge hoofs ende lijffstraffe als mijn e[dele] heeren welbooren mannen naer exigentie van der saecke bevinden zullen te behooren. de voornomde baillij en[de] eij[ssche]r versouct hem recht te gewerden.

Gesien ende gehooft bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis, ende Voorhout, den voorgaenden eijsch ende conclusie *kantlijn: XXV #*

crimineel gedaen bij joncheer Andries van Thienen, baillij der voorsz[egde] dorpen, ten laste van Jan Gerweij, engelsman, gebooren in Engelandt, in een stadt genaemt Harnercier, off hoe hij anders met name off toename mach zijn genaemt, ende gesien des gevangens eijgen confessie bij hem buijten pijn ende bande van ijzere gedaen, daerbij hij de delicten hem te laste geleijt bekent heeft, mitsgaders d'informatiën t'zijn laste verworven, doende recht in den naeme ende vanwegen de hoge overich ende graeffelicheijt van Hollandt, Zeelandt ende Westvrieslandt, hebben den voorsz[egde] gevangen gecondemneert ende condemneren hem mits desen, gebracht te werden tot op het jegenwoordige staende ende gemaecte schavot, ende aldaer deur den scherprichter metter swaerde te werden geëxecuteert dat dat nae zijn lichaem in des graeffelicheijt wildernisse achter de huijsinge daer hij de moort in den weijsch geroert heeft gedaen, op een radt zal werden gestelt ende 't hooft daerboven op een stack met een halve galge daerover een knuppel daeraen hangende, verclaren voorts zijne gevangens goederen verbeurt ten proffijte van de graeffelich[eijt],

scan 13, folio 12

ende ontseggen den baillij zijnen vorderen eijsch.

Aldus gedaen ende gewesen binnen den dorpe van Hillegom bij Nicolaes P[iete]rsen van Treslong, schoudt tot Hillegom, Harman de Vries Wipkes schout van Voorhout, Cornelis van Immerseel, schout van Lisse, Sijmon Jansen van Velsen, Claes Maertsen van Sgravenmade, Dirck Jacobsen van der Leth, Willem Jansen Langevelt, Dirck Arensen van der Maes, Alwien Jansen van Velsen, Daniel Lenertsen van Tetroede, Gerrit Dammasen van Griecken, Dirck Thomsen van Overgeest, Maerten Jacobsen Langevelt, ende Arien Pieters van Rossen, alle welbooren mannen.
Januarij XVI^c ende vier, en[de] in desen bij twe van hen luijden geteijckent

N. van Treslong schout van Hillegom	Harmen de Vries sch..... tot Vorhout
--	---

Mij jegenwoordich
.. ortenbosch
1604

scan 14, folio 12v

Johan van Heusden, substituijt van j[onchee]r Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[ssche]r van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht aen deser vier-schare Marie Jansdr. Calots van Duijn en[de] Jannetgen Claesdr. van Rowaen in Vrancrijck, jegenwoordich zijne gevangens, off zoo zij anders met name off toename mogen zijn genomt, haer ae[n]seggende dat zij gevangens een tijt lang gesonts lichaems ten platten lande hebben lopen bedelen, naerder blijcken[de] bij haere gevangens eijgen confessiën en[de] alsoo 't selve saecken zijn van quade consequentie die in een lant van justitie niet gelden mer ten onsiich van andere bedelaers en[de] quaetdoenders behoren te werden gestraft, soo concludeert den voorn[oemde] Johan van Heusen in den name als boven dat de voorsz[egde] gevangens ter saecke voorsz[eg] in conformité van placcate zullen werden gecondemneert, bij vonnisse van welboren mannen, gebracht te werden in besloten hechtenisse omme aldaer deur den scherp rechter gegeselt te werden en[de] dat zij vorder zullen werden gebannen uijt den lande van Hollant en[de] Westvrieslant en[de] haere goederen verclaert en[de] verbeurty en[de] geconfisqueert ten ten prffite van [de] heer, ofte tot andere r[echt]en.

Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, den voorgaen[de] eijsch en[de] conclusie bij den e.... baillij derselver dorpen overgeleijt ende gedaen tot laste van Marie Jansdr. Caloths in Vrancrijck en[de] Jannetgen Claesdr. van Rowaen, mede in Vrancrijck, zijne gevangens, ofte hoe zij anders met name en[de] toename zijn genaemt en[de] gesien desselffs confessiën, henluijden buijten pijn en[de] banden van ijseren gedaen, hebben deselve gevangens ter saecke voorseijt gebannen en[de] bannen deselve mits desen den tijt van vier jaeren uijt de jurisdictie van [de]selven baillij te ruijmen binnen sonneschijn, verbieden hen deselve jurisdictie geduijren[de] v[oor]sz[egde] tijt weder te frequesnteren op vermeerderinge van straffe en[de] ontseggen den offichier zijnen vorderen eijsch. Aldus gedaen en[de] gewesen bij Jan Jacobsen Langevelt, Harmen de Vries Wipkis, Henrick Pietersen, Corn[elius] Lenertsen, Arien Jansen, Pouwels Cornelisen Cock, Corn[elis] Florijsen, Corn[elis] Corn[elis]en, Cornelis Jansen, .Corn[elis] Cornelisen, Pieter Corn[elis]en Verduijn, Jan Pietersen, Isaac Willemsen van Heemskerck, alle welbooren mannen opten XX^{en} decemb[ris] 1603.

Harmen de Vries

scan 14, folio 13

Joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis en[de] Voorhout, eij[ssche]r, ... ende jegens Joachum Brombier van Weenen in Oostenrijck, zijn gevangen, zeijt dat denselven zijnen gevangen vrijwillichlicken nijet en wil confessereren de feijten en[de] dreijgementen daervan hij eij[ssche]r volcomelicken es geïnformeert, concludeert mistdien dat denselven bij vonnisse van welbooren mannen zal werden gecondemneert geleijt te werden ter torture en[de] scherper exame.

kantlijn XVII gemerct

Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, den voorgaenden eijsch en[de] conclusie bij joncheer Andries van Thienen, baillij derselver dorpen overgeleijt en[de] gedaen op en[de] jegens Joachum Brombier van Weenen in Oostenrijck, zijn gevangen, ten fijne densleven zoude werde gecondemneert geleijt te werden ter torture en[de] scherper examen, en[de] gesien d'infortiën bij denselven baillij ten dien fijnen overgeleijt, medebrengeende verscheidenden moetwillen en[de] dreijgementen die hij den goeden luiden aengedaen en[de] op zijnen confessij ontkent heeft, hebben eerstelicken geot gevonden denselven gevangen daerop andermael in juditio naerder te examineren en[de] te hooren, ende 't selve gedaen zijn[de] den voorn[oemde] gevangen 't merendeel van 't gene bij de voorsz[egde] informatiën t'zijn laste was gedeposeert bekennen[de] hebben de conclusie en[de] 't versouck van torture verbij gaende mer ten principale uijten nae,me en[de] vanwege de hooge overicheijt en[de] graefflicheijt van Hollandt en[de] Westvrieslandt recht doende den voorn[oemde] gevangen gecondemneert en[de] condemneren hem mitsdesen te gaen metten scherprechter ter plaetse is daer den baillij den scherprechter aenwijsinge sal doen, ende aldaer deur den selven scherprichter mit roeden wel strengelicken gegeeselt te worden, bannen hem voorts voor den

scan 15, folio 13v

tijt van vijffentwintich jaeren uijt Hollandt en[de] Westvrieslandt, te ruijmen de jurisdictie van [de] voorn[oemde] baillij binnen sonneschijn en[de] d' ander landen binnen tweemaal vier en[de] twintich uijren, verbieden[de] hem geduijrende den voorsz[egde] tijt de voorsz[egde] plaetsen weder te frequenteren, op pene van aen der galge gehangen en[de] metter doot gestraft te werden. Aldus gedaen gearresteert ende besloten bij Harmen die Vrijs, Cornelis Corn[elis]en van Immerseel, Daniel Lendertsen Tetroede, Dirck Ariensen, Arijen Jansen van Velssen, Gerijt Gheerloffsen, Willem Jansen Langevelt, Arije Willemsen van Steenvoorde, Maerten Huijbertsen van Alckemade, Florijs Cornelisen van Wassenaer, Lenert Gerijtsen, Jan Pieterszoon Warmont en[de] Willem Crijnsen van Egmond, welbooren mannen opten XlIen october XVI^c en[de] vier, en[de] ter vierschare gepronuncieert den XV^{en} october daeraen, en[de] is desen bij twee van deselver welbooren mannen geteijckent.

C. van Immerseel

Adriaen Willemsen
Steenvoorde

scan 15, folio 14

Joncheer Andries van Thienen als baillij van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, beclaecht voor deser vierschare vanwege de graeffelickheit van Hollant enen Joachim Brombier geboren van Weenen in Oostenrijck, gevangen alhier, hem aenseggen[de] dat hij voornoem[de] onlangs welboren mannen vonnisse alhier ter oorsaecke
..... moetwillen en[de] andere verscheidene schandalense saecken mitsgaders groote dreijgemente ende insolentiën bij hem geperpetreert en[de] gepleecht, gecondemneert is geweest wel strengelijck gegeesselt te werden en daerenboven hem nijet te vervorderen in Hollandt ende Westvrieslant binnen den tijt van XXV jaren wederom te frequenteren ofte deurwandelen op peene van metter galghen gestraft te werden, zulcx datter de doot naer soude volgen. Alsoo van jegenwoordelijcken blijckt, dat den voorn[oemde] gevangen alhier die voorsz[egde] sententie van welboren mannen niet en heeft geobedieert, maer ter contrarie tot groot nadeel bespottinge, kleijnachtinge en[de] groote oneere van [de] justitie gevijleert, en[de] hem binnen corten tijt en wederom in dezelve landen heeft laten vinden, behalven dat noch erger is, dat denselven op den selven dach als hij gevangen voorsz[egt] die straffe van welboren mannen hem opgeleijt hadde ontfangen hem wederom ten huijze van [de] schoudt van Hillegom heeft naerder gesproocken, denselven zeer schandelijcken aenspreckende, groote dreijgementen den schout en[de] andere ingeslotenen ter doot toe aendoende, alle 't welck sijnde saecken van seer quaeden consequentie, die in een landt van justitie nijet en behooren getollereert, amer ten exemple van alle andere quaetdoenders strengelijck behoort gestraft te werden. Soo concludeert den voorsz[egde] bailliu zoe hij procedeert, dat den voorn[oemde] gevangen gebracht zal werden ter plaetsen daer men gewoonlijck is justitie te doen, en[de] aldaer aen der galgen bij den scherprechter mitter koerden gehangen te werden tusschen hemel en aerde datter doot naer vocht, naer vermogen d'eerste sententie van welboren mannen in date XII^{en} october XVI^c en[de] vier voorleden, v[er] souckende vonnisse.

scan 16, folio 14v

kantlijn
XXXVIII
gem....

Gesien bij welboren mannen van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout den voorgaenden eijsch en[de] conclusie bij joncker Andries van Thienen, baillij derselver dorpen, overgeleijt en[de] gedaen op en[de] jegens Joachim Brombier van Weenen in Oostenrijck, gevangen van den landtdrost, hem eijsscher overgelevert ten fijne derselven Brombier als gevioleert hebbende 't vonnisse bij welboren mannen van voorsz[egde] dorpen jegens hem gewesen op den twaelfden octobris anno XVI^c ende vier voorleden, onder anderen inhoudende dat denselven gecondemneert was gebannen den tijt van vijff en[de] twintich jaren uijt den lande van Hollant, en[de] Westvrieslant, ende omme andere moetwillige dreijgementen zedert gedaen, naer v[er]mogen de informatie genomen, en[de] de bekentenisse van denselven gevangen daernaer gevolcht, soude werden gecondemneert gebracht te werden ter plaetse daer men gewoonlijck is justitie te doen, en[de] aldaer aen der galghen den scherprechter metter coorden gehangen te werden datter doot naer volcht, voorts geleth hebben[de] op alle 't gunt heeft mogen bewegen, doende recht vanwege de hooge overicheijt en[de] graeffelicheijt van Hollant, hebben den voorsz[egde] gevangen gecondemneert, en[de] condempneren hem bij desen te gaen met den scherprechter ter plaetse daer den bailliu den scherprechter hem aenwijsinge sal doen en[de] aldaer door denselven scherprechter met roeden wel strengelicken gezeselt te werden, bannen hem voorts voor den tijt van vijftich jaeren uijt Hollant en[de] Wetsvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn en[de] d'ander landen binnen twee mael vier ende twintich uren, verbiedende hem geduurende den voorsz[egde] tijt de voorsz[egde] landen weder te frequenteren op peene van meerder correctie ende ontseggen den bailliu zijnen vorderen eijsch en[de] conclusie. Aldus gedaen, gearresteert, ende beslooten bij Harman de Vries, Cornelis van Immerseel, Willem Isaacxen van Heemskerck, Sijmon Jansz. van Velsen, Jacob Jansz. van Wassenaer, Adriaen Pietersz. van Rossem, Wouter Willemsz. Keijser, Adriaen Jansz. Langevelt, Cornelis Cornelisz. s' Gravenmade, Floris Cornelisz. Wassenaer, Adriaen Jacobsen s' Gravenmade, Jan Jacobsen Langevelt en[de] Dirck Dircxen, welboren mannen op ten XIX^{en} januarij anno XVI C en[de] vijff.

scan 16, folio 15

Ende is 't voorsz[egde] vonniss aen den voorsz[egde] persoon ter executie geleijt op den huijze van Teijlingen ten overstaen van Johan van Heusden, substituijt van [de] voorn[oemde] bailliu, en[de] 't meerdere van [de] voorgemelde welboren mannen, op den Xen februarij 1605.

Welboren mannen v[er]staene dat Joachum Brombier jegenwoordige gevangen van den landtdrost, is geapprehendeert in de jurisdictie van Wassenaer, ontzient het huijs ter Deijl, en[de] dat hij deselve en[de] andere jurisdictiën voorbij gaende, al gebrocht en[de] geleverd heeft op den huijze van Teijlingen als gevangen van den bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, verclaeren zoe den landdrost tot eeniger tijt eenige vagebonden ofte andere lantloopers mochte commen t'apprehereren buijten des voorsz[egde] baillius jurisdictie, en[de] denselven bailliu quamen t'overleveren, dat zij daerover nijet en sullen sitten, ende recht doen, ten ware den bailliu promptelijcken overleijt, en[de] bewijst dat den landdrost macht heeft zijne geapprehendeerde gevangens te mogen brengen, daer 't hem gelieft. Actum in juditio van welboren mannen voorsz[egt] desen XIX^{en} januarij 1605.

scan 17, folio 15v

JonckerAndries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, eijsscher in can crimineel, contra Pieter Crijnsz. van Hillegom, gedaechde in persoon in 't selve cas, den eijsscher seggende dat denselven ge[daec]h[de] in persoon op Hemelvaertsdach anno XVI^c en[de] vier voorleden wel ongoddel[ick]en en[de] schandelicken omme gebrocht ende ter needer geleijt heeft Adriaen Dircxen, mede na Hillegom, concludeert daeromme den eijsscher zoe den ge[daec]h[d]e hem absenteert, en[de] hem jegens 't voorsz[egde] aenseggen nijet en verantwoordt dat desnselven gedaechde bij mannen vonnisse diffinitijff ballingslant geleijt sal werden hondert jaer ende een, ende voorts gecondemneert zijne goederen geconfinisceert ten behouve van den heer met interdictie dat hem nijemant en vervordere den ge[daec]h[d]e te huijsen off te geven noch te assisteren of te helpen in eeniger manieren, ende oock met hem nijet te eeten off te drincken, op een boeten van thien ponden telcken aen den officier te v[er]beuren, die bevonden sal werden contrarie gedaen te hebben.

Welboren mannen v[er]leenen den eijsscher 't eerste default tot sulcken proffijte als naer rechten en[de] een tweede citatie ad prima[m], Actum den X^{en} february 1605.

Welboren mannen verleenen den eijsscher tweede default tot sulcken proffijte als naer rechten en[de] een derde citatie ad primam. Actum den X^{en} mej 1605.

Welboren mannen vermits de non comparijtie van [de] ge[daec]h[d]e verleenen den eijsscher her derde default, ende een vierde citatie ad primam omme intendit overgelevert te worden. Actum den XXIII^{en} decemb[er] 1605.

Mannen stellen de saecke in tijt te veertien dagen v[er]mits de banck nijet vol en is. Actum den VI^{en} januarij 1605.

scan 18, folio 16v

Joncker Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, eijsscher in cas crimineel, contra Pieter Gielisen, geboren van Noortwits in 't koninckrijck van Engelant, zijnen gevangen, seggende dat alsoe hij gevangen bevonden is ten huijse van Cornelis Pietersz. Cuijper tot Lisse, in den casse van denselven Cornelis packende aldaer eenich linde-waet, en[de] daerover geapprehendeert en[de] geëxamineert zijnde, bevonden is in zijnen woorden te differeren en[de] nijet overeen te commen met het goet dat hij bij hem hadde, zulcx dat het schijnt dat dieselve gestolen heeft, soo v[er]soect den eijsscher dat bij welboren mannen op de circumstantiën en[de] omstandigheden geordonneert sal werden den gevangen voorsz[egt] gebracht te werden ter scherper examinatie van [de] scherprechter.

Welboren mannen ontseggen den eijsscher zijnen eijsch en[de] conclusie voor deser instantie, behoudelijcken dat den bailliu zijn actie op den gevangen sal mogen institueren zulcx hij te rade werden sal. Actum in iudicio den XVII^{en} mej 1605.

Welboren mannen persisteren bij 't vonnisse op den XVII^{en} mej 1605 voorleden gewesen. Actum den XX^{en} mej 1605.

scan 18, folio 17

Harman de Vries, schout van Voorhout, als ge-
substitueerde van Joncker Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom
en[de] Voorhout, beclaecht van [de] graeffelicheijts-
wegen, Pieter Gielisz. gebooren van Noortwits uijt
het coninckrijck van Engelant, off zoo hij
ander genaemt mach wesen, zijnen gevangen,
den eijsscher seggende dat denzelven gevangen
hem vervordert heeft voor zij vertreck uijt zijn
vaders huijs te lichten een paer neercousen en[de]
dat hij onlangs vercommen[de] hem gevonden heeft
binnen der stede van Haerlem, nemende aldaer
uijt een winckel ofte huijs daer men fluwel en[de]
zijde vercoopt, een stuck fluweels en[de] noch
vuijt een goutsmedershuijs ofte winckel drie
goude ringen en[de] een zilveren vingerhoet, trans-
porterende hem van daer binnen den dorpe
van Lisse ter herberge van Cornelis Pietersz.,
poogende aldaer uijt eenen open casse eenich
lindewaet naer hem te nemen en[de] daerover
beloopen zijnde heeft hetselve lindewaet
weder in den casse geworpen, daerover hij
beloopen zijnde heeft hetselve lindewaet
weder in den casse geworpen, daerover hij
geapprehendeert geworden is, ende alhier op den
huijs van Teijlingen gebrocht is, bij hem hebben[de]
een stucke fluweels, twee ringen, ende een
zilveren vingerhoet, bekennen[de] bujten bande van
ijsere 't selve gelijk voorsz[egt] staet gestolen te
hebben, ende alsoe 't selve delicten zijn van
quade consequentie die in een lant van
justitie nijet en behooren getollereert,
maar ten exemple van allen quaetdoenders
en[de] dieven te werden gestraft, soe concludeert
den eijsscher dat den voorsz[egde] gevangen gebracht
zal werden ter plaetsen daer men gewoon[lijcken]
is justitie te doen, en[de] aldaer aen der galgen
bij den scherprechter met een roede gehangen
te werden datter doot naer volcht, en[de]
voorts gecondemneert zijne guederen geconfis-
keert ten proffijte van den heer, ofte anders
als welboren mannen uijt de deductie van [de]
voorsz[egde] bevinden zullen te behooren,
den eijsscher persisteert. Actum ut supra

scan 19, folio 17v

XXIX Gesien bij welboren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, den voorgaenden eijsch en[de] conclusie bij Harman de Vries als substituijt van joncker Andries van Thienen, baillij derselver dorpen, overgeleijt en[de] gedaen op en[de] jegens Pieter Gielis van Noortwits in e.... coninckrijck van Engelant zijn gevangen, ten fijne denselven gevangen deur zijn verscheijden ene ve...ien volgende d'informatiën bij denzelven bailluw ten dien eijnde overgeleijt en[de] voor den gerechte zelffs openbaerlijcken geconfesseert en[de] bekent in den eijsch geroert, hebben welboren mannen uijt den name en[de] vanwege de hooge overicheijt en[de] graeffelickheijt van Hollant en[de] Westvrieslant rechtdoende den voornomden gevangen gecondemneert en[de] condemneren hem mitsdesen te gaen met den scherprechter ter plaetse daer den bailliu den scherprechter aenwijsinge zal doen en[de] daerdoor denzelven scherprechter met roeden wel strengelijcken gegeesselt en[de] tusschen zijn schouderen op zijn vel met een heet ijser gebrantteeckent te werden, bannen hem voorts voor den tijt van vijff en[de] twintich jaeren uijt Hollant en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] voorn[oemde] bailliu binnen sonnenschijn en[de] d'ander landen binnen den tijt van driemael vier en[de] twintich uren, verbiedende hem geduijrende den voorsz[egde] tijt de voorsz[egde] plaetse weder te frequenteren op peene van meerder correctie, verclaren zijne gueden geconfisceert ten behouue van den heer, wel verstaen[de] dat den eijsscher den eijgenaers zal laten volgen die goederen die den gevangen van fluweel, ringen en[de] anders als vooren gestoolen heeft, ontseggen den bailliu zijnen vorderen eijsch en[de] conclusie in desen genomen. Aldus gedaen, gearresteert, en[de] beslooten bij Isaack Willemsz. van Heemskerck, Thonis Lenertsz., Jan Dircxen, Dirck Jacobsen, Adriaen Jansz., Jacob Willemsz., Cornelis Lenertsz., Cornelis Cornelisz., Jacob Jansz., Adriaen Pietersz., Borrit Dammasz. van Griecken, Claes Maertensz. en[de] Maerten Hubrechtz., welboren mannen op den XX^{en} mej anno XVI^c ende vijff

Gepronunchieert en[de] ter executie gestelt opten XXV^{en} mej 1605.

scan 19, folio 18

Rechtgeseten den XXIIIen
decembris anno XVI^c en[de] vijff,
bij joncheer Andries van
Thienen, bailliu van Noort-
wijckerhout, Lisse, Hillegom
en[de] Voorhout, ende welboren
mannen van [de] voorsz[egde] dorpen, als
Maerten Cornelisz. V[er]duijn, Maerten
Hubrechtsz., Sijmon Jansz., Lenert
Claesz., Adriaen aertensz., Cornelis
Dircz. van Hout, Claes Huijgensz.,
Dirck Dircxen, Jan Cornelisz., Antonis Lenertsz.
en[de] Jan Dircxen.

Joncheer Andries van Thienen, bailliu
van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende
Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht
aen deser vierschare Adriaen Dircxen Robol,
woonende tot Lisse, gedaechde in p[er]soon,
hem aenseggende ende dat hij hem heeft
vervordert eenen Cornelis Claesz.,
mede tot Lis woonende, en[de] buerman
aldaer te smijten en[de] daerenboven in 't
water te stooten daerdoor hij gequest
is geweest, 't welck zulc saecken zijn
smaeckende kracht en[de] geweld, de-
welcke in een landt van justitie nijet
getollereert, maer ten onsch van allen
anderen behoort gestraft te werden, soo
concludeert den voorsz[noemde] baillij en[de] eij[sche]r in den
naem als boven dat de voorn[oemde] ge[daec]h[d]e ter
saecke voorsz[egt] sal werden gebannen uijt den
lande van Hollant, en[de] Westvrieslant,
zijn leven lang geduijren[de], en[de] dat sijne
goederen verclaert zuullen werden verbeurt
en[de] geconfisqueert, ten proffijte van [de] graef-
felicheijt en[de] in cas van eenich proces
ofte ontkennen, dat bij provisie de
gedaechde gecondemneert zal werden
te gaen en[de] gebracht te werden in

scan 20, folio 18v

besloten hechtenisse, en[de] aldaer te blijven
ten uijteijnde van [de] saecke, ofte tot
anderen al sulcken fijne als mannen bevinden
sullen naer rechten te behooren.

Mannen appointeren perthijen gaen bij den anderen en[de] nemen een
goet man bij haer om
te accorderen is 't doelijcken soo nijet sullen doen
als nae rechte sal behooren. Actum desen XXIII^{en}
decembris 1505.

In state ad primam vermits de absentie van [de] baillij.
Actum den Vien januarij 1606.

In state als boven. Actum den XX^{en} januarij 1606.

Den bailliu renuncieert van der instantie.

Actum desen III^{en} februarij 1606.

scan 20, folio 19

Joncker Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen, beclaecht aen deser vierschare Aert Lenertsz. Schipper, inwoonder van den ambachte van Lis voorsz[egt], ge[daec]h[d]e in p[er]soon, hem aenseggende en[de] de waerheijt is sulcx alsdat hij onlangs geleden, hem v[er]vordert heeft gehadt sonder eenich recht ofte redenen ten huijze van Cornelis Kuijper, waert tot Lisse, geweldelijcken aen te ransen eenen Willem Cornelisz. ...ter pater, boode van de voorsz[egde] baillij dapperlijck te slaen, sulcx datter het bloet naevelchden, ter oorsaecken (soo hij seggen wilde) dat den voorsz[egde] Willem Cornelisz. hem acht coppelen konijnen schuldich was, die hij wilde betaelt hebben, gaende den wech van justitie voorbij, en[de] willende sijnen schuld alsoe met geweld manen en[de] innen, daer hij ter contrarie hem billickerwijse gemaent hebben[de] voor de justitie hadde behoort te hebben roepen, all 't welck saecken sijn van quaede consequentie die in een landt van justitie niojet en behoorden getollereert, maer ter exemple van allen anderen te werden gestraft, concludeert hieromme den voorsz[egde] baillij dat denselver ge[daec]h[d]e alhier bij welboren mannen vonnisse gebannen te werden uijt den lande van Hollant ende Westvrieslant zijn leven lang geduuren[de], en[de] dat sijnen goedere verclaert sullen werden geconfisqueert ten behouue van den heer ofte tot andere alsulcken fijne als welboren mannen zullen bevinden naer exigentie van der saecken te behooren, mette costen, en[de] versoect vonnisse van welboren mannen.

De Vries vanwegen de ge[daec]h[d]e concludeert bij den eijsch en[de] conclusie bij den baillij op hem gedaen en[de] genomen tot niet ontfanckelijcken en[de] bij ordine tot absolutie mitte costen. Actum desen XXII^{en} decemb[ris] 1605.

Den baillij p[er]sisteert bij sijnen gedaen eijsch en[de] conluisse voor duplijcq en[de] v[er]soect datter sal op gehoort werdeb en[de] tijt ad primom om vorder bewijs in te brengen. Actum desen XXIII^{en} decembris 1605.

scan 21, folio 19v

De Vries vanwege de gedaechde voor duplijcq, seijt dat den baillij ofte eij[sche]r al behoort gereet te wesen met sijn informatie, alear hij al sulcken crimineelen eijsch op den ge[daec]h[d]e behoort te doen, en[de] seijt dat pater in dese saeck geen gelooff en mediteert, concludeert als vooren. Actum ut supra.

Mannen seggen dat sij nijet en connen sv[er]staen dat den eijsch en[de] conclusie, bij den baillij op den gedaechde gedaen en[de] genomen voor crimineel en mach bestaen. Actum ut supra.

Den baillij protesteert p, te appelleren ofte reformeren, sulcx sijnen goeden raet gedragen sal. Actum ut supra.

scan 21, folio 20

Rechtdach geseten den Vlen
januarij anno XVI C^{en}[de] zes
bij Johan van Heusden,
gesubstitueerde van joncheer
Andries van Thienen, baillij
van Noortwijckerhout, Lisse,
Hillegum en[de] Voorhout, en[de]
welboren mannen van [de]zelve
dorpen, als Floris Cornelisz.,
Jacob Jansz., Cornelis
Lenertsz., Jan Cornelisz.,
Cornelis Dircxen, Claes
Huijgensz., Adriaen Maertesz.,
Dirck Dircxen gecom[m]en.
Absent geweest Sijmon
Jansz., Maerten Butten,
Maerten V[er]duijn, Lenert
Claesz. en[de] Jan Dircxen.

Joncheer Andries van Thienen, bailliu
van Noortwijckerhout, Hillegum, Lisse en[de]
Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen, be-
claecht aen deser vierschare IJsbrant
Claesz., backer, woonende tot Voorhout
voorsz[egt], ge[daec]h[d]e in persoon, hem aenseggende
en[de] den waerheijt is sulcx als dat hij
op vrijdage voor kersmisse, wesende
den XXVIII decemb[ris] hem vervordert heeft
gehadt den schout van Voorhout met
twee welboren mannen en[de] booden, te
weijgeren en[de] resisteren in 't bachuijs
te gaen om de huijsluijden haer broot te
laten wegen, hetwelcke aldaer
leggende was, dienen[de] en[de] streckende
tot welstandt en[de] voorstant van alle
schamele ingesetenen en[de] expresselicken
strijdende jegens de keuren op 't stuck
van dien gemackt en[de] geëmaneert. Alle
't welcke saecken sijn ,van quade
consequentie, die in een lant van justitie
nijet getollereert, maer ten exemple

scan 22, folio 21v

van allesn anderen ongehoorsaemen tegenstaen-
ders behoort gestraft te werden, conclu-
deren[de] bij de middelen hierover gededucceert
alsdat de ge[daec]h[d]e de justitie geresisteert
hevvende ten fijne sijne fraude nijet en
soude werden ontdeckt, daerover aen den
lijve gestraft, in sijnen goederen gemulcteert
en[de] bij provisie geleijt en[de] gebracht sal werden
in besloten hechtenisse ofte tot anderen
rch imploreren[de] ei.....

De ge[daec]h[d]e versoect copie uijt den eijsch en[de] tijt
ad primam omme te antwoorden. Actum den
Vien januarij 1606.

Den ge[daec]h[d]e ontkent den eijsch. Actum desen III^{en} februa-
rij 1606.

De ge[daec]h[d]e bekent dat hij geseijt heeft tegens
den schout, welbporen mannen en[de] boden datter
een acheld binnen lach, toebehoren[de] schout
Borrit, dewelcke hem selffe geseijt hadde
dat hij het hardt gebacken hebben vonde
en[de] ge[daec]h[d]e wel wiste dat het te licht
was doordien hij 't hardt gebacken hadde, en[de]
seijde goede mannen wat wil ick het u
laten wegen, ick weet wel dat het te
licht is. Actum desen III^{en} februarij 1606.

Den baillu tijt ten naesten rechtdach om bewijs in
te brengen. Actum als boven.

scan 22 rechts (geen folionummer)

Recht geseten den XXen
januarij 1606
bij joncheer Andries van
Thienen, bailliu van Noort-
wijckerhout, Hillegum, Lis
en[de] Voorhout en[de] welboren
mannen van [de]selve dorpen, als
Floris Cornelisz.,
Adriaens Maertensz., Maerten
Cornelisz. V[er]duijn, Lenert
Claesz., Maerten Hubrechtsz.,
Cornelis Dircxen, Cornelis
Jansz., Jan Cornelisz., Jan
Dircxen, Claes Huijgensz.,
Dirck Dircxen, Cornelis
Lenertsz. en[de] Jacob Jansz.

Recht geseten den
IIlen februarij 1606
bij joncheer Andries van
Thienen, bailliu van Noortwijc-
kerhout, is, Hillegum ende
Voorhout, ende welboren mannen
van deselve dorpen, als Jan
Cornelisz., Maerten Cornelisz.,
Adriaen Maertensz., Maerten
Hubrechtsz., Claes Huijgensz.,
Sijmon Jansz., Cornelis Dircxen,
Willem Crijnsz., Jan Dircxen,
Lenert Claesz., Floris
Cornelisz., Antonis Lenertsz.

scan 23 links

Recht geseten den XXXen martij
1607

bij joncheer Andries van Thienen,
baillij van Noortwijckerhout, Lis,
Hillegum en[de] Voorhout, ende
welboren mannen derselver dorpen,
als, Cornelis van Immerseel, Antonis
Dircxen van Overgeest, Jacob Janssen Wassenaer,
Gerrit Claesen Schravenma, Corn[elis] Dircxen van Hout,
Corn[elis] Jansen van Velsen, Dirck Dircxen van [de] Leth,
Willem Janssen Velsen, Corn[elis] Gerritssen Langevelt,
Willem Janssen Langevelt, Jan Corn[eli]s van
Zwieten, Jan Jacobsen Langevelt en[de]
Willem Huijbertsen van [der] Plas.

Joncheer Andries van Thienen , baillij van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum ende Voorhout, eij[sche]r in cas crimineel, contra Adriaen Jacobsen in 't selve cas, den eij[sche]r seggende dat denselven ge[daec]h[d]e in persoon, op den XXVI^{en} septembris anno XVI^c en[de] vijff voorleden, wel ongoddelijcken en[de] schandelijcken met assistentie van Willem Jacobsen, zijnen broeder, omme gebrocht en[de] vermoort heeft Huijbert Crijnsen, zijnen broeders zijn, van Noortwijckerhout, concludeert daeromme den eij[sche]r, soo de ge[daec]h[d]e hem absenteert, en[de] hem jegens 't voorsz[egde] aenseggen niet en verantwoordt, dat denselven ge[daec]h[d]e bij mannen vonnisse diffinitijff baillius lant geleijt sal werden hondert jaer en[de] een, ende voorts gecondemneert zijne goederen geconfiskeert ten behouwe van den heer, met interdictie dat hem niemant en vervordere den ge[daec]h[d]e te hujsen off te geven, noch te assisteren, ofte helpen in eeniger manieren, en[de] oock met hem niet te eeten ofte drincken, op een boeten van thien ponden 't elcken aen den officier te verbeuren, die bevonden sal werden contrairie gedaen te hebben.

Welboren mannen vermits de non comparitie van den ge[daec]h[d]e v[er]leenen den eij[sche]r het eerste default, tot sulcken proffijte als naer rechten, en[de] een tweede citatie tot ad primem. Actum den XXX^{en} martij 1607

Welboren mannen v[er]mits de non comparitie van den ge[daec]h[d]e verleen den eij[sche]r het tweede default tot sulcken proffijte als naer rechte en[de] een derde citatie ad primem. Actum den XXV^{en} mej 1607.

scan 23 rechts

Welgebooren mannen stellen de saecke in state tot den naesten rechtdaech, omme bij den bailliu middeler-tijt alsoch de ten overvloet sal doen insinuëren ende den boden beslasten
zijn relaes in
... te brengen
ende alsdan recht gedaen t werden en naer behooren. Actum den XXI^{en} junij 1608.

Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum ende Voorhout, den voorgaenden eijsch en[de] conclusie bij joncheer Andries van Thienen, baillu van de[selve] dorpen, overgeleijt en[de] gedaen op ende jegens Adriaen Jacobsen overge[daec]h[d] in persoon ten fijne denselven ge[daec]h[d]e met assistentie van Willem Jacobsen zijnen broeder, soo schandelicken vermoort en[de] ommegebracht heet volgende d'informatie bij denselven bailliu ten dien eijnde overgeleijt, Huijbrecht Crijnszoon, zijnen broeders zoon, hebben welbooren mannen, vuyt den naeme en[de] vanwegen de ho[ge] overicheijt en[de] Graeffelickheijt van Hollant en[de] Westvrieslant recht doende, denselven ge[daec]h[d]e in persoon (doordien hij hem tot drie maelen toe geabsenteert heeft) geleijt, gelijk hij hem leggen bij deesen bailliu ..s lant den tijt van hondert jaer en[de] een dach, alsoo wijt als de palen van Hollant en[de] Westvrieslant zijn streckende, verclaeren vorder sijne guederen geconfisceert ten behoeve van den heer ende ontseggen den bailliu zijnen verderen eijsch en[de] conclusie in desen genomen. Aldus gedaen gearresteert, ende beslooten, bij Harman de Vries, schout van Vorhout, Lenert Gerritsen, van Teijlingen, Corn[el]is Corn[el]issen, Jacob Meussen, Pieter Florissen, Willem Claessen, Cornelis Engebrechtssen, Claes Dircxsen, Willem Dircxsen, Adriaen Jansen, Cors Willemsen, Dirck Willemsen en[de] Crijn Cornelisen, welbooren mannen op den XXVIIen junij anno XVI^c en acht.

Van gelijcken Willem Jacobsen, ten daegge voorsz[egt] bij mijn Crijn Cornelijsz.
Harman de Vrijs

scan 24 links

Joncheer Andries van Thienen, Baillij van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r in cas crimineel, beclaecht aen deeser vierschare van 's heeren weegen Lenert Claessen van Hillegum, gearresteerde en[de] ge[daec]h[d]e in persoon, den eij[ssche]r seijt en[de] de waerheit is sulcx dat hij hem onlancx geleden vervordert heeft Gerrit Gerritsen jegenwoordichge schout van Hillegum, in cas van zijn officie, geroopen zijnde met assistentie van twee schepenen van [den] ambachte van Hillegum voorsz[egt] ten huijze van Jannetgen Gerritsdr., woonachtich tot Hillegum, weduwe wijlen Lenert Dircxz., omme haer dochter volgende d'ordonnancie van de bij de e[dele] heeren Staten op het stuck van dien gemaect, wettelijcken te houwen met Dirck Jacobsen van Haemstede, den voorsz[egde] schout aldaer, sonder dat nochtans den voorsz[egde] ge[daec]h[d]e aldaer geroupen ofte genoot was sonder eenige redenen moetwillichlijcken op het lijff is gevallen, en[de] denzelven dapperlijcken te zulx dat den voorsz[egde] schout twee zijnder tanden uijt zijnen mont verlopen, alle 't welcke saecken zijn van quade consequentie, die in een lant van justitie niet en behooren getollereert ofte geleden, maer ter exemple van allen anderen gestraft te werden. Als 't selve gedaen hebbende tot groet naedeel en[de] spotgenomen als den haer genouchsaem selffs geslagen te hebben, concludeert den voorsz[egde] baillij en[de] eij[sche]r in den name soo hij procedeert, dat hij gearresteerde en[de] ge[daec]h[d]e in persoon voorsz[egt], bij welboren mannen vonnisse gecondemneert sal werden, bij provisie te gaen in besloeten hechtenisse omme aldaer bij monde gehoort en[de] geëxamineert te werden, en[de] aldaer te blijven ten uijteijnde van der saecke, ofte tot anderen al sulcken fijne als welboren mannen bevinden sullen te behooren, en[de] v[er]soeckt vonnisse.

De ge[daec]h[d]e present, antwoorden[de] op de frivole en[de] eijsch bij den bailliu op de en[de] ge[daec]h[d]e gedaen en[de] genomen. Actum den XXX^{en} martij 1604.

Den bailliu persisteert bij sijnen gedaen eijsch en[de] conclusie. Actum ut supra.

Welboren mannen ontseggen den bailliu bij provisie zijn personele comparitie en[de] dat den ge[daec]h[d]e middeler tijt zal mogen bij procureur compareren. Actum den XXX^{en} martij 1607.

Den bailliu persisteert omme te appelleren ofte reformeren zulcx sijnen goeden raet gedragen sal. Actum ut ante.

scan 24 rechts

Joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r in cas crimineel, beclaecht aen deeser vierschare Sijmon Philipsen, ge[daec]h[d]e in persoon, den eij[sche]r seijt de waerheijt is sulcx, dat hij ge[daec]h[d]e in persoon onlancx geleden hem vervordert heeft seerselijcken en[de] qualijcken toe te spreecken, en[de] dreijgende te slaen Willem Dircxen, waert, wonende tot Noortwijckerhout voorsz[egt], ter saecke dat hij hem onder huurde van [de] kerckm[eeste]rs zeecker stuckgen lants toebehoren[de] de kerck van Boortwijckerhout voorn[oem]t, willende alsoo 't voorsz[egde] lant houden, contrarius d'ordonnantie op 't stuck van dien geëmaneert, alle 't welcke ... saecken is van quade consequentie hetwelcke in een lant van justitie niet behoort getollereert, ofte geleden maer ten exemple van anderen gestraft te werden, concludeert daeromme dat hij ge[daec]h[d]e in persoon voorsz[egt], bij welboreb mannen vonnisse gecondemneert sal werden bij provisie te gaen in besloten hechtenisse en[de] aldaer te blijven ten uijteijnde van de saecke, ofte tot anderen al sulcken fijne als welboren mannen naer rechte bevinden sullen te behoren.

Schaeck excipiërende zeijt dat den ge[daec]h[d]e niet en is geciteert conform den eijsch verhaelt, concludeert tot niet ontfanckelijckeb en[de] bij ordine tot absolutie van [de] instantie . Actum den XXV^{en} mej 1607.

Den bailliu persisteert bij sijnen gedaen eijsch ende conclusie en[de] seijt dat hij ge[daec]h[d]e gehouden zal zijn ten principale te antwoorden, alsoo dat hem ge[daec]h[d]e cundich gemaect is den daer hij de injurieuse woorden jegens ter saecke waerop den bode sal gehoord werden. Actum ut supra.

Welboren mannen stellen de saecke in state tot den naesten rechtdach. Actum den XXV^{en} mej 1607.

Schaeck voor den ge[daec]h[d]e ontkent wel expresselijcken den eijsch so zij leijt, onvermindert zijn defensie in cas van proces, en[de] zooveel aengaet de v[er]sochte personele comparitie, die hier consequentelijck plaets en v[er]soeckt daerhalven daerbij te werden ontslagen en[de] te occuperen bij procureur, concludeert tot nader niet ontfanckelijck en[de] tot absolutie met de costen. Actum ut ante.

Welboren mannen stellen de saecke alsnoch in state tot den naesten rechtdach en[de] onseggen den bailliu bij provisie zijn personele compositie en[de] dat den ge[daec]h[d]e alsdan bij procureur sal moogen occuperen. Actum ut ante. Den bailliu dient van bewijs en[de] leijt over een certificatie gepasseert voor welboren mannen in date den XXVIII^{en} martij anno XVI^c en[de] seeven. Actum den XXVII^{en} junij 1608.

Den ge[daec]h[d]en versoeckt copie vuint d'overgeleverde certificatie en[de] tijt omme daerjegens zijn defentie te doen. Actum ut ante. Welboren mannen v[er]gunnen den ge[daec]h[d]e de v[er]sochte copie. Actum den

scan 24 rechts vervolg

XXVII^{en} junij 1608.

scan 25 links

Rechtgeseten den XXlen junij
anno XVI^c en[de] acht, bij joncheer
Andries van Thienen, bailliu
van Noortwijckerhout, Lis,
Hillegum, ende Voorhout, en[de]
welgeboren mannen van deselve
dorpen, als Gerrit Dammasen
van Griecken, Willem Jansen
van der Plas, Harman de Vries,
schout van Voorhout, Willem
Claesen, Dirck Willemsen,
Leenert Gerritsen, Crijn
Cornelisen, Cornelis Cornelisen
van Hout, Cornelis Engebrechtsen,
Jan Pieter Schouten, Cors
Willemsen, Claes Dircxen van
Elsgeest.

scan 25 rechts

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noort-wijkerhout, Hillegum, Lis en[de] Voorhout, eij[sche]r in cas crimineel, beclaecht aen deeser vierschare van 's heeren weegen Lenert Claes van Hillegum, den eij[sche]r seijt, en[de] de waerheijt is sulcx dat hij hem onlanx geleden vervordert heeft, Gerrit Gerritsen, jegenwoordige schout van den ambachte van Hillegum in cas van zijn officie geroupen zijnde met assistentie van twee scheepens van den gerechte van Hillegum voorsz[egt] ten huijse van Jannetgen Gerritsdr., wedue wijlen Lenert Dircxen, wonende tot Hillegum voorn[oem]t, omme haer dochter volgende d'ordonnantie van [de] politiën, bij den e[dele] heeren staten op het stuck van dien gemaect, wettelijcken te houwen met Dirck Jacobsen van Heemsteede, den voorsz[egde] schout sonder dat nochtans den ge[daec]h[d]e v[oor]n[oem]t aldaer geroupen ofte genoot was, moetwillichijcken en[de] sonder recht ofte redenen op het lijff is gevallen, en[de] hem soo dapperlijcken te slaen, dat den voorsz[egde] schout twee tanden uijt zijnen mont verloren heeft. Alle welcke saecken zijn van quade consiquentie die in een lant van justitie niet en behoren getollereert ofte geleden maer ten exemple van allen anderen gestraft te werden, soo concludeert den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r in den namen zoo hij procideert, dat hij ge[daec]h[d]e bij welboren mannen vonnisse, zes jaeren op de galleije gebannen zal werden en[de] voorts gecondemneert zijne goederen geconfiskeert, ten prouffijte van den heer ofte anders als welboren mannen uijt de deductie van [de] saecke bevinden sullen te behoren, en[de] naerdien den ge[daec]h[d]e alhier op den lesten rechtdach bij welboren mannen vonnisse ontslagen is van de personele comparitie en[de] zonder me.... gemaect te vreesen van cautie juratoir gelijck het naer rechte behoort temeer alsoo hij ge[daec]h[d]e een geloopen gesel is en[de] bujten den jurisdictie van [de] bailliu woonachtich zijnde, zoo v[er]souckt alsnoch den bailliu dat den ge[daec]h[d]e gehouden sal werden cautie te stellen en[de] v[er]souckt vonnisse.

Den ge[daec]h[d]e v[er]soeckt copie uijt den eijsch en[de] tijt ad primam.
Actum den XXV^{en} mej 1607.

Welboren mannen vergunnen den ge[daec]h[d]e copie uijt den eijsch en[de] certificatiën daermede den bailliu hem in rechten wil behelpen. Actum ut ante.

Welboren mannen ontseggen den bailliu sijn versouck van cautie op den ge[daec]h[d]e gedaen. Actum den XXVII^{en} junij 1608.

De Vries vanwege den ge[daec]h[d]e concludert den bailliu tot sijnen eijsch en[de] conclusie niet ontfanckelijcken en[de] bij ordine tot absolutie mette kosten.

Welboren mannen appointeren dat pertijen tusschen dit ende den naesten rechtdach zullen gaen bij onpertijdige mannen om

scan 25 rechts vervolg

t'accorderen is 't doenlicken, soo niet sullen recht doen naer
behooren, ordonneren verder dat den ge[daec]h[d]e den bailliu sal copie
leveren uijt sijne attestatiën, ofte certificatiën. Actum den XXVII^{en}
junij 1608.

Pertijen hinc inde versoucken tot wedersijden recolement van [de] certificatën
daervan sij den anderen een dach sullen Actum den XIII^{en} februarij
1609.

scan 26 links

Rechtgeseten den XXVII^{en} junij 1608
bij Johan van, subxtituijt van jonc-
heer Andries van Thienen, bailliu
van Noortwijckerhout etc., en[de] wel-
boren mannen van deselve dorpen,
naementlicken Harman de Vries,
schout van Voorhout, Lenert
Gerritsen, Corn[elis] Corn[elis]en, Jacob
Meusen, Pieter Florisen, Willem
Claesen, Cornelis Engebrechtsen,
Claes Gerritsen, Willem Dircxen,
Adriaen Janssen, Cors Willemsen,
Dirck Willemsen en[de] Crijn Corn[elis]en.

Den bailliu v[er]souckt copie vuijt 't recolement en[de] tijt omme
contra interrogatorie over te leggen.

De Vries vanwege Lenert Claesen fiat. Actum den XIII^{en} martij
1609.

scan 26 rechts

Op huijden den XXVen mej anno XVI^c en[de] seeven hebben welboren mannen judicialiter vergadert, geconsenteert en[de] geresolveert dat indien Harman de Vries tusschen dit en[de] pinnxteren toecomende geen tijdinge en[de] en crijcht van Joachim Barentsen vuyjt Spang in Vrieslant, dat denselven alsdan niet en assistent met den voorsz[egde] Joachim alhier gevangen zal reijssen naer Vrieslant, en[de] denselven aldaer met een missive hierbij gevoucht, te leveren in handen van zijn vrienden, ofte den gerechten daer het behoren sal en[de] dat de costen bij hem in 't hujs v[er]teert sal werden betaelt bij de vier dorpen in gevalle zij aldaer niet gecontentieert en werden.

scan 27 rechts

Rechtgeseten den VIIen januarij

1609

bij Harman de Vries, substituijt
van joncheer Andries van Thienen,
bailliu, etc. ende welboren
mannen, als Gerrit van Grieken,
Dirck Pietersen, Dirck Dircxen van der
Leth en[de] Jan Cornelissen van ...hout,
Dirck Adriaenssen, Dominicus Jacobsen,
Adriaen Janssen en[de] Sijmon Claessen
van Hillegum, Floris Cornelissen,
Dirck Jacobsen, Daniel Lenertssen,
Pieter Florisen, Cornelis Enge-
brechtssen en[de] Corn[elis] Corn[elis]z. van
Lisse.

scan 28 links

Den XXXVI^{en} januarij 1609

Rechtgeseten bij Harman
de Vries, substituijt van joncheer
Andries van Thienen, bailliu van
Noortwijckerhout etc., en[de] welgeboren
mannen van [de]selve dorpen als Gerrit
Gerritssen, schout tot Hillegum,
Cornelis Areijssn, Jan Adriaenssen,
Aeriaen Janssen, Willem Huijbertssen,
Dirck Dircxsen, Cors Willemssen,
Aeriaen Krijnssen, Wouter Willemssen
en[de] Corn[elis] Cornelissen.

Harman de Vries, substituijt van joncheer Andries
van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hille-
gum en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen, beclaecht aen
deser vierschaere Cornelis Janssen, geburtich van
ende Pieter Adriaenssen gebortich vuijt Engelant, in een
dorp genaemt Soddrich, of soo sijluijden elcx bij-
sonder bij naeme ofte toenaeme mogen wese genaemt,
henluijden aenseggende dat sijluijden ... achtich ge....
sijn, 't sij niet dienen ofte haer hantwerck te doen, haer
cost te v[er]dienen, zijluijden hen ter contrarie van dien hen
vervordert hebben ten platten landen te loopen bedelen, naerder blijckende
bij hare confessiën bij hen buijten pijn gedaen, concludeert
daeromme de v[oo]rn[oemde] substituijt en[de] eij[che]r in den naeme als boven
dat sij gevangens ter saecke voorseijt sullen werden
gebannen bij vonnisse van welboren mannen voor den tijt
van twee jaeren op des lants galeije en[de] verder den
tijt van thien jaeren vuijt den lande van Hollant en[de]
West Vrieslant, en[de] dat haere gevangen goederen
verclaert sullen werden verbeurt tot anderen
al sulcken fijne r[echt]en.

XXX #

Gesien bij welgeboren mannen van Noortwijcker-
hout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, den voorgaende eijsch
en[de] conclusie gedaen, bij Harman de Vries, substituijt
van joncheer Andries van Thienen, bailliu der selver
dorpen ten laste van Cornelis Janssen en[de] Pieter Adriaenssen
jegenwoordch sijne gevangens mitsgaders hare
confessiën bij hen buijten pijn van ijsere gedaen,

scan 28 rechts

hebben desnelve gevangens gebannen gelijk sij henluijden
bannen mits desen voor den tijt van een geheel jaer vuijt den jurisdictie van [de] bailliu en[de]
den lande van Rijnlant so wijt en[de] breet hen de paelen
van dien sijn vuijstreckende en[de] deselve te ruijmen binnen
's dachs sonneschijn, interdiceren hen deselve lande
middelertijt weder te frequenteren, op vermeerderinge van
straffe, en[de] ontseggen den offichier in 't verder sijnen eijsch.
Aldus gedaen en[de] gewesen bij Gerrit Gerritssen, schout
tot Hillegum, Cornelis Arenssen, Jan Adriaenssen,
Adriaen Janssen, Willem Huijbertssen, Dirck Dircxsen, Pieter
Floris en[de] Adriaen Crijnssen,iter Willemsen, Jacob
Isaacxsen, Cors Willemsen en[de] Corn[elis] Cornelis en[de]
welgeboren mannen, en[de] over sulcx bij twee van henluijden
geteijckent op den XXVI^{en} januarij 1609.

Gerrits Gerritsz.

Cornelis Cornelijssen

Schoudt van Hillegum

Rechtgeseten den XIIIen februarij
1609

bij jo[nchee]r Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout en[de]
den aenclaven van dien en[de] welgeboren mannen van deselve dorpen als
Corn[elis] Zeegerssen, Adriaen Janssen,
Huijbrechtssen, Dirck Willemsen, Willem
Isaacxsen, Henrick Adriaenssen, Willem
Dircxsen van [de] Leth, Henrick Pieterssen,
Henrick Jeroenssen, Dirck Pieterssen,
Crijn Gerritssen, Anthonis Dircxen en[de]
Lenert Gerritssen.

.....

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijcker-
hout, Hillegum, Lis en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren
wegen, beclaecht aen deeservierschaere Claes

scan 29 links

Goossenssen, alias Claes Reijnen, ge[daec]h[d]e in p[er]soon, de eij[sche]r seijt, ende de waerheijt is sulcx dat hij ge[daec]h[d]e hem onlancx geleeden vervordert heeft ten huijse van Crijn Jacobssen, duijnmeijer tot Noortwijckerhout te comen ende aldaer grof geweltsoo met quaden als met werckeneijtelicken den voorsz[egde] Crijn Jacobssen in sijn eijgen huijs en[de] met een blooten opsteecker naer hem te..... en[de] dat hetselffde belet denselven Crijn gerieft zoude hebben, en[de] daerenboven vuijt den huijse geroepen heeftcomter vuijt wilt eens mij staten, alle 't welke sijn saecken van quade consequentie die in een lant van justitie niet en behoort getollereert, nochte geleden, immer ten exempele van alle andere quaetdoenders gestraft te werden, soo concludeert den v[oor]z[egde] bailliu en[de] eij[sche]r in den naeme als booven dat den ge[daec]h[d]e in persoon bij vonnisse van welgebooren mannen gecondemneert werden sal in een mulcte van vijff en[de] twintich goude rialen ten behouue van [de] h.... daerenboven voor den tijt van vijff en[de] twintich jaeren zal werden gebannen vuijt den lande van Hollant en[de] Wetsvrieslant, ofte tot anderen alsulcken fijne als mijn e[dele] heren welgeboren mannen bevinden sullen te behooren.

Mota voor den ge[daec]h[d]e v[er]souckt copie vuijt den eij[sch] en[de] tijt omme t' antwoorden.

Den bailliu fiat. Actum den XII^{en} februarij 1609.

Mota met den ged[ae]chd]e present dient van antwoord in geschrifte ende concludeert als ... eijnde van [de]selve den XXVII februarij 1609.

De Vries ;a ssubstitijt versouckt copie uijttet antwoord ende tijt om te repli-ceeren. Actum als vooren.

Mota fijat.

Den bailliu leijt over replijcq in scriptis. Actum den XIII^{en} martij 1609.

Mota copie en[de] tijt omme te dupliceren.

Den eij[sch]er fijat. Actum ut ante.

Mota voor de ge[daec]h[d]e ontkent het IIe, IIIe en[de] VIe artickelen van d' eij[sche]rs replijlcque en[de] nopende 't vierde artijckel van des eij[sche]rs replijcke seijt den eij[sche]r in 't minsten niet aen te noch in 't minsten gwelt ofte gehadt hebben te bedrijven ten huijse van Crijn Jacobssen in den eij[sch] geroert, persisteert oversulcx voor duplijcke bij sijn gedaen antwoord en[de] genomen conclusie. Actum den XXVIIen martij 1609.

scan 29 links vervolg

Den eij[sche]r copie en[de] dach omme te produceren. Actum ut ante.

Mota fiaT.

##

scan 29 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijnkerhout, etc., eij[sche]r van 's heeren wegen, beclaecht aen deeser vierschaere Jacob Jorissen, wonende tot Hillegom, ge[daec]h[d]e in persoon, d' eij[sche]r seijt ende de waerheijt is sulcx dat hij ge[daec]h[d]e hem onlanx geleden vervordert heeft gehadt ten huijse van Celie Willemsdr., waerdinne tot Hillegum te comen en[de] aldaer en fameus en[de] scha[n]delijck liedeken te singen, tot nadeel van [de] voorseijde Celie Willemsdr. en[de] andere vrouwe ingesetenen van haer huijs jegens wille en[de] dancke te doen. Alle 't welcke sijn saecken van quade gevolgen die in een lant van justitie niet behoren getollereert noch te gelden, maer ten exempele van alle andere quaetdoenders gestraft te werden, soo concludeert den voorz[egde] bailliu en[de] eij[sche]r nomine quo super, dat hij ge[daec]h[d]e bij welgeboren mannen vonnisse gecondemneert sal werden in een mulcte van XXV goude rialen in gebannen vierschaere en[de] aldaer te vallen op zijn bloote knieën en[de] Godt en[de] de justitie te bidden om vergiffenisse, ofte tot anderen alsulcken fijne als welgebooren mannen bevinden sullen te behoren.

Ad idem beclaecht Jacob Jan Stevenssen, seijt en[de] concludeert als voren.

Ad idem Jan Willem Meijnerden, concludeert als voren, als haerluijden daertoe gesocht hebbende en[de] mit haer gegaen heeft.

Mota met de ge[daec]h[d]e present onvermindert zijn exceptie en[de] defensie in deesen, v[er]souck copie vuijt den eij[sch], mitsgaders copie vuijt het liedeken, waerop den eij[sche]r zijnen eij[sch] is fonderende en[de] pertinente van [de] personen den ge[daec]h[d]e zoo den eij[sche]r seijt ge... hebben en[de] seijt alsdan omme ten principaele te antwoorden. Actum den XII^{en} februarij 1609.

De Vries vanwegen den bailliu seijt ongehouden te den ge[daec]h[d]e eenige copiën te laeten volgen, gemerckt copie vuijt alle de stucken, seijt doordien dat hij schuldich sal ten principiëele te antwoorden en[de] bij faute van dien, zoo persisteert den bailliu bij sijn gedaen eisch en[de] conclusie. Actum ut s[upra]

Fijat copie uijt den eij[sch]. Actum ut ante.

scan 30 links

Mota met Jacob Jorissen en[de] Jacob Jan Stevenssen, beide present, dient van antwoord, opten eijsch ende bij jo[nchee]r heer Andries van Tienen, ofte heur beide gedaen ende genomen ende concludeert als ... eijnde van [de]selven, den XXVII februarij 1609.

De Vries als substituijt van [de] bailliu versouckt copie uijttet antwoord en[de] tijt om te replijceeren. Actum als vooren.

Mota fijad.

Den bailliu dient van replijcq in scriptis, en[de] sooveel de persoon aen van Jan Willemsen van [de] saecke, onvermindert den eij[sch]er zijn actie ter tijt en[de] wijle sal willen institueren. Actum den XIIIen martij 1609.

Mota v[er]souckt copie uijt het overgelevert replijcq, en[de] tijt omme te dupliceren.

Den bailliu fiat. Actum ut supra.

Mota voor de ge[daec]h[d]ens ontkennen lle en[de] lle artijckelen van den eij[sche]rs replijcque en[de] nopendein 't voorsz[egde] lle artijckel geroert, en[de] bij een van [de] gedaechdens gesproocken te sijn seijt den van Celia Willemsdr. en van [de] ge[daec]h[d]ens eerst groffelicken geinjurieert te hebben, waervan alhier tusschen den bailliu en[de] denselven ge[daec]h[d]ens voor duplijcque bij haer gedaen antwoord en[de] genomen contrarie conclusie. Actum den XXVII^{en} martij 1609.

Den eij[sche]r copie en[de] tijt omme te dienen van productie. Actum ut s[upra]

Den eijs[che]r dient van bewijs. Actum den X^{en} aprilis 1609.

.....van haer saecke

Mota voor de ge[daec]h[d]e emploieert jegens de certificatiën en[de] attestatiën in desen overgevert reprochen van rechten. Actum ut s[upra].

Den bailliu emploijeert salvatiën van rechten. Actum ut s[upra].

Welgeboren mannen appoincteren dat pertijen binnen acht daegen sullen consigneren onder den secretaris te Jacob Jorissen en[de] Jacob Jan Stevenssen t'saemen en[de] den bailliuomme daermede te consigneren met twee neutrale rechtsgeleerde. Actum ut s[upra].

Gesien bij welgeboren mannen de consultatie en[de] advijs van twee neutrale rechtsgeleerden en[de] hen daer confirmerende, condemneren elcx van den ge[daec]h[d]ens te weten Jacob Jorissen, ende Jacob Jan Stevenssen in een mulcte van vijftich gulden ten prouffijte van den heer, en[de] daerenboven te commen in gebannen vierschaere en[de] aldaer te vallen op haer knijen en[de] God en[de] justitie te bidden om v[er]giffenisse

scan 30 links vervolg

over de injurieën en[de] feijten haer te laste geleijt en[de] voorts te betalen de
kosten van [de] processe tot tauxatie en[de] moderatie van welboren mannen. Actum
den XXIIIen aprilis 1609.

C. van Immerseel

bij mij Dirck Dircksz.

renvooi kantlijn

scan 30 rechts

renvooi naar scan 31 links

Schaeck met de ge[daec]h[d]e present v[er]souckt dat de eij[sche]rs overgeleijde rectificatie van datum den XXVIII^{en} martij a[nn]o XVI^c en[de] sal werden gerecoleert mits dat ons een dach sal worden tusschen dir en[de] veerthien daegen om onse contra vraechstukken daer jegens gereet te hebben. Actum den XIIIen februarij 1609.

Den baillus bereijckent den dach over XIII daegen. Actum ut supra.

Recht geseten den XXVII februarij 1609.

Bij jo[nchee]r Andries van Tienen bailliu van Noortwijckerhout ende den aenkleven van dien ende welgebooren mannen van [de]selve dorpen als XIIIen februarij, vooren verhaelt, ge... ..

Schaeck vanwegen debn ged[ae]chde] alos den eij[sche]r rechtvordering van ten velde gedaen heeft, ende comen[de] tot saecken daer hij niet en was gefondeert, heeft de vorderen saecken gekontinueert en[de] hoewel bijden voorsz[egde] Schaeck vanwegen Sijmon versocht es, vordering van instatu, gaff voor antwoord protesteert, sulqx ..ok dat elijck hebbe gedaen ende mits desen protesten van costen, schaden ende intressen, mitsgaders

scan 31 links

tegens om versteecken te sijn van re....-
ment en[de] datter geen acht saertificate
genomen sal worden, ende protesteert
insgelijcx voor mijn vordere m[eeste]rs off meesterse
ende versouckt recht, re..... eens lang
genouch es gedaelaegeert, den XXVII fe-
brijarij 1609.

Schaeck v[er]souckt dat d' exceptie sal werden ge.....
om redenen den rechters bij monde v[er]haelt.

Den bailliu seijt dat hem sijn exceptie sal werden gerejecteert
en[de] persisteert bij sijn presentatie. Actum den XIII^{en} martij 1609.

Welgeboren rejecteren d' exceptie bij den ge[daec]hde gep.....
Actum XIIIen martij 1609.

Den ge[dac]hd[e] v[er]souckt copie van 't recolement. Actum ut ante.

Den eijs[che]r fiat.

Schaeck dient van reprocen in scriptisde versouckt
recht. Actum den XXVIIen martij 1609.

Den bailliu v[er]souckt tijt ten naesten omme te dienen van
bewijs op v[er]steck. Actum ut s[upra].

Schaeck seijt dat het v[er]souck bij den ge[daec]h[d]e is geheel impertinent
en[de] als omme te met v[er]h.... middelen
te en[de] te also den eij[sche]r in 't crimineel en[de] op v[er].....
provisie sijn verificatie claer m.. hebben als de somme schijnt
en[de] dat datelijcken ten, en[de] dat desse saecke
als jaeren, 'tlang genouch is en[de] v[er]souckt
recht. Actum ut ante.

renvooi, zie scan 30 rechts

Den XIIIen martij 1609
rechtgeseten bij joncheer Andries
van Thienen, bailliu en[de] welgeboren
mannen van [de]selve dorpen als Anthonis
Dircxen, Maerten Huijbrechtsen, Willem
Dircxen van der Leth, Crijn Gerritsen,
Cornelis Zeegersen, Willem IJsaecxen, Dirck
....., Henrick Adriaensen, Leenert
Gerritsen, Adriaen Janssen, Henrick
..... en[de] Henrick Jeroensen.

renvooi

Gesien bij welgeboren mannen de stucken en[de] munimenten
geproduceert bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van
Noortwijckerhout metten aencleven van dien eij[sche]r contra
Sijmon Phillipssen ge[daec]h[d]e, en[de] op alles lettende datter heeft
mogen bewegen en[de] hierinne te considereren stonde, absol-
veren den ge[daec]h[d]e van den eijsch en[de] conclusie bij den bailliu

scan 31 links vervolg

op hem gedaen en[de] genomen, compenseren de costen om reden
aen. Actum den XXVII^{en} martij 1609.

Den bailliu protesteert omme t' appeleren ofte reformeren
sulcx sijnen goeden raet gedraegen sal. Actum ut s[upra].

scan 31 rechts

Joncheer Andries van Thienen bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht voor welgebooren mannen desselfs, bailliusschaps Lenijntgen Claesdr. , en[de] Marijtgen Corn[elis]dr., beijde dienstboden van Pieter Corn[eliss]en V[er]del, alle ge[daec]h[d]ens persoon, seggende de voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r hoe waer is dat voorsz[egde] Marijtgen Corn[elis]dr. omtrent acht daegen van de lestleden Noortwijckerhoutsche kermisse ende Appolonia Jeroensdr. passerende met twee melckemmers omtrent de wooninge van den voorn[oemde] Pieter Verdel aengeroepen, en[de] alsoo in 't huys van denselven V[er]del gecregen hebben[de] d[e] selve aldaer met hulpe van [de] voorn[oemde] Leijntgen aen..... vastgehouden, een tou om den hals gesmeten de van 't hoofd getrocken en[de] alsoo met 't voorsz[egde] touw en[de] haer van de voorn[oemde] Appolonia d[e] selve op de caemer geslaept, aldaer haere handen en[de] voeten gebonden, en[de] 't voorsz[egde] touw 't welck zij haer om de hals gesmeten en[de] om haer middel gebonden hadden aen een gebint ofte balck vast gemaect hebben gehadt ende hebben deselve Appolonia metten haere getrocken, met een eijnde houts om d'.... geslaegen, en[de] verder oock met een bloot mes gedreijcht te snijden off steecken waer d... bij deselve Appolonia moort geroepen zijnde Marijtgen daerdoor ontbonden ende losgemaect gehadt waerna d[e]selve Appolonia maenende te gaen, en[de] sulcx in 't achterhuys van [de] voorsz[egde] V[er]del gecommen sijnde, hebben de voorsz[egde] Appolonia aldaer wedrom bij de cop gerockt, geslaegen en[de] 't haer vuyt den hoofde getrocken, alle 't welck alsoo nijet alleen openbaer gewelt maer mede exercitie van gevangnisse, en[de] sulcx usurpatie van den hoochste autoriteit smaect, wesende saecken van seer quaeden exempele en[de] consequentie, ende in een lant van rechten nijet en staen te lijden maer andren ten onschwaerlick te straffen. So concludeert d[e] voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r dat d[e] voorsz[egde] ge[daec]h[d]ens daerover alle en[de] elck van heuls gecondemneert sullen werden bij prouesse in de gevangnisse daer hij eij[sche]r gewoon is sijne gevangens te leggen, gebracht en[de] gehouden te worden ten eijnde toe van [de] processe, ofte tenminsten totdat hij cautie voor 't gewijsde jegens haer luijden gestelt sullen hebben.

Schaeck voor den ge[daec]h[d]ens present seijt datter geen provisie en valt, concludeert daeromme dat de ge[daec]h[d]ens sullen worden geabsolveert van [de] personele comparitie en[de] voorts te moogen occuperen door procureur, alsoo ontkent wort bij de ge[daec]h[d]ens den eijsch in vougen zoo die leijt ende hantdudich in 't minsten gevraegt te zijn dat oock niet en sal blijcken dat ijemant van den 't selve gedaen soude hebben, 't welck als crimineel behoort so claer als de forme schijnt te wesen ... te werden. Actum den XIIIen martij 1609.

Den bailliu persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie. Actum ut s[upra].

scan 31 rechts vervolg

Welgeboren mannen appointeren dat de ge[daec]h[d]ens staens
.... gehouden sullen sijn te stellen tot contentement
van den eij[sche]r en[de] bij foute dat sij sullen gaen bij in beslooten

scan 32 links

hechtenisse en[de] borch gestelt hebbende hanttastinge te doen tot t'allen tijden tot v[er]maeninge van welgeboren mannen weder te compareren in persoon, sub pena confessi et convictij, ontseggen den eij[sche]r in dier qualité zijn v[er]sochte provisie ende admitteren den ge[daec]h[d]ens te moogen occuperen bij procureur ende reserveren de costen ten uijteijde van de saecke. Actum den XIII^{en} martij 1609.

Op huijden den XIII^{en} martij 1609 compareerden voor den ondergeschreven welgebooren mannen Pieter Cornelisen Verdel en[de] constitueerde hemselves cautie voor Lenijntgen Claesdr. en[de] Marijtgen Cornelisdr. voor 't gewijsde. Actum ende desen bij de welgeboren mannen geteijckent ...

....

Willem IJsaecksen Heemskerck
Cornelis Zegersz.

renvooi de gedaechdens sustitueren hun appellant ofte reformant voor den hove van Hollant. Actum den XXVIII^{en} aprilis 1609.

scan 32 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht voor welgeboren mannen desselfs bailliuschap Pieter Corn[elis]en Verdel, ge[daec]h[d]e in persoon, seggende de voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r hoe waer is dat Leuijntgen Claesdr. en[de] Marijtgen Corn[elis]dr., beijde sijne dienstboden Appolonia Jeroensdr. te sijnen huijse op de camer getrocken, en[de] gebonden hebben gehad, en[de] hij ge[daec]g[d]e in huijs, ende op de camer gecommen zijnde, heeft jegens den voorz[egd]en sijne twee dienstboden geseijt gehad dat sij op de voorn[oemde]n Appolonia vrij toeslaen jae deselve vermoorden zouden ende hebben dienvolgens d[e] voorn[oemde] Leuijntgen en[de] Marijtgen d[e]selve Appolonia metten haere getrocken, en[de] met een eijnde hout om de oren gesalegen, soo concludeert den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r dat d[e] voorsz[egde] gedaechde daerover gecondemneert sal werden de tijt van XIII daegen in de gevangenis sal daer hij eij[sche]r gewoon is sijne gevangens te leggen, te water en[de] brode geleijt en[de] besloten gedetineert te werden, dat d[e]selve ge[daec]h[d]e voorts den tijt van thien jaeren uijt den bailliuschappe van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout gebannen en[de] daertoe in een mulete van XXV goude realen, mitsgaders in de costen en[de] mijse van [de] justitie, en[de] deesen processe gecondemneert sal werden, ofte tot anderen al sulcken fijnen en[de] conclusiën als welgeboren mannen van rechtswegen bevinden sullen te behoren.

Schaeck v[er]souck copie vuijt den eij[sch] en[de] tijt omme t'antwoorden, alsoo daer geen provisie en wert v[er]socht.

De bailliu seijt datter geen tijt en valt, en[de] dat den ge[daec]h[d]e gehouden sal wesen ten principale t'antwoorden. Actum den XIII^{en} martij 1609.

Welgeboren mannen v[er]leenen den ge[daec]h[d]e zijn v[er]sochte copie, en[de] tijt op v[er]stecke. Actum ut ante.

De ge[daec]h[d]e present v[er]souckt dat ij ontslaegen sal werden van [de] personele comparitie, en[de] sal moogen occuperen bij procureur.

Den eij[sche]r fiat. Actum den XXVII^{en} martij 1609.

Schaeck, debatteren[de] de middelen van den eij[sche]rs eij[sch] soo die leijt, bij denegatie en[de] ...entennisse concludeert ten fijne van niet ontfanckelijck dat den eij[sche]rs zijn eij[sch] ... den ge[daec]h[d]e gedaen en[de] genomen sal werden ontseijt met de costen, protesteren[de] voorts van iniurie. Actum den XXVII^{en} martij 1609.

Den eij[sche]r versouckt copie en[de] tijt omme te repliceren.

Actum ut s[upra].

scan 33 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijc-
kerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heerenmet en[de] eij[sche]r soo waer is dat
d[e] voorsz[egde] Marijtgen Corn[elis]dr. omtrent acht daegen voor
de Noortwijckerhoutsche kermisse eene Appolonia
Jeroensdr., passerende met twemelckemmers

scan 31 rechts

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijkerhout, Lis, Hillegum, eij[sche]r van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht voor welgebooren mannen desselffs bailliusschaps Leuijntgen Claesdr. en[de] Marijtggen Corn[elis]dr., beide dienstboden van Pieter Corn[elis] V[er]del, alle ge[daec]h[d]ens in persoon, seggende de voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r hoe waer is dat d[e] voorsz[egde] Marijtggen Corn[elis]dr. omtrent acht daegen voor de lestleden Noortwijkerhoutsche kermisse eene Appolonia Jeroensdr. passerende met twee melckemmers omtrent de woninge van den voor[noemde] Pi[ete]r Verdel, aenge-ropen, en[de] alsoo in 't hujs van denselven V[er]del gecregen hebben[de] d'selve aldaer met hulpe van [de] voorn[oemde] Leuijntgen aengetast vastgehouden, een tou om den hals gesmeten de corp van 't

hoofd getrocken, en[de] alsoo met t' voorsz[egde] touw, en[de] haer van de voorn[oemde] Appolonia d'selve op de caemer gesleept, aldaer haere handen, en[de] voeten gebonden, en[de] 't voorsz[egde] touw 't welck zij haer om den hals gesmeeten en[de] om haeren middel gebonden hadden aen een gebindt ofte balck vastgemaect hebben gehadt, ende hebben deselve Appolonia metten haere getrocken, met een eijnde houts om d'oren geslaegen, en[de] verder oock met een bloot mes gedreijcht te snijden off stecken, waerdoor bij deselve Appolonia mort geroepen zijnde, heeft d[e] voorn[oemde] Marijtggen haer daerdoor ontbonden, en[de] los gemaect, gehadt waernae d'selve Appolonia maenende wech te gaen, en[de] sulcx in 't achterhujs van [de] voornoemde V[er]del gecommen sijnde hebben de voorsz[egde] Appolonia aldaer weedrom bij de cop geroockt, geslaegen en[de] 't haer vuijt den hoofde getrocken. Alle 't welck alsoo nijet alleen openbaer gewelt maer meede exercitie van privé gevangnisse, en[de] sulcx usurpatie van den hoogste autoriteit smaect, weesende saecken van seer quaden exempele en[de] consequentie, ende in een lant van rechten nijet en staen te lijden, maer anderen ten onschwaerlick te straffen. So concludeert d' voorn[oemde] bailliu, en[de] eij[sche]r dat d[e] voorsz[egde] ge[daec]h[d]ens daerover alle en[de] elck van hen[uid]en gecondemneert zullen worden bij provisie in de gevangnisse daer hij eij[sche]r gewoon is sijne gevangens te leggen, gebracht en[de] gehouden te worden ten eijnde toe van [de] processe, ofte ten minsten tot dat sij cautie voor 't gewijsde jegens haerluijden gestelt sullen hebben.

Schaeck voor de ge[daec]h[d]ens present seijt datter geen provisie en valt, concludeert daeromme dat de ge[daec]h[d]ens sullen worden geabsolveert van [de] personele comparitie, en[de] voorts te moogen occuperen door procureur. Alsoo ontkent wort bij de ge[daec]h[d]ens den eij[sche]r in vougen zoo die leijt, en[de] hantdadich in 't minsten geweest te zijn, dat oock niet en sal blijcken dat ijemand van den zijnen 't selve gedaen soude hebben 't welck als zijnde crimineel behoort, soo claer als de sonne schijnt bewesen te werden. Actum den XIII^{en} martij 1609.

scan 31 rechts vervolg

Den Bailliu persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie. Actum ut s[upra].

Welgebooren mannen appoincteren dat de ge[daec]h[d]ens staens voets gehouden sullen zijn te stellen werden soufficant tot contentemente van den eij[sche]r, en[de] bij faute dat sij sullen gaen bij provisie in beslooten

scan 32 links

hechtenisse, en[de] borch gestelt hebbende hanttastinge te doen tot t'allen tijden tot v[er]maeninge van welgebooren mannen weder te compareren in persoon, sub pena confessi et convicti. Ontseggen den eij[sche]r in dier qualité zijn v[er]sochte provisie, ende admitteren den ge[daec]h[d]ens te moogen occuperen bij procureur ende reserveren de costen ten uijteijnde van de saecke. Actum den XII^{en} martij 1609.

Op huijden den XIII^{en} martij 1609 compareerden voor den ondergeschreeven welgeboren mannen Pieter Cornelisz. Verdel ende constitueerde hemselves cautie voor Leuijntgen Claesdr. en[de] Marijtgen Cornelisdr. voor 't gewijsde. Actum en[de] deesen bij de welgeboren mannen geteeckent, ten daege voorsz[egt].

Willem IJsaecx. Heemskerck
Cornelis Zegersz.

De gedaechdens institueren hun appellant ofte reformant voor den hove van Hollant. Actum den XXVIII^{en} aprilis 1609.

scan 32 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sch]er van 't 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht voor welgebooren mannen desselffs bailliuschaps, Pieter Corn[elis]z. Verdel, ge[daec]h[d]e in persoon, seggende de voorn[oemde] bailliu, en[de] eij[sche]r hoe waer is dat Leuijntgen Claesdr., ende Marijntgen Corn[elis]dr., beijde sijne dienstboden, Appolonia Jeroensdr. te sijnen huijse op de camer getrocken, en[de] gebonden hebben gehad, en[de] hij ge[daec]h[d]e in huijs, ende op de caemer gecommen zijnde, heeft jegens den voorn[oemde] sijne twee dienstbooden geseijt gehad, dat sij op de voorn[oemde] Appolonia vrij toeslaen inde d[e]selve vermoorden zouden. Ende hebben dienvolgens d[e] voornoemde Leuijntgen en[de] Marijntgen d[e]selve Appolonia metten haere getrocken, ende met een eijnde houts om d'oren geslaegen. Alle 't welck een saecke is van quaeden gevolge. Soo concludeert den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r dat d[e] voorsz[egde] gedaechdens daerover gecondemneert sal worden den tijt van XIII daegen in de gevangnisse, daer hij eij[sche]r gewoon is sijne gevangens te leggen te water en[de] brode, geleijt en[de] besloten gedetineert werden, dat d[e]selve ge[daec]h[d]e voorts den tijt van thien jaeren uijt den bailliuschappe van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout gebannen, en[de] daertoe in een mulcte van XXV goude rialen, mitsgaders inde costen en[de] mijse van [de] justitie, en[de] deesen processe gecondemneert sal werden, ofte tot anderen alsulcken fijnen en[de] conclusiën als welgeboren mannen van rechtswegen bevinden sullen te behoren.

Schaeck v[er]souckt copie vuijt den eijsch ende tijt omme t'antwoorden, alsoo daer geen provisie en wert versocht.

Den Bailliu seijt datter geen tijt en valt, en[de] dat den ge[daec]h[d]e gehouden sal weesen ten principale t'antwoorden. Actum den XIII^{en} martij 1609.

Welgeboren mannen v[er]leenen den ge[daec]h[d]e zijn v[er]sochte copie en[de] tijt op v[er]steck. Actum ut ante.

De ge[daec]h[d]e present v[er]souckt dat hij ontslaegen sal worden van [de] personele comparitie, en[de] sal moogen occuperen bij procureur.

Den eij[sch]er fiat. Actum de XXVII^{en} martij 1609.

Schaeck debatteren[de] de middelen van des eij[sche]rs eijsch zo die leijt, bij de negatie en[de] onkentenisse, concludeert ten fijne van niet ontfanckelijck, dat den eijscher zijn eijsch op den ge[daec]h[d]e gedaen en[de] genomen, sal worden ontseijt met de costen, protesteren[de] voorts van iniurie. Actum den XXVII^{en} martij 1609. Den eij[sch]er versouckt copie ende tijt omme te repliceren. Actum ut s[upra].

scan 33 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijk-
 'kerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eijs[che]r van 't 's heeren-
 wegen in cas van delict, beclaecht voor welge-
 booren mannen desselffs bailliuschaps, Leuijntgen
 Claesdr. en[de] Marijtggen Cornelisdr., beijde dienst-
 booden van Pieter Cornelisz Verdel, ge[daec]h[d]ens in persoon,
 seggende de voorn[oemde] bailliu en[de] eijs[che]r hoe waer is dat
 de voorsz[egde] Marijtggen Corn[elis]dr. ontrent acht daegen voor
 de Noortwijckerhoutsche kermisse eene Appolonia
 Jeroensdr. , passerende met twee melckemmers
 ontrent de wooninge van [de] voorn[oemde] P[iete]r Verdel aengero-
 pen, en[de] alsoo in hujs van denselven Verdel gecregen,
 hebbende d[e]selve aldaer met hulpe van [de] voorn[oemde] Leuijnt-
 gen aengetast, vastgehouden, den tou om den hals
 gesmeeten, de cap vant hooft getrocken, ende alsoo met
 't voorsz[egde] tou, ende haer van [de] voorn[oemde] Appolonia d[e]selve
 op de caemer gesleept, aldaer haere handen, ende
 voeten gebonden, ende t' voorsz[egde] touw 't welck zij haer
 om den hals gesmeeten, *renvooi*... ende om haeren middel gebonden
 hadden aen een gebint, ofte balck vastgemaect
 hebben gehadt. Ende bovendien de voornoemde Appolonia
 metten haere getrocken, met een eijnde houts om d'ore
 geslaegen, en[de] verder oock met een bloot mes gedreijcht
 te snijden ofte steecken, waerdoor bij d[e] voorsz[egde]
 Appolonia moort geroopen zijnde, heeft de voorn[oemde]
 Marijtggen haer daerdeur ontbonden ende los ge-
 maect gehadt, waernaer deselve Appolonia
 maenende wech te gaen en[de] sulcx in 't achterhujs
 van den voorn[oemde] Verdel gecommen zijnde, hebben de
 voorsz[egde] ge[daec]h[d]ens aldaer wederom
 de voorn[oemde] Appolonia bij de cop gevat, geslaegen,
 ende 't haer uijt den hooft getrocken. Alle 't welck
 alsoo niet alleen openbaer gevelt, maer meede
 exercitie van privé gevangnisse, en[de] sulcx usurpatie
 van [de] hoochste autoriteit smaect. Wesende saecken
 van zeer quaeden exempelle en[de] consequentie. Ende
 in een lant van rechten niet en staen te lijden maer
 anderen ten onschwaerlick te straffen.

Soo concludeert d[e] voorn[oemde] Bailliu ende eijs[che]r dat
 d[e] voornoemde ge[daec]h[d]ens daerover t[e]saemen, ende
 elcx van henl[uid]en gecondemneert sullen werden
 den tijt van XIII daegen in de gevangnisse, daer
 hij eijs[che]r gewoon is zijne gevangens te leggen,
 te water en[de] broode geleijt, ende beslooten ge-

scan 34 links

detineert te werden, dat de selve ge[daec]h[d]ens voorts den
tijd van thien jaeren uijt den bailliuschappe van Noort-
wijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout gebannen,
ende daertoe in een mulcte van XXV goude rialen
mitsgaders in de costen ende mijsen van de justitie, en[de]
deesen processe gecondemneert sullen werden, ofte tot
anderen alsulcken fijne[n], ende conclusiën als welgeboren
mannen van rechtswegen bevonden sullen te behoren.
Bouman voor den ge[daec]h[d]ens versouckt copie vuijt den eijsch en[de]
tijd den naesten op daer jegens te antwoorden. Actum den
XXVII^{en} martij 1609.
De eij[sch]er fiat.

scan 34 rechts

Den XXVII^{en} martij 1609

Bij Harman de Vries, substituijt van
j[onchee]r Andries van Thienen, bailliu
van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum
en[de] Voorhout, en[de] welgebooren mannen
van [de]selve dorpen als, Cornelis van
Immerseel, schout tot Lisse, Gerrit
Gerritsz.,schout tot Hillegum,
Borrit Dammasz van Griecken,
Willem Huijbertsz, Jan Adriaensz.,
Dirck Dircxz van [de] Leth, Pouwels
Cornelisz Cocq, Dirck Jansz Lange-
velt, Cornelis Jansz, Jacob Marisz.,
Adriaen Pietersz, Willem Cornelisz.
en[de]

Den X^{en} aprilis 1609,
rechtgeseten bij den substituijt en[de] de voorsz[egde]
welgeboren mannen Borrit, en[de] verder
en[de] Willem Claesz.

Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout,
eij[sche]r van s' heeren wegen in cas van delict. Beclaecht aen
deser vierschaere Vrerick Vrericz, gebooren int Sticht
van Munster in een stadt genaemt Vreden, jegenwoordich zijn
gevangen, off hoe hij anders met naeme, ende toenaeme
mach zijn genaemt, hem aenseggende, en[de] de waerheijt is sulcx,
dat hij gevangen verscheijden dieveriën gepleecht, openbaer
gewelt, ende de luijden gedreijcht heeft te doorsteecken
ende haere huijsen aen brant te leggen. Naerder blijcken[de]
bij zijn gevangens eijgen confessie bij hem buijten pijn ende bande
van ijsere gedaen, als oock d'informatiën t'sijnen lasten verworven.
'T welck saecken zijn van quaden exempele dewelcke in
een lant van justitie nijet geleeden naer anderen gelijcke
dieven, en[de] gewelders ten onsiich moeten, ende noodich eijsschen ge-
straft te werden. Soo concludeert den voorn[oemde] substituijt
ende eij[sche]r nomine als boven, dat den voorn[oemde] gevangen sal werden ge-
brocht ter plaetsen daer men gewoonlick is justitie te doen
en[de] aldaer door den scherprechter strengelicken geseselt,
met een brantijser op zijn schouder gebrantteeckent
en[de] daerenboven hondert jaer en[de] een uijt den lande van
Hollant en[de] Westvrieslant gebannen te werden, met
confiscatie van goederen, ofte tot ander alsulcken fijne r[e]ch[t].

Gesien bij welgeboren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de]
Voorhout, den voorgaenden eijsch en[de] conclusie gedaen bij Harman de Vries,
substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, baillu derselver dorpen, ten laste
van Vrerick Vrericz. zijne gevangen, mitsgaders zijne confessie,
en[de] informatiën hebben denselven gevangen geabsolveert van [de] eijsch en[de] conclusie
bij den voorn[oemde] substituijt op hem gedaen, en[de] genomen, gelijk zij hem absolveren
bij deesen.

Aldus gedaen bij de
welgeboren mannen in 't hooft van deesen genoemt, en[de] der sulcx bij

scan 34 rechts vervolg

twee van hunluijden geteeckent op den X^{en} aprilis 1609.

C. van Immerseel

Adrijaen Pietersz.

scan 35 links

renvooi...

Den Bailliu leijt over zeeckere certificatie gepasseert voor welgebooren mannen in date den XIII^{en} novembris 1608.

Mota copie actum ut s[upra].

In state ad primam actum den XXVIII aprilis 1609.

In state ad primam door dien den procureur van [de] ge[daec]h[d]e niet en is gecompareert. Actum den VIII^{en} mej 1609.

scan 35 rechts

Rechtgeseten den XXIII^{en} aprilis
1609

bij Harman de Vries Wipkes substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout metten aenclaeven van dien, en[de] welgebooren mannen van [de]selve dorpen, als Corn[elis] van Immerseel, schout tot Lisse, Dirck Dircxz. van Elstgeest, Adriaen Pietersz. van Rossum, Dirck Dircxz. van der Leth, Cornelis Jansz. van Velsen, Pouwels Corn[elisz.] van Wassenaer, Dirck Jansz van Langevelt, Willem Huijbertsz. V[er]plas, Leenert Gerritsz. van Teijlingen, Dirck Pieterszoon van Heemskerck, en[de] Jan Adriaens van Barendrecht.

Den VIII^{en} meij 1609.

Rechtgeseten bij Harman de Vries Wipkes, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, en[de] welgebooren mannen van [de]selve dorpen als, Jan Jacobsz. van Langevelt, Jacob Claesz. van Alckemade, Pieter Mathijsz. van [de] Werve, Borrit Dammasz. van Griecken, Dirck Jacobsz. van der Leth, Maerten Huijbrechtsz. van Alckemade, Henrick Jeroenz. van Sweinenburch, Cornelis Engelbrechtsz. van Velsen, Jacob Jansz. van Langevelt, Dirck Willemsz. van Steenvoirden, Dirck Pietersz. van Heemskerck, ende Jan Cornelisz. van Zuieren.

Den XVIII^{en} meij 1609

Rechtgeseten bij Harman de Vries, substituijt van joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout met den aenclaeven vandien en[de] welgeboren mannen van deselve dorpen als Jan Huijbertsz., Lenert Gerritsz., Willem Jansz., Cornelis Arentsz., Jan Pietersz., Jacob Isaacqz. Dammas Jacobsz., Jacob Maertenz. Henrick Jeroenz., Dirck Jacobsz. Pieter Cornelisz., en[de] Floris Cornelisz.

scan 36 links

Harman de Vries, substituijt van joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, ende Voorhout, eij[sch]er van 's heerenwegen in cas van delict, beclaecht aen deser vierschare eenen Vrerick Vrericz., in de wandeling genaemt 't calff moijsis, ofte hoe hij anders met naeme off toenaeme mach zijn genoemt, jegenwoordich zijn gevangen, hem aenseggende en[de] de waerheit is sulcx, dat hij gevangen vernoemt, diversche fortsen, moetwillen, en[de] andere v[er]scheijden schandeleuse saecken, mitsgaders groote dreijgementen, en[de] insolentiën bij hem geperpetreert, ende gepleecht, naerder blijckende bij zijn gevangens eijgen confessie bij hem bujten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, als oock d'informatiën t'sijnen laste verworven, alle t welck saecken zijn van quaeden exemple die in een lant van justitie niet en behoren getollereert nochte geleeden maer ten exempele van allen anderen gestraft te werden. Soo concludeert den voorn[oemde] substituijt inden naeme als boven, dat hij gevangen sal werden gebracht aldaer men gewoonlicke is justitie te doen, ende aldaer door den scherprechter metten swaerde geexecuteert sal werden datter de doet naer volcht ofte tot anderen al sulcken fijne r[echt]en.

renvooi XXXI

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout, den voorgaen[de] eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nche]er Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, ten laste van Vrerick Vrericz., jegenwoordich zijn gevangen, mitsgaders zijne confessiën bij hem bujten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, en[de] den certificatiën t'zijn laste v[er]worven, hebben den selven gevangen gebannen, gelijk zij hem bannen bij desen den tijt van XXV jaeren uijt Hollant, ende Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn, en[de] d'ander landen binnen tweemael XXIIII uren, verbiedende hem geduren[de] den voors[eijde] tijt de voorseijde plaetsen weder te frequenteren, op peene van aender galge gehangen, ende metterdat gestraft te werden. Aldus gedaen, en[de] in de vierschare gepronuncieert op den XVII^{en} mej 1609

Floris [merck] Cornelisz.

Leenert [merck] Gerritsz.

scan 36 rechts

Harman de Vries, substituijt van Jo[nche]er Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout eijscher van T' s heerenweegen in cas van delict, beclaecht aen deser vierschaere Henrick Garoen, geboortich in 't lant van Lutsenborch, en[de] Abraham Blondeel geboortich van Antwerpen, ofte hoe zijluijden elcx bijsonder bij name ende toenaeme moogen werden genoemt, hemluijden aenseggen[de] dat zijluijden machtich genouch zijn, 't sij met haer hantwerck, ofte anders haer cost te winnen, zijluijden hen ter contrarie vandien hen vervordert hebben ten platten lande gesont lichaems jegens den placcate te loopen bedelen, naerder blijckende bij haere gevangens confessiën bij hen buijten pijn gedaen. Concludeert daeromme de voorn[oemde] substituijt, ende eij[sche]r nome als boven, dat zij gevangens ter saecke voorseijt zullen werden gebannen bij vonnisse van welbooren mannen nu en[de] ten eeuwigen daegen vuijt den landen van Hollant, en[de] West Vrieslant, en[de] dat haere gevangens goederen verclaert sullen werden voor v[er]beurt, ofte tot anderen alsulcken fijne recht.

renvooi XXXII

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout Lis, Hillegum, en[de] Voorhout, den voorgaenen eijsch, en[de] conclusie. Bij Harman de Vries, substituijt van j[onche]er Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen ten laste van Henrick Garoen, en[de] Abraham Blondeel jegenwoordich zijne gevangens, mitsgaders haere eijgen confessiën bij haer buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, hebben deselve gevangens gebannen, gelijk zij hen bannen bij deesen den tijt van vijff jaeren uijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen twee mael XXIIII uren, verbiedende hen geduirende den voors[eijde] tijt de voorseijde plaetsen weder te frequenteren op peene van meerder straffe, aldus gedaen, ende in der vierschaere gepronuncieert op den 5^{en} Junij 1609.

Willem Huijbrechtsz. Verplas
Antonis Dirckssz. van Overgeest

scan 37 links

Den V^{en} junij recht geseten bij Harman de Vries substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen Bailliu van Noortwijckerhout, Lis Hillegum, en[de] Voorhout en[de] welgebooren mannen van [de]selve dorpen als Jan Danielsz. van Tetroode, Dirck Dircxz. van Elstgeest, Anthonis Dircxz. van Overgeest, Adriaen Pietersz van Rossum, Dirck Dircxz. van [der] Leth, Corn[elis] Claesz. van Alckemade, Dirck Willemsz. van Steenvoorde, Cornelis Corn[elisz] van Velsen, Corn[elis] Engebrechtsz. van Velsen, Jan Andriaensz van Berendrecht, Jacob IJsaacz. van Heemskerck, en[de] Willem Huijbrechtsz. V[er]plas.

Den XX^{en} Junij 1609
recht geseten bij Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, ballij van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, en[de] welgebooren mannen van [de]selve dorpen als m[eeeste]r Jan van [de] Putte, Pouwels Corn[elis]z van Wassenaer, Dirck Adriaensz. Pieter Mathijsz., Corn[elisz] Corn[elisz]. van Velsen, Dirck Jacobsz., Anthonis Dircxz., Dirck Pietersz., Crijn Gerritsz., Pieter Jacobsz. Jacob IJsaacz., Henrick Jeroensz. en[de] Willem Huijbertsz.

scan 37 rechts

Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis Hillegum, en[de] Voorhout, eij[sche]r van s'heerenweegen, beclaecht aen deeser vierschaere Henrick Tamelij, geboortich in 't Conijnckrijck van Engelant, Dirck Jansz., geboortich van Hamburch, ende Daniel Pietersz., geboortich int Conijnckrijck van Vranckrijck, off hoe zijluijden elcx bijzonder bij naeme en[de] toenaeme mogen werden genaemt, hemluijden aenseggende dat zijluijde machtich genouch zijn haer cost te v[er]dienen, zijluijden hen ter contrarie vandien te weeten de voorn[oemde] Henrick en[de] Dirck, vervordert hebben ten platten lande jegens den placcate te loopen beedelen, en[de] daerenbooven de voors[eijde] Henrick een hemde van een heijninge gestoolen te hebben naerder blijcken[de] bij haer gevangens confessiën bij hen buijten pijn gedaen. Concludeert daeromme de voorn[oemde] substituijt en[de] en[de] eij[sche]r in den naeme als booven dat zij gevangens ter saecke voors[eijt] zullen werden gebracht al daer men gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelicken gegeesselt, en[de] met een brantijsen op haer schouder gebrant-teecken, en[de] daerenbooven den tijt van XL jaeren vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant gebannen zullen werden, met confiscatie van goederen.

renvooi XXIII

Gesien bij welgeboren mannen den voorgaende eijsch, en[de] conclusie, bij Harman de Vries, substituijt van J[onchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout ten laste van Henrick Tamelij Dirck Jansz, ende Daniel Pietersz., jegenwoordich zijne gevangens, mitsgaders haere eijgen confessiën buijten pijn, en[de] banne van ijsere gedaen, hebben dieselve gevangens gebannen, gelijk zij haer bannen mitsdeesen den tijt van XXV jaeren vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant te ruijmen de jurisdictie van [de] voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen tweemaal XXVIII uren, verbiedende hen geduiren[de] den voors[eijde] tijt, de voorseijde plaetsen weder te frequenteren op peene van meerder straffe. Aldus gedaen, en[de] in der vierschare gepronuncieert op den 20^{en} Junij 1609.

Willem Hubertsz.
Verplas

Dirck [*handmerk*] Adriaensz.
merck

scan 38 links

Den XXV^{en} septembris 1609

Rechtgeseten bij Harman de Vries,
substituijt van jon[chee]r Andries van
Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegum en[de] Voorhout, en[de] welge-
boren mannen derselver dorpen als
Jacob IIsaacxz., Dirck Dircxz., Pieter
Mathijsz., Crijn Adriaensz., Jan
Huijbertsz., Dirck Jacobsz., Crijn Gerritsz.,
Pouwels Cornelisz., Anthonis Leenertsz.,
Dirck Martensz., Willem Huijbertsz.,
en[de] Anthonis Dircxz., Henrick Jeroensz.

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout,
beclaecht aen deeser vierschaere vanweegen de grafelicheijt
van Hollant, eenen Henrick Tamelijn, geboortich in 't
Conijnckrijck van Engelant gevangen alhier, hem
aenseggende dat hij gevangen voorn[oemd] onlangs bij welgebooren
mannen vonnisse ter oorsaecke van v[er]scheijden dieverijen
bij hem geperpetreert en[de] gepleecht, gecondemneert is
geweest den tijt van XXV jaeren gebannen vuijt den landen
van Hollant, en[de] Westvrieslant, deselve landen binnen
de vorseijde tijt niet weder te frequenteren, ofte daer
wandelen op peene van meerder straffe. Alsoo dan je-
genwoordelicken blijkt dat den voors[eijde] gevangen alhier
de voors[eijde] sententie van welgeboren mannen niet en heeft
geobedieert, maer ter contrarie tot groot nadeel,
bespottinge, cleijnachtinge ende groote ordere van [de]
justitie gevioleert, en[de] hem binnen corten tijden wederom
in deselve landen heeft laten vinden. Behalven dat noch
erger is dat hij daerenboven een craen vuijt een schip
heeft gestoolen, meerdere diveriën gepleecht, ende de billetten affgetrocken, alle
t welcke saecken zijn van quaden gevolge, die in een
lant van justitie niet en behoren getollereert, nochte
geleeden maer ten exemple van allen anderen quaetdoenders
gestraft te worden. Soo concludeert den voorn[oemde]
substituijt in den naemen zo hij procedeert, dat hij
gevangen ter saecke voors[eijt] sal worden gebracht aldaer
men gewoonlicken is justitie te doen en[de] aldaer door den
scherprechter wel strengelicken gegeesselt, ende met
een brantijser op zijn schouder gebrantteeckent, en[de]

scan 38 rechts

daerenboven den tijt van hondert jaer en[de] een vuyt den lande van Hollant, en[de] Westvrieslant gebannen sal worden, met confiscatie van goederen.

renvooi XXXVIII

In de kantlijn: eischt quijtantie van[de] chippier van [de] costen.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaen[de] eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, [en]de Voorhout, ten laste van Henrick Tamelij, jegenwoordich zijnen gevangen mitsgaders zijn eijgen confessie buijten pijn en[de] banne van ijsere gedaen, hebben deselve gevangen gebannen, gelijck zij hem bannen bij deesen den tijt van vijftich jaeren vuyt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen tweemaal vier en[de] t'wintich uren, verbieden[de] hem gedueren[de] de voors[zegde] tijt de voorseijde plaetsen weder te frequenteren op peene van meerder straffe. Aldus gedaen, en[de] in der vierschaere gepronuncieert op den XXV^{en} septembris 1609.

Willem Huijbertsz.
van Plas
bij mij Dirck
Maertens

Den XII^{en} mej 1610

Rechtgeseten bij Harman de Vries substituijt, en[de] welgeboren mannen als Crijn van Immerseel, schout tot Lisse, Leenert Claesz., Maerten Huijbertsz. van Alckemade, Dirck Jacobsz. Heemskerck, Crijn Gerritszoon, Willem Corn[elis]z. van Immerseel, Antonis Dircxz. van Overgeest, Willem Claesz. van Steenvoorden, Jan Corn[elis]z. van Swieten, Dirck Pietersz. van Heemskerck, Corn[elis]z. van Velsen, Corn[elis] Jacobsz. van Huchtenburcht.

scan 39 links

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis Hillegom, ende Voorhout, eijscher van s'heerenweegen, beclaecht aen deeser vierschaere Hans Goltsmits gebortich van Lubeck, ofte hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach weesen genaemt, hem aenseggende dat hij machtich genouch is, 't sij met dienen, ofte zijn hantwerck, zijn cost te verdienen, hij hem ter contrarie van dien hen vervordert heeft ten platten lande gesont lichaems jegens den placcate te lopen beedelen, naerder blijkende bij sijn eijgen confessie bij hem buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme den voorn[oemde] substituijt, en[de] eijscher in den naeme als boven dat hij gevangen ter saecke vorseijt gebannen sal werden den tijt van L jaeren vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, met confiscatie van goederen, ofte ter anderen alsulcken fijne r[echt]en.

Gesien bij welgeboren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout den voorgaen[de] eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van [de] jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen, ten laste van Hans Goltsmits van Lubeck, jegenwoordich sijn gevangen. Absolveren denselven gevangen van [de] eijsch en[de] conclusie bij denselven substituijt op hem gedaen, en[de] genomen. Condemneren niettemin denselven substituijt, ofte bode de goederen die hij van [de] gevangen moogen hebben, wederomme te restitueren, ende condemneren den bailliu in de mise van justitie. Actum den XII^{en} mej 1610, en[de] bij twee vande welgeboren mannen geteken ten daege v[oor]seijt. C. van Immerseelsz.
Dirck Jacopsz.
Heemskerck

scan 39 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, eijscher van s' heeren wegen, beclaecht aen deeser vierschaere Reijnier van Capelle geboortich van Brugge in Vlaenderen, off hoe hij anders bij naeme, off toenaeme mach zijn genaemt, hem aenseggen[de] dat hij machtich genouch is, t' sij met dienen, ofte zijn hantwerck, zijn cost te verdienen, hij hem ter contrarie vandien hem vervordert heeft ten platten lande gesonts lichaems jegens den placcate te gaen bedelen, ende daerenboven uijt zijn compagnij, ofte vaendel te looplen, zonder pasbort, naerder blijckende bij sijn eijgen confessie bij hem buijten pijnle, ende bande van ijsere gedaen. Soo concluddeert den voornoemde substituijt, ende eijscher in den naeme zo hij proceddeert dat hij gevangen ter saecke vorseijt gebracht sal worden al daer men gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter tusschen hemel, en[de] aerde gehangen sal worden mette corde datter de doot naer volcht, met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne r[echt]en.

Gesien bij welgeboren mannen den voorgaende eijsch en[de] conclusie, bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, ten laste van Reijnier van Capelle, jegenwoordich zijnen gevangen, mitsgaders sijn confessie buijten pijnle, ende bande van ijsere gedaen, hebben denselven gevangen gebannen, gelijk zij hem bannen bij deesen den tijt van twaelft jaeren vuijt den landen van Hollant ende Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] bailliu binnen s'daechs sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen tweemaal vier en[de] t'wintich uren, verbieden[de] voorts hem gedueren[de] de voors[eijde] tijde de vorseijde plaetsen weder te frequenteren, op peene van meerder straffe. Ontseggen den bailliu sijnen verderen eijsch. Aldus gedaen, geweest, en[de] in de vierschaere gepronunchieert op den XII^{en} mej 1610, en[de] sulcx bij twee welgeboren mannen geteken ten daege v[oor]seijt.

C van Immerseelsz.
Dirck Jacobsz.
Heemskerck

scan 40 links

Den XXIII^{en} decembris 1610.
Rechtgeseten Bij Harman de Vries,
substituijt van jo[nchee]r Andries van
Thienen, bailliu van Noortwijcker-
hout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout,
en[de] welgeboren mannen derselver
dorpen als Dirck Dircxz., Dirck
Pietersz., Lenert Claesz., Huijbert
Cornelisz, Dirck Maertensz., Cornelis
Cornelisz., Willem Crijnsz., Dirck Jacobsz.,
Jan Pietersz., Cornelis Adriaensz., Maerten
Jacobsz., Anthonis Dircxz., ende
Aerien Jansz.

scan 40 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht aen deeser vierschaere Christoffel Piertsz geboortich van Jarmuijen in Engelant, Robbrecht Walker geboortich van Braigaert in Engelant, Roeloff Niclaesz. geboortich uijt Eijderlant, ende Harman Vrericsz van Leijden, off hoe zijluijden elcx bijzonder bij naeme ofte toenaeme moogen zijn genaemt, henluijden aensegende dat zijluijden machtich genouch zijn, met haerluijder hantwerck, ofte anders haer cost te v[er]dienen, zijluijden hen ter contrarie van dien, hen vervordert hebben ten platten lande gesonts lichaems jegens den placcate te lopen beedelen, naerder blijcken[de] bij haer gevangens eijgen confessie bij hen buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme den voorn[oemde] substituijt en[de] eij[sche]r in den naeme als boven dat zij gevangens ter saecke vorseijt, gebracht sullen worden aldaer men gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeeselt, ende voorts haerluijder leven lang gebannen te worden uijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant met confiscatie van goederen. Ofte tot anderen alsulcken fijne r[echt]en.

Kantlijn renvooi XXXVI

Gesien bij Welgebooren mannen van Noortwijckerhout Lis, Hillegom, en[de] Voorhout den voorgaende eijsch, ende conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen ten lasten van Christoffel Piertsz., geboortich van Jarmuijen in Engelant, Roeloff Niclaesz. geboortich uijt Eijderlant, Harman Vrericsz. van Leijden, en[de] Robbrecht Walker geboortich van Braigaert in Engelant. Hebben Christoffel Piertsz. en[de] Roeloff Niclaesz. t'selve en[de] elcx bijzonder gebannen gelijk zijluijden deselve bannen bij deesen den tijt van drie jaeren uijt Kennemer-en[de] Rijnlant. Item Harman Vrericsz. den tijt van drie jaeren uijt den bailliuschappe van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, te ruijmen de jurisdictie van [de] Bailliu, binnen 's daechs sonneschijn ende d'andere landen binnen tweemaal XXIII uren, verbiedende voorts henluijden geduerende den voors[eijde] tijt de verseijde plaetsen wederom te frequenteren op peijne van meerder straffe. Ende absolveren Robbrecht Walker voors[eijt] van [de] eijsch ende conclusie bij den bailliu op hem gedaen, en[de] genomen. Ontseggen den bailliu sijnen verderen eijsch en[de] conclusie. Aldus gedaen, geweest en[de] in de vierschaere gerenunchiëert op den XXIII^{en} decembris a[nn]o XVI^c en[de] thien. Ende deesen bij twee welgeboren mannen geteken.

bij mij Dirck Dircxz Dirck Dircxz
 Heemskerck

scan 41 links

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht aen deeser vierschare Claes Jansz., geboortich van Hamburch, Claes Henricxz. geboortich van Eijderste uijt Diesmaer, Tomas Beting gebooren van Jarmuijen in Engelant, Jan Cannewij, Tomas Tomasz., beijde van Lonnen in Engelant, en[de] Claes Evertsz. van Breuckelveen, ofte hoe zijluijden elcx bijzonder, bij naeme, en[de] toenaeme moogen werden genaemt. Hemluijden aenseggende dat zij machtich genouch zijn 't sij met dienen, ofte haer hantwerck haer cost te v[er]dienen zijluijden hen ter contrarie vandien, hen vervordert hebben ten platten lande gesont lichaems jeegens den placcate te looppen beedelen, naerder blijcken[de] bij haer gevangens confessiën, bij hen buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, concludeert daeromme de voorn[oemde] substituijt, ende eij[sche]r in den naeme als boven, dat zij gevangens ter saecke voorseijt gebracht sullen werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken ge geselt, en[de] voort haerluijder leeven lang gebannen te werden vuijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne r[echt]en.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaen[de] eijsch ende conclusie bij Harman de Vries substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen, ten laste van Claes Jansz. geboortich van Hamburch, Claes Henricxz. geboortich van Eijderste uijt Diesmaer, Tomas Beting gebooren van Jarmuijen, in Engelant, Jan Cannewij, Tomas Tomasz., beijde van Lonnen in Engelant, en[de] Claes Evertsz. van Breuckelveen, mitsgaders haere confessien buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, hebben deselve gevangens gebannen, en[de] bannen haer mitsdeesen den tijt van vijff jaeren uijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] bailliu binnen 's daechs sonneschijn, en[de] de andere landen binnen tweemaal XXIII uren. Verbiedende voorts geduerende de voors[eijde] tijt, de voorseijde plaetsen weder te frequenteren, op peene van meerder straffe. Ontseggen den bailliu sijnen vorderen eijsch. Aldus gedaen gevuijten, en[de] in de vierschaere gepronuncheert op den XXI^{en} februarij a[nn]o XVI^c en[de] elff, en[de] over sulcx bij twee van [de] welgebooren mannen g[e]t[ek]en, ten daege voors[eijt].
 Jan [merck] C[or]n[eli]sz. Adrijaen Pietersz.

scan 41 rechts

In de kantlijn:

Van den selven gecomen

Den XXI^{en} februarij 1611

Rechtgeseten bij Harmen de Vries,
substituijt, Gerrit Jansz.,
Leenert Gerritsz. Aeriaen Pietersz.
Jacob Corn[eli]sz., Corn[elis] Claesz., Cornelis
Engelbrechtsz., Willem Jansz., Crijn
Steijl, Anthonis Leenertsz., Dirck
Pietersz., Pouwels Cornelisz, ende
Jan Cornelisz., welgebooren mannen.

Den eersten martij anno XVI^c
ende elff.

Rechtgeseten bij Harmen de Vries,
substituijt van [de] bailliu van Noort-
wijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout
en[de] welgebooren mannen der selver dorpen
als Dirck Jacobsz., Dirck Dircxsz.,
Corn[elis] Arentsz., Pieter Mathijsz., Corn[elis]
Claesz., Jacob IJsaacxsz., Daniel
Leenertsz., Dirck van [de] Leth, Jan Corn[eli]sz.,
Tomas Dircxsz., Jan Aeriaenz.,
Claes Huijgensz., en[de] Cornelis van Immerseel.

Harmen de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, eij[sche]r
van s'heerenweegen, beclaecht aen deeser vierschaere, Joachim
Henricxsz., geboortich van Antwerpen, en[de] nu woonende binnen der
steede van Leijden, Drewes Meijne, geboortich uijt het lant van
Holste, Jan Doem, geboortich van Keulen, Hans Frameij,
geboortich van Sembre, uijt Vranckrijck, en[de] Gerrit
Dircxsz. vuijt het sticht van Muenster,
ofte hoe zijluijden elcx bijzonder bij naeme, ende toenaeme mogen
worden genoemt, hemluijden aenseggen[de] dat zij machtich genouch
zijn, 't sij met dienen, ofte haer hantwerck, haer cost te
winnen, zijluijden hen ter contrarie vandien hen v[er]vordert hebben
ten platten lande gesont lichaems jegens den placcate te loopen
bedelen naerder blijcken[de] bij haer gevangens eijgen confessiën, bij
hen buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daerom[m]e
de voorn[oemde] substituijt, en[de] eijscher in den naeme so als hij procedeert
dat zij gevangens ter saecke voorseijt elcx bijzonder gebracht
sullen worden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie
te doen, en[de] aldaer deur den scherprechter wel strengelijcken
gegeselt, en[de] voorts haerluijden leven lang gebannen te worden
vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, met
confiscatie van goederen, ofte ten anderen alsulcken fijne rechten.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis,
Hillegom, ende Voorhout, den voorgaenden eijsch, en[de] conclusie, bij
Harman de Vries, als substituijt van j[onchee]r Andries van
Thiene, bailliu derselver dorpen, ten laste van Joachim
Henricxsz. geboortich van Antwerpen, Drewes Meijne, geboor-

scan 41 rechts vervolg

tich uijt het lant van Holste, Jan Doem geboortich van Keulen,
Hans Frameij geboortich uijt Vranckrijck, ende Gerrit Dircxz
vuijt het sticht van Munster, mitsgaders haere confessiën
buijten pijn, en[de] banne van ijsere gedaen, hebben Drewes

scan 42 links

Meijne, Jan Doem, ende Gerrit Dircxz gebannen
gelijck zijluiden haer bannen mitsdesen den tijt van XXV
jaeren vuyt den landen van Hollant, ende Westvrieslant,
te ruijme de jurisdictie van [de] bailliu binnen daechs sonneschijn
en[de] d'andere landen binnen tweemaer
XXVIII uren. Joachim Henricxz uijt den bailiu-
schappen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voor-
hout den tijt van zeeven jaeren, deselve landen, en[de]
dorpen, geduirende elcx haeren tijt niet meerder te moogen
frequenteren op peijne van meerder straffe, ende
absolveren Hans Fremeij van [de] eijsch en[de] conclusie bij den
bailliu op hen gedaen ende genomen, ontseggen den bailliu
zijnen verderen eijsch, en[de] conclusie op deselve gevangens
genomen. Ordonneren den officier ofte boode den
gevangens haere goederen, en[de] gelt bij haer affgenomen
wederom te restitueren. Aldus gedaen, en[de] in de
vierschaere gepronunchieert op den eersten martij a[nn]o
XVI en[de] elff, en[de] sulcx bij twee van [de] welgebooren mannen
geteeckent, ten dage voorseijt.
C. van Immerseelsz.
Dirck Jacopsz.
Heemskerck

Den XXV^{en} martij 1611
Rechtgeseten bij Harman de Vries,
substituijt, Corn[elis] van Immerseel,
Dirck Dircxz. Boode, Pieter Jacobsz,
Corn[elis] Gerritsz van Langevelt,
Dirck Jacobsz., Corn[elis] Claesz.,
Jacob IJsaacz., Jacob Verbeeck,
Anthonis Leenertsz., Willem Corn[elis]z.,
Corn[elis] Jacobsz., Corn[elis] Claesz., en[de]
Henrick Jeroensz.

Den 20^{en} mej 1611
Rechtgeseten bij den substituijt,
Anthonis Leenertsz., Henrick Jeroensz.,
Pieter Mathijsz., Corn[elis] Arensz., Corn[elis]
Corn[elis]z., Crijn Arensz., Jacob IJsaacz.,
Pouwels Corn[elis]z., Jacob Jansz. V[er]beeck,
Sijmon Claesz., Pieter Jacobsz.,
en[de] Claes Huijgensz.
van Hout, welgebooren mannen.

scan 42 rechts

Harman de Vries Substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen, beclacht aen deeser vierschare William Brampton geboortich in Schotlant, uijt een dorp genaemt Taenen, ofte hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach zijn genaemt hem aenseggen[de] dat hij machtich genouch is 't sij met dienen ofte hantwerck her cost te verdienen, hij hem ter contrarie vandien hem vervordert heeft ten platten lande gesonts lichaems jegens den placcate te loopen bedelen, naerder blijcken[de] bij sijn eijgen confessie, bij hem buijten pijnende bande van ijsere gedaen, concludeert daeromme den voorn[oemde] substituijt en[de] eijcher in den name als boven, dat hij gevangen ter saecke voorseijt gebracht sal worden ter plaetse daer men gewoonlijcke is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeselt, en[de] voorts sijn leven lang gebannen te worden vuijt den lande van Hollant, en[de] Westvrieslant met confiscatie van goederen ofte ter anderen alsulcken fijne rechten.

Kantlijn renvooi XXXIX

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout den voorgaen[de] eijch en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu der selver dorpen ten laste van William Brampton, geboortich van Schotlant in een dorp genaemt Taenen, mitsgaders sijne confessien buijten pijnende bande van ijsere gedaen hebben denselven gevangen gebannen gelijk zij hem bannen bij deesen den tijt van seven jaeren uijt den bailliuschappe van [de] voorseijde officier, te ruijmen binnen daechs sonneschijn en[de] deselve dorpen niet meerder te frequenteren op peijne van arbitralijcken gestraft te worden, ontseggen den bailliu zijnen vorderen eijch, ende conclusie op deselve gevangens gedaen en[de] genomen. Aldus gedaen en[de] in de vierschare gepronunchieert op den XXV^{en} martij 1611.

C. van Immerseel bij mij Dirck Dirckensz.

scan 43 links

Harman de Vries, substituijt van joncheer
Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegom, en[de] Voorhout eij[sche]r van s'heeren
wegen, beclaecht aen deeser vierschare eenen
Pieter Jansz., geboortich van Hamburch, den bailliu
seijt naerdien hij niet en wil bekennen 't gunt
hem te laste wort geleijt, dat hij gecondemneert
sal werden gebracht ter werden ter torture, omme
scherpelijcken daerop te werden geexamineert,
ofte tot anderen alsulcken fijne rechten.
Welgebooren mannen ontseggen den bailliu zijn
versouck, en[de] ordonneren hem den gevangen ten
principale terecht te stellen. Actum den XX^{en} mejij 1611.

Den VII^{en} julij 1611

Rechtgeseten bij Harman de
Vries, substituijt, Henrick
Jeroensz. van Swaenenburch,
Jacob Jansz V[er]kerck, Dirck Dircxz.
van der Leth, Willem Claesz.,
Gerrit Gerritsz., schout tot
Hillegom, Corn[elis] Florisz. van Wassenaer,
Dammes Jacobsz., Corn[elis] Engelbrechtsz.
Corn[elis] Corn[eli]sz, Dirck Pietersz., Maerten
Huijbrechtsz., Jacob Claesz., wel-
gebooren mannen, en[de] Borrit Dammasz.

scan 43 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren weegen, beclaecht aen deeser vierschare eenen P[iete]r Taemsz., geboortich van Hamburch, ofte hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach sijn genoemt, hem aenseggen[de] dat hij machtich genouch is 't sijn met sijn hantwerck ofte anders zijn cost te winnen, hij hem ter contrarie vandien hem vervordert heeft ten platten lande gesonts lichaems te loopen bedelen, naerder blijckende bij sijn eijgen confessie bij hem buijten pijnende bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme den voornoemde substituijt en[de] eij[sche]r in den naeme als booven, dat hij gevangen ter saecke voorseijt gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strenge-lijcken gegeselt, ende voorts zijn leven lang gebannen te werden vuijt den lande van Hollant, en[de] Westvrieslant met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne rechten.

In de kantlijn:

XL eischt
quijtantie van[de]
Cippier

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout den voorgaen[de] eijsch, ende conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen ten laste van Pieter Taemsz., geboortich van Hamburch, mitsgaders sijne confessiën buijten pijnende, en[de] bande van ijsere gedaen, hebben denselve gevangen gebannen gelijk sij hem bannen bij deesen, den tijt van thien jaeren vuijt den landen van Hollant en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] balliu binnen daechs sonneschijn, ende d'andere landen binnen twee mael XXIII uren. Interdiceren hem deselve Landen geduieren[de] deselve tijt weeder te frequenteren, op peijne van meerder straffe. Ende ontseggen den officier in 't verder sijnen eijsch. Aldus gedaen geweest en[de] in de vierschare gepronunchieert op den XX^{en} mej 1611.
Claes Huijgense van Hout
Jacob [merck] IJsaacz.

scan 44 links

Harman de Vries, substituijt van jonkheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r van 't 's heeren weegen in cas van delict, beclaecht aen deeser vierschare Jorit Lartoen, geboortich van Estich in Engellant, ofte hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach sijn genaemt, hem aenseggende dat hij machtich genouch is 't sijn met sijn hantwerck, ofte anders sijn cost te verdienen, hij hem ter contrarie vandien vervordert heeft gesonts lichaems ten platten lande te gaen beedelen, ende op den huijsman te teren, jae dat meer is, een Jaer lang bij een vrou te Amsterdam in onechte geseten ende daermeede huijsgehouden en[de] daerenboven de justitie geresisteert heeft gehad naerder blijckende bij sijn eijgen confessie bij hem buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen, mitsgaders zeeckere certificatie t' sijnen laste waren gedaen. Concludeert daeromme den voorn[oaemde] substituijt ende eijscher in den naeme alsboven, dat hij gevangen ter saecke voorseijt gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen, en[de] aldaer door den Scherprechter gewipt mitsgaders wel strengelijcken gegeselt, gebrantteeckent, ende zijnen leeven lang gebannen te werden vuyjt den landen van Hollant en[de] Westvrieslant met confiscatie van goederen, ofte tot andere alsulcken fijne rechten.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, den voorgaenden eijsch, ende conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen ten laste van Jorit Lartoen, geboortich van Estich in Engellant, mitsgaders seeckere certificatie, ende sijne confessie buijten pijn en[de] bande van ijsere gedaen. Absolveren denselven gevangen van [de] eijsch, ende conclusie bij den eij[sche]r op hem gedaen en[de] genomen. Actum den VII^{en} Julij 1611.

Jacop Claessoon
Jacop Jansz.

Den eij[sche]r stelt hem ilico appellant. Actum ut s[upra].

scan 44 rechts

Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, eijscher van 's heeren weegen in cas van delict, beclaecht aen deeser vierschare Lucas Henricxz geboortich van Groningen in Vrieslant, Claes Jansz van geboorte van Amisfoort, en[de] Jan Blaeck geboortich van Londen in Engelant, jeegenwoordich zijne gevangens, off hoe zijluijden elcx bijzonder bij naemen ofte toenaemen moogen weesen genoemt, hemluijden aenseggende dat zij machtich genouch zijn 't sij met haer hantwerck ofte anders haer cost te verdienen, zij hen ter contrarie vandien vervordert hebben gesonts lichaems ten platten lande te gaen bedelen en[de] op den huijsman te teeren naer blijckende bij haere gevangens eigen confessie bij hen buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme den voornoemde substituijt ende eij[sche]r in den naeme zoo hij procedeedt dat zij gevangens ter saecke voorseijt gebracht sullen werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken ge geselt, en[de] voorts haeren leeven lang gebannen te worden vuijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant met confiscatie van goederen ofte ter andere alsulcken fijne rechten.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, den voorgaende eijsch, en[de] conclusie. Bij Harman de Vries. substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen, ten laste van Lucas Henricxz gebortich van Groningen, Claes Jansz van Amisfoort, en[de] Jan Blaeck geboortich van Londen in Engelant, mitsgaders haere confessiën buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen, hebben den voorseijde Claes Jansz, en[de] Jan Blaeck, gebannen gelijk zij henluijden bannen bij deesen den tijt van vijfthien jaeren vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van de bailliu binnen sdaechs sonneschijn en[de] d'andere landen binnen tweemaal XXVIII uren, interdiceren hen deselve landen gedueren[de] deselve tijt weder te frequenteren, op peijne van meerder straffen, en[de] ontseggen den officier in 't verder zijnen eijsch. [En]de absolveren Lucas Henricxz van [de] eijsch ende conclusie bij den eijscher op hem gedaen en[de] genomen. Aldus gedaen ende in de vierschare gepronunchieert op den VII^{en} Julij 1611.

Jacop Claessoon
Jacop Jansz

scan 45 links

Den XXI^{en} octobris 1611

Rechtgeseten bij Harman de Vries,
substituijt, Crijn Claesz, Jan
Adriaensz, Cornelis Cornelisz, Jacob
Jansz, Cornelis Dircxz van Hout,
Cornelis Jansz, Gerrit Gerritsz
schout tot Hillegom, Leenert
Gerritsz, Cornelis Zeegersz,
Adriaen Pietersz van Rossum,
Sijmon Jansz van Alckemade,
Jacob Cornelisz Voocht, en[de] Maerten
Jacobsz van Langevelt,
welgebooren mannen.

scan 46 links

Den gedaechde v[er]souct den eij[sch] bij geschrift, en[de] dach van beraet tot ad primam, en[de] dat den gedaechde genouch sijnde nimmermeer en sal blijcken dat den gedaechde sijn schoonvader geslagen heeft, ofte bejegent gelijk den frivalen, v[er]sierden, en[de] impertinenten eij[sch] v[er]melt, protesteren[de] den ge[daec]h[d]e wel expresselijcken niet alleen van [de] atroce iniurie die den bailliu hem door deesen aengedaen heeft, overmits hij weesende een man met eeren sonder jactantie gesproocken, staende ter goeder name en[de] fame bij eenen ijegenlijcken van[de] geleegentheijt niet weten[de] daervoren soude moogen aengesien werden, maer oock van costen, schaden, ende interesten daer daer alreede gedaen, gehadt, en[de] geleeden, en[de] alsnoch te doen hebben en[de] lijden, van meenige weesen[de] sijne actie dies aengaende te institueren, in tijden en[de] wijlen, daer, en[de] alsoo hij te rade sal vinden. Actum den XXI^{en} octobris anno XVI^c ende elff.

De Vries vanweegen den eij[sche]r v[er]souct copie vuyt t' gealegeerde, en[de] tijt omme te repliceren. Actum ut s[upra].

Schaeck met den ge[daec]h[d]e present dies niet-teegenstaende dat copie van[de] eij[sch] geleverd is, v[er]souct daer benefens copie vande informatiën waerop den e[dele] heere bailliu sijnen eij[sch] es fonderen[de], concludeert voor alsnoch verder tot niet ontfanckelijck en[de] bij ordine tot ontsegginge van [de] gedaen eij[sch] en[de] conclusie metten costen. Actum den IIII^{en} novembris 1611

Den bailliu affslaende 't v[er]souck vanweegen den ge[daec]h[d]e gedaen bij impertinentie, en[de] sustineert dat den gedaechde gehouden sal weesen ten principale t'antwoorden. Actum ut s[upra].

Welgebooren mannen ontslaen den ge[daec]h[d]e van [de] personele comparitie, en[de] admitteren den ge[daec]h[d]e bij procureur te moogen occuperen. Ordonneren dies niettegenstaende den ge[daec]h[d]e ten principale te antwoorden, ofte dat hij 't gealegeerde van zjinentweegen den lesten rechtdach gedaen sal houden voor sijn antwoord. Actum den IIII^{en} novembris 1611.

Den gedaechde stelt hem ilico appellant voor den Hove van Hollant. Actum ut s[upra].

Welgebooren mannen ontslaen den gedaechde vande personele comparitie, ende admitteren den gedaechde bij procureur te moogen occuperen. Ordonneren dies niet tegen staende den gedaechde ten principale te antwoorden, ofte dat hij t' gealegeerde [doorgestreept: bij] van zjinent weegen [doorgestreept: den ge hem] den lesten rechtdach gedaen sal houden voor sijn antwoord. Actum den [doorgestreept: 10] 4en Novembris 1611.

scan 46 links vervolg

Den Bailiu v[er]souckt dat den ge[daec]h[d]e sall voorts
procederen op peene van deffault, alsoo hij
op dijnsdach lestleden is gearresteert
ende belooft heeft op hanttastinge aen [de] substi-
tuijt op huijden te compaereren. Actum den
23 augusti 1613. Mote voor den ge[daec]h[d]e neemt
tijt om den gedaechde te spreecken, en[de] te weeten
off 't arrest gedaen is. Actum ut supra.
Set achter opten rechtdach gehouden den 6 septembre 1613
#

scan 46 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom ende Voorhout, uijt den naeme en[de] vanweegen de hooge overicheijt, eij[sche]r in cas crimineel, contra Henrick Jansz., timmerman, woonen[de] tot Hillegom voorseijt, ge[daec]h[d]e in persoon in 't selffde cas. Den eij[sche]r seijt dat denselven ge[daec]h[d]e in persoon op den XVII^{en} februarij lestleden, eenen Aelbert Gerritsz. sulcx in de slincker sijde, op sijn hoofd, en[de] onder den arm gequest heeft, dat hij Aelbert weijnige tijt daerna van [de]selffde quetsuren gestorven, [en]de deeser werelt overleeden is. Concludeert daeromme den eij[sche]r in den naeme soo hij procedeert, zoo den ge[daec]h[d]e hem absenteert, en[de] hem wegens 't voorseijde aenseggen niet en v[er]antwoort, dat denselven ge[daec]h[d]e bij mannen vonnisse diffinitijff ballingslant geleijt sal worden hondert jaer ende een. Ende voorts gecondemneert sijne goederen geconfisqueert ten behouue van den heer, met interdictie dat hem niemant en vervordere den ge[daec]h[d]e te huisen, off te hooven, noch te assisteren, off te helpen in eeniger manieren, ende oock met hem niet te eeten off te drincken op een boeten van thien ponden telcken aen den officier te verbeuren, die bevonden sal worden contrarie gedaen te hebben.

Gesien bij welbooren mannen van Noortwijckerhout Lis Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaenden eij[sch] en[de] conclusie crimineel. Bij Harman de Vries substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen overgeleijt, en[de] gedaen, op en[de] teegens Henrick Jansz., ge[daec]h[d]e in persoon, mitsgaders d' informatiën t'sijnen laste v[er]worven, en[de] op alles lettende dat heeft moogen beweegen, en[de] hierinne te considereren stonde, doende recht, en[de] alvorens hier op gehadt hebben[de] 't advijs van een neutrael rechtsgeleerde, hebben denselven Henrick Jansz. gebannen, gelijk sij hem bannen bij deesen hondert jaer en[de] een uijt den landen van Hollant en[de] Westvrieslant, verclaeren sijne goederen voor verbeurt, en[de] geconfisqueert ten behouue van [de] graeffelicheijt, en[de] ontseggen den eij[sche]r sijn vorderen eij[sch], en[de] conclusie op hem gedaen en[de] genomen, condemneren niettemin den ge[daec]h[d]e in de costen, en[de] mise van justitie.

Aldus gedaen, geaccepteert, en[de] beslooten bij Jacob Cornelisz. Jacob Jansz., Aeriaen Pietersz. Willem Dircxz. van der Leth, Cornelis Florisz., Jan Adriaenz., Lenert Gerritsz., Cornelis Jansz., Cornelis Cornelisz., Maerten Jacobsz., Henrick Jeroenz., Sijmon Jansz., en[de] Jan Cornelisz., welgebooren mannen, en[de] in de vierschaere gepronunchieert op den naest lesten decembris anno XVI^c en[de] elff, en[de] oversulcx bij henluijden get[ek]en ten dag voorseijt. Jacob Jansz. van der Beeck
Jaen Toernelijester

scan 47 links

Wij onderges[eijt] welgebooren mannen attesteren en[de] verclaeren
bij deese onderteijckeningen, dat Henrick Jansz. een
jongeman is, en[de] noch vader en[de] moeder in 't leeven
heeft, en[de] sulcx ons weetens geen ghoederen en is
hebbende, daer de graeffelicheijt aengeraect mach
sijn. Actum en[de] deesen get[ek]en op den naestlesten decembris
anno XVI^c en[de] thien.
Jacob Jansz. van der Beeck
Jaen Toernelijester

Den X^{en} februarij 1612

Rechtgeseten bij Harman de Vries,
Jacob Pietersz., Pieter Mathijsz.,
Willem Jansz., Dirck Maertenz.
Crijn Gerritsz., Cornelis Engelbertsz.
Jacob IJsaacxsz., Willem Jansz., Floris
Cornelisz., Anthonis Leenertsz., Jan
Adriaenz., Claes Maertenz., ende
Gerrit Willemsz., welgeboren
mannen.

scan 47 rechts

Den IIII^{en} novembris 1611.

Rechtgeseten bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, etc., en[de] welgeboren mannen, als Willem Dircxz. van de Leth, Leenert Gerritsz. Cornelis Jansz., Crijn Claesz., Gerrit Gerritsz., schout tot Hillegom, Jacob Cornelisz. Voocht, Sijmon Jansz., Adriaen Pietersz. van Rossem, Cornelis Zeegersz., en[de] Maerten Jacobsz.

Den XVI^{en} decembris 1611

Rechtgeseten bij Harman de Vries van Oningma, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, en[de] welgebooren mannen als Jonge Cornelis Florisz. Wassenaer, Leenert Gerritsz. van Hooch Teijlingen, Cornelis Jansz. Velssen, Jan Cornelisz. Velssen, Jacob Jansz. Wassenaer, Quiering Claesz. Schravenaet, Henrick Jeroensz. van der Burch, Cornelis Cornelisz. Velssen, Maerten Jacobs Langevelt, Jan Adriaensz. Berendrecht, Adriaen Pietersz. van Rossem, ende Sijmon Jansz. van Alckemade.

Den naestlesten decembris.

Bij Harman de Vries, Jacob Cornelisz. Voocht, Jacob Jansz., Adriaen Pietersz., Willem Dircxz. vander Leth, Cornelis Florisz., Jan Adriaensz., Leenert Gerritsz., Cornelis Jansz., Cornelis Cornelisz, Maerten Jacobsz., Henrick Jeroensz., Sijmon Jansz., ende Jan Cornelisz.

Den XX^{en} januarij 1612

Rechtgeseten bij Harman de Vries, substituijt, en[de] welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, als Gerrit Gerritsz., schout tot Hillegom, Cornelis Gerritsz. van Langevelt, ende Claes Huijgensz. van Hout, Jan Fransz, Henrick Pietersz. en[de] Maerten Huijbertsz. Butter, Cornelis Zeegersz., Jan Cornelisz., Dirck Pietersz., en[de] Jacob IJsaacz., Pouwels Cornelisz., Daniel Leenertsz., en[de] Jan Jansz.

scan 48 links

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r op en[de] jegens Robbrecht Willemsz. en[de] Evert Heijn. geboren uijt Engelant zijnen gevangen. Seijt denselven sijnen gevangen vrijwillichlijcken niet en willen confesseren de feijten daervan hij eij[sche]r volcomelijcken es geïnformeert. Concludeert mitsdien dat deselve bij vonnisse van welgebooren mannen sullen werden gecondemneert geleijt te worden ter torture, en[de] scherper exame.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, den voorgaenden eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen overgeleijt, en[de] gedaen, op ende jegens Robbrecht Willemsz. ende Evert Heijn, geboren uijt Engelant, sijnen gevangen, ten fijne deselve zouden werden gecondemneert, geleijt te werden ter torture, en[de] scherper examen. Ende gesien d'informatiën ten dien eijnde bij den bailliu overgeleijt hebben de conclusie, ende 't versouck ter torture voorbijgaende, maer ten principale uijt den naeme, ende vanweegen de hooge overicheijt, en[de] graeffelijckheit van Hollant, en[de] Westvrieslant recht doende, den voornoemde gevangen gebannen, gelijk zijluiden haer bannen mitsdeesen den tijt van twaelf jaeren vuijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie vande bailliu binnen sdaechs sonneschijn, ende d'andere landen binnen twee mael vier en[de] twintich uren. Interdiceren deselve geduieren[de] de voorseijde tijt de voorseijde plaetsen weeder te frequenteren, op peene van meerder straffe. Aldus gedaen, gearresteert, en[de] beslooten bij welgebooren mannen omnes, en[de] gerenunchieert op den XX^{en} januarij 1612.
Jan Fransz.
Jan [merck] Cornelisz.

scan 48 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout, uijt den name, en[de] vanweegen de hooge overicheijt, eij[sche]r in cas crimineel, contra Sijmon Boeijens geboortich uijt Eijderstee, Gerrit Jansz. gebooren van Hamburch, en[de] Jan Brom geboren ontrent Breemen in een dorp genaemt Lijs, jeegenwoordich sijne gevangens, ofte hoe sijluijden elcx bijzonder bij naemen, ofte toenaemen moogen weesen genaemt. Hemluijden aenseggende dat zij machtich genouch zijn 't sij met haer hantwerck ofte anders haer cost te verdienen, zij hem ter contrarie vandien vervordert hebben gesonts lichaems ten platten lande te gaen beedelen, ende op den hujsman te teeren, naerder blijckende bij haere gevangens eijgen confessie bij hem buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme den voorn[oemde] substituijt en[de] eijsscher in den naeme soo als hij procedeert, dat zij gevangens ter saecke voorseijt gebannen sullen worden den tijt van acht jaeren uijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, met confiscatie van goederen, ofte ter anderen alsulcken fijne etc. Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout Lis Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaende eijssch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen overgeleijt, en[de] gedaen, op, ende jeegens, Sijmon Boeijens geboortich uijt Eijderstee, Gerrit Jansz., gebooren van Hamburch, ende Jan Broom gebooren ontrent Breemen, mitsgaders hare confessiën buijten pijn, ende bande van ijsere gedaen, hebben de voorseijde gevangens gebannen, gelijk zijluijden hem bannen bij desen den tijt van vier jaeren, vuijt den bailliuschappe, en[de] jurisdictie van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, ende Voorhout voorseijt, te ruijmen binnen 's daechs sonneschijn, interdiceren hen deselve dorpen geduierende deselve tijt weeder te frequenteren, op peijne van meerder straffe, ontseggen den bailliu sijnen vorderen eijssch, en[de] conclusie op deselve gevangens gedaen, ende genomen. Aldus gedaen, gearresteert en[de] beslooten bij welgeboren mannen, ende gepronunchieert op den X^{en} februarij 1612.

Bij mij Jacob Pietersz.
 onderteekendt
 Jan Adriaensz.

scan 49 links

Harman de Vries, substituijt van jon[chee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, eijscher uijt den naeme en[de] vanweegen de hooge overicheijt, eij[sche]rs in cas crimineel, beclaecht aen deeser vierschaere Willem Willemsz. uijt het Lant van Althena, Jan Jacobsz. uijt Duijtslant, en[de] Jan Moer Engelsman, offe hoe sijluijden elcx bijzonder bij naemen ofte toenaemen moogen sijn genoemt, hemluijden aenseggende te weeten de voornoemde Willem Willemsz. als geuioleert hebbende 't vonnisse van scheepenen der steede van der Gonde op den XXI^{en} januarij voorleeden geweest, onder anderen innehoudende dat denselven gestaen heeft een ure op de kaeck, en[de] weder voor den tijt van XXV jaeren gebannen uijt den landen van Hollant, Zeelant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen binnen drie daegen, sonder middelertijt weder daerinne te moogen commen, op peijne van meerder correctie. Alsoo dan jegenwoordelijcken blijckt dat den voorn[oemde] Willem Willemsz. de voorn[oemde] sententie van scheepenen niet en heeft geobedieert, maer ter contrarie tot groot nadeel, bespottinge, cleijnachtige, en[de] groote onere van [de] justitie, geuioleert, en[de] hem binnen corten tijde wederom in deselve landen heeft laten vinden, seijt vorder Jan Jacobsz. aen dat hij in den Haege te water, en[de] te broot acht daegen heeft geseeten, mitsgaders drie daegen tot Amsterdam in 't Rasphuijs gevangen geseten te hebben. Ende Jan Moer Engelsman dat hij gesonts lichaems heeft lopen bedelen, naerder blijckende bij haerluijden eijgen confessie bij hen buijten pijne, en[de] bande van ijsere gedaen, mitsgaders seeckere extract tot laste van Willem Willemsz. voors[eijt]. Soo concludeert den voorseijde eijscher dat zij gevangens ter saecke voorseijt gebracht sullen werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeselt, ende gebrantmerckt, mitsgaders voor den tijt van hondert jaer en[de] een uijt denlande van Hollant en[de] Westvrieslant gebannen te werden, met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne, etc.

Gesien bij welgebooren manne van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaenden eijsch, en[de] conclusie, bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen, ten laste van Willem Willemsz. uijt het lant van Althena, Jan Jacobsz. uijt Duijtslant ende Jan Moer Engelsman, mitsgaders haere confessiën buijten pijne, en[de] bande van ijsere gedaen, hebben de voorseijde gevangens gebannen, gelijk zijluijden hen

scan 49 rechts

bannen bij deesen. Te weeten Willem Willemsz. en[de] Jan Moer Engelsman, elcx een tijt van hondert jaer ende een, ende Jan Jacobsz., veijff en[de] twintich jaeren vuyt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] bailliu binnen daechs sonneschijn, ende d'andere landen binnen drie daegen. Interdiceren hen deselve landen weeder te moogen frequenteren op peijne van gegeselt, en[de] gebrantmerckt te werden. Ontseggen den bailliu sijnen vorderen eijsch, en[de] conclusie op deselve gevangens gedaen, en[de] genomen. Aldus gedaen, en[de] in de vierschare gepronunchieert bij welgeboren mannen omnes, op den X^{en} februarij 1612.

bij mij Jacop Pietersoon
onderteecken
Jan Adriaensz.

Drie martij 1612

Rechtgeseten bij Harman de Vries,
substituijt, en[de] welgeboren mannen van
Noortwijckerhout, Lis, Hillegom
en[de] Voorhout, als Cornelis Adriaen
Jansz., Dirck Pietersz., Willem Crijnsz.,
Maerten Huijbertsz. Butter, Tomas
Dircz., Dirck Dircz. vander Leth,
Jacob Jansz. Verbeeck, Jan Jansz.,
Dirck Adriaensz., Gerrit Ger-
ritsz Schout tot Hillegom, Jan
Cornelisz., Crijn Claesz., ende Cornelis
Florisz.

scan 50 rechts

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, ende Voorhout eij[sche]r van 's heeren weegen, beclaecht voor welgebooren mannen alhier Cornelis van Immerseel Cornelissen, schout, en[de] secretaris van [de] dorpe van Lisse voorsz[egt], ge[daec]h[d]e in persoon. Seggende de voornoemde officier sulcx oock de waerheijt es alhoevel in 't v[er]moogen van [de] ge[daec]h[d]e als schout, en[de] Secretaris nijet en is geweest den ommeslach van [de] verpondinge te ampliëren, en[de] soo nu soo dan meerder morgentaelen ofte huijsen onder de quotisatie van die verpondinge te trecken. Ende niettemin die morgentaelen, ende huijsen die vanouts volgens het quojer van [de] e[del]e[n] haeren staten op seeckere verpondinge getaxeert, en[de] gestelt zijn geweest, op deselve taxe te laeten en[de] sulcx als vanouts die v[er]ondinge te ontfangen. Verder eenige goederen die vanouts op seeckere verpondinge te ontfangen 't siaerlicx te betalen gestaen hebben, uijt eijgen auctoriteit gansch en[de] gehelicken van[de] voors[eijde] verpondinge te ontlasten, en[de] te bevrijden. Dat meer is sijn eijgen schout ambacht 't welck bij de e[del]e[n] heeren staten soo nu soo dan v[er]hoocht, ende verlaecht is geweest, geheelicken vrij te stellen. Ende benefens deesen het collect, ofte v[er]pondinge bouck anders te dresseeren uijt te geven dan tot sulcke nombre van mergentaelen als het mergenbouck meede brengt en[de] sulcx sijn ontfang op het mergenbouck (met welck mergenbouck 't voors[eijde] collectbouck, in alles behoorde te weesen conform, en[de] overeen te stemmen) te veratwoorden sonder op het collectbouck over de thien mergen meerder uijtbrengt als het mergenbouck, het mergenbouck te collecteeren en[de] 't selfve op het mergenbouck 't welck in getaele minder is te v[er]antwoorden, dat nochtans dies niettegenstaen[de] die ge[daec]h[d]e hem met quade saecke onderstaen, en[de] v[er]vordert heeft vooreerst nopende de huijsen die in den voors[eijde] noemde dorpen van Lisse sonder lant bewoont werden seeckere huijsen in de v[er]pondingen innetrecken meerder dan in den jaere XVI^c en[de] een in 't quojer van [de] v[er]pondinge gestelt sijn geweest. Verder die wint korenmoolen van [de] ordinarise gegeven contributiën, en[de] verpondinge te ontheffen, en[de] ontlasten, alles sonder aen [de] e[del]e[n] heeren Staten van Hollant, ofte hare gecomitteerde v[er]socht te hebben verders van [de] voors[eijde] ordinarise v[er]pondingen, ofte v[er]anderinge van 't quojier. Ende dit noch niet genouch sijnde gaen[de] van 't quaet tot erger sijn eijgen schoutampt 't welck in [den] jaer XVI^c ende een, tot seven gulden vijff stuivers en[de] vier penningen gestaen heeft gansch, en[de] geheelicken vrij te stellen en[de] sulcx tot sijn eijgen prouffijt diesaengaende de verpondinge te defrauderen, dat erger is het collect-

scan 51 links

bouck 't welck soogeseijt is met het mergenbouck
geheelijcken behoorde overeen te coomen sonder ten alderminste
van 't selffde te v[er]schillen niet alleen in nombre van mergen-
taelen merckelijcken grooter te maecken, maer volgens
het selffde collectbouck die mergentaelen inne te
gaeren, en[de] te ontfangen. Ende die niettegenstaende sijn
ontfanck van het mergengelt op het mergenbouck
te v[er]antwoorden, achterhoudende, en[de] t'sijnen prouffijte
opteekende 't gunt hij volgens het voors[eijde] collect-
bouck meerder gegaert, en[de] ontfangen heeft gelijk
alle 't selffve uijt de collatie van [de] boucken gehouden
t'sedert den jaere XVI^c ende een, seer claerlijcken sal
bevonden, en[de] gedoceert werden. Ter halffden dat
meede sulcx bevonden sal werden dat hij ge[daec]h[de]
t'suierlicx over het dressereren en[de] maecken vant
mergenbouck gesalarieert, en[de] geloont is geweest
en[de] nochtans geen boucken gedresseert, ofte gemaect
heeft. Ende want alle 't selffde saecken sijn
van seer groote impertantie, en[de] quade consequentie smaec-
kende falsite en[de] tenderen[de] soo tot vilipendie, ende
v[er]smaetheijt van [de] e[del]e[n] heeren Staeten welcker aucteri-
teijt die ge[daec]h[d]e op sich schijnt genomen te hebben, als-
meede tot defraudatie en[de] v[er]coringe van des lants gemeene
middelen d'welcke de ge[daec]h[d]e tot sijn baet en[de] prouffijt
geconverteert, en[de] geemploijeert heeft. Daer benefens
tot groote quetsinge van [de] goede ingeseetenen van [de] voors[eijde]
dorpe van Lisse Ende oversulcx in een lant van justitie
niet en behooren geleden, maer anderen ten exempele
swaerlick gestraft te werden. Soo concludeert de
voornoemde officier, en[de] ei[jsche]r in de naeme als booven dat bij
uwer mij e[dele] heeren crimineel vonnisse sal werden
verclaert den voors[eijde] gedaechde als erlaes, en[de] meijneedich
vervallen te weesen van sijn schout en[de] secretaris
ampten en[de] d'selffve te vaceren, en[de] oversulcx impetrabel
te weesen, voorts te weesen infaem incapabel, ende
inhalijke omme eenige staet ofte offitie binnen die
landen van Hollant, en[de] Westvrieslant te moogen
bedienen. Boovendien den tijt van vijftich jaeren
gebannen uijt die voorseijde landen van Hollant, en[de]
Westvrieslant, mit confiscatie van alle sijne goederen,
ten behouue van [de] graeffelicheijt, ofte tot alsulcke
andere fijnen, en[de] conclusiën als mijn e[dele] heeren welgebooren
mannen naer exigentie van de saecken bevinden sullen
te behooren. Ende dat bij provisie die ge[daec]h[d]e gecondemneert
sal werden in beslote hechtenisse ofte gevangenis.
Versouckende d'voorn[oemde] officier en[de] eijsche]rs hem rechts
te gewerden.

scan 51 rechts

Den ge[daechd]e present versouckt copie vuijt den eij[sch], en[e]dach van beraet. Actum den IX^{en} martij 1612.

Schaeck vanweegen den eij[sche]r sustineert dat het versouck van [den] gedaechde is geheel impertinent, weesende een practisijn die bij hem selfs wel weet dat men in crimineele saecken geen copie en leever, voor en[de] aler dat bij welgebooren mannen de ge[daec]h[d]e es geadmitteert te moogen occuperen bij procureur. Concluderen[de] oversulcx dat den ge[daec]h[d]e soo hij 't geraden vint tot sijn defentie sal sustineren jeegens de versochte provisie, ofte bij refuijs dat welgebooren mannen opte versochte provisie disponeren sullen als sij uijt de deductie van [de] saeck bevinden sullen te behooren, actum ut s[upra].

Welgeboore mannen ontseggen den ge[daec]h[d]e voor alsnoch sijn versochte copie, en[de] ordonneren hem op de provisie te antwoorden, actum ut s[upra].

Schaeck v[er]souct vermits den ge[daec]h[d]e jeegens de provisie niet en weet te seggen dat ten fijne vandien den eij[sche]r geadjudiceert sal werden sijn v[er]sochte provisie, actum ut supra.

Welgebooren mannen houden de saecke in advijs tot den naesten rechtdach, actum ut s[upra]

Cornelis Cornelisz. van Immerseel, schout en[de] secretaris in Lisse gedaechde in persoon, implicerende sijn vuijten[de] versouck zejst alsnoch dat als in des eij[schers] saecken wel onwaerachtich ongefondeert, wet, en[de] inpertinent bevonden sal werden inde purchste often questie, en[de] dat hij nijet gedaen en heeft dan in ordon[nantie] van [de] gesworens, ende hij ge[daec]h[d]e t bij sijn staet ofte raecken[de] de ge[daec]h[d]ens haerluijden heeft verantwoord, en[de] alsnoch weet te verantwoorden mits hebbende d' articelen voordien eijsssen bij geschriften als in al sulcke stucken van 't recht en[de] stijle gerequieert werdt van alsoo van articule tot articule hemselves perfect te mogen defenderen. Soo concludeert door ge[daec]h[d]e alsnoch dachen van[de] personele comparitie zal worden geabsolveert tenminsten onder cautie secretoir (ofte fidussoir) om tot v[er]maninge van welboren mannen t'allen tijden te compareeren in persoon op pene als van 't rechten, ende dachen voorts toegelaten zal worden te mogen occuperen bij procureur. mits dat hij ge[daec]h[d]e zal hebbende en[de] hem toegewijsen werden een eij[sch] in articulen en[de] middelen als voren, ofte concludeert, en[de] impliceert etc.

Den Bailliu sijt dat zij[nen] stucken ende munimenten alhier in rechten geëxhibeert sijn, te weten ins bovengen[oemde] certificatiën ende anders soo strecken[de] claer sijn[de], als dat hem de provise nijet en sal mogende werden ontseijt, geeijste ofte tijt.

scan 52 links

Welbooren mannen ontslaen den ge[daec]h[d]e van [de] provisie van den eijscher, onder cautie juratoir, en[de] fidiassoir in de presentatie van den ge[daec]h[d]e present ende dat den ge[daec]h[d]e zal mogen occuperen bij procureur, dien dachen dienvolgen[de] zal volgen copie van den eijssen en[de] conclusie van den eijsschers. Actum desen XXIII martij 1612.

Compareerde Claes Adriaensz. Schenaert, buurman tot Lisse, en[de] constateerde hemselven borge voor de partieel baten die den eijscher in tijden en[de] wijle zal mogen werden nijet wesen. Actum uts supra.

Den gedaechde present versouct tijt tot den naesten rechtdach omme t'antwoorden op v[er]steck.

Den eij[sche]r fiat, actum den VI^{en} aprilis 1612.

Den ge[daec]h[d]e present dient van antwoord pro ut in schriptis, actum den IIII^{en} meij 1612.

Den eij[sche]r copie en[de] tijt omme te repliceren, actum ut s[upra].

Den substituijt van [de] bailliu dient van replijcq als in geschrifte.

Den ge[daec]h[d]e versouct copie, en[de] tijt van zes weecken om[m]e te dupliceren Actum den XVI^{en} novembris 1612.

Den ge[daec]h[d]e present v[e]rsouct tijt van twee maenten om te dupliceren.

De Vries vanweegen den eij[sche]r seijt dat hij tijt van XIII daegen gehadt heeft om[m]e te dupliceren, en[de] dat hij ten naesten rechtdaeghe sal dienen van duplijck op v[er]steck, volgen[de] het XIIe artijckel van [de] nieuwe ordonnantie. Actum den XXX^{en} novembris 1612.

Welgebooren mannen v[er]gunnen den ge[daec]h[d]e tijt van een maent omme te dupliceren op versteck. Actum den XIII^{en} decembris 1612.

Mote als prockeratie hebben[de] van den ge[daec]h[d]e die op huijden gedachvaert is om te dienen van inventaris versuckt aen mannen om reedenen die bij monde alhier sal werden geallegeert tijt van twee maenden om te dienen van munnimenten van inventaris en[de] stucken.

Actum den XXXI^{en} maeij 1613.

Welbooren mannen v[er]gunnen den ge[daec]h[d]e tijt van ses weecken omme te dienen bij inventaris

scan 52 links vervolg

en[de] munnimenten Actum den XXXI^{en} maeijus
XVI^c hondert en[de] derthien.

scan 52 rechts

Partijen hinc inde nemen tijt binnen vijer daeghen haer stucken onder inventaris in handen ofte ten huijse van [den] secretharis te bestellen. Actum den XXIIII augustij 1613.

Pertijen hinc inde neemen tijt ten naesten omme te dienen van reprocen. Actum den I^{en} novembris.

In state ad primam. Actum den XV^{en} novembris 1613.

Pertijen hinc inde emploieren reprocen ende salvatiën van rechten, ende neeme tijt omme haer stuck te furneren. Actum den XXIX^{en} novembris 1613.

In state ad primam. Actum den 13^{en} decembris 1613.

In state ad primam. Actum den X^{en} Januarij 1614.

Pertijen hinc inde leveren over haere sacken en[de] stucken.

Concluderen in rechten, en[de] v[er]soucken vonnisse. Actum den VII^{en} februarij 1614.

Welgebooren mannen appoincteren dat perthijen elcx binnen acht daegen onder den secretaris sullen configueren een somme van thien guldens te XL gro[ot]en omme daermeede te consuleren met rechtsgeleerden in den Haege. Actum den VII^{en} januarij 1614.

Gesien bij welgebooren mannen de stucken geproduceert in den processe tusschen joncker Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom ende Voorhout eijscher in cas crimineel ter eenre ende Cornelis Cornelisz. van Immerseel, schout, ende secretaris van Lisse voors[eijt] ge[daec]h[d]e in 't selve cas ter andere zijde, ende daerop gehadt d'advijs van twee neutrale rechtsgeleerden op alles lettende dat heeft mogen bewegen, doende recht, ontseggen den eijscher zijnen eijsch ende conclusie op en[de] jegens de ge[daec]h[d]e gedaen, ende genomen, compenseren nijctemin de rechten van [de] processe om redenen. Actum in juditie den VII^{en} martij 1614

scan 53 links

De XXIII^{en} martij 1612
bij Harman de Vries, substituijt van [de]
bailliu en[de] welbooren mannen, als
Cornelis Cornelisz., Cornelis Florisz.,
Claes Maertensz. Sgravemade, Tonis
Dirxz., Willem Crijnsz., Dirck
Adriaensz., Dirck Pietersz., Jan
Jansz., Dirck Dircxz. vander Leth,
Jacob van [de] Beeck, Jan Cornelisz.,
Maerten Hubertsz. Alckemade,
en[de] Wout Willemsz.

Den VII^{en} aprilis 1612
Rechtgeseten bij den substituijt, en[de] welgebooren
mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hille-
gom en[de] Voorhout, als Floris Cornelisz., Jan
Adriaensz., Jacob Pietersz., Anthonis
Dircxz., Jan Fransz., Daniel Leenertsz.,
Gerrit Willemsz., Jacob Cornelisz., Cornelis
Claesz., Dammas Jacobsz., Jan Cornelisz.,
Cornelis Jansz. ende Gerrit Gerritsz.

Den IIII^{en} mej 1612
bij den substituijt en[de] welgebooren mannen
als Gerrit Willemsz., Jan Claesz., Jan
Fransz., Cornelis Jansz., Jan Adriaensz., Daniel
Leenertsz., Jacob Cornelisz., Dammas Jacobsz., Jan
Cornelisz. Jacob Pietersz., Gerrit Gerritsz., Anthonis
Dircxz. en[de] Floris Cornelisz.

Den XVIII^{en} mej 1612
Rechtgeseten bij den substituijt en[de] welge-
booren mannen omnes, behalven Jacob Cornelisz.
Voocht, Anthonis Dircxz., ende Gerrit
Willemsz.

Den 30en Novembris rechtgeseten
Bij den substituijt Tonis Dircxz Gerrit
Gerritsz, Gerrit Willemsz, Floris Cornelisz,
Damas Jacobsz, Jacob Pietersz, Jacob Cornelisz
Daniel Leenertsz, Corn[elis] Jansz, Jan Fransz,
Jan Corn[elis]z en[de] Jan Claesz, welgebooren mannen.

Den XIII^{en} decembris
Rechtgeseten bij den substituijt, Corn[elis] Cornelisz,
Adriaen Pietersz, Huijbert Cornelisz van Noort-
wijckerhout, Dirck Dircxz, Leenert Gerritsz,
Willem Crijnsz van Voorhout, Jacob Claesz,
Crijn Claesz, Anthonis Leenertsz, Jacob
Jansz van Lis, Jacob Dammasz, Corn[elis]
Gerritsz en[de] Willem Jansz van Hillegom,
welgebooren mannen.

scan 53 rechts

Bouman vanwege Marijtgen Engelsdr, Dirck Jacobsz en[de] Pel Jacobsz, vrienden van [de] gedaechde v[er]souct dat als oock selve ge[daec]h[de] een vrouw is dan g[edaec]h[de] van rechten verstaet ende haer daermeede nijet en can behelpen, met maete totten naesten rechtdage mits dat zij alsdan zelffs in persoonlijk in rechten sal compareren, acten den XXIII^{en} martij 1612.

Den substituijt is tevreden de conclute continueren, mits dat Pel Jacobsz ende Jacobsdr haer stucte maecken dat zij als dan haer in rechte zullen persoonlijk leveren, en[de] deselve compareren[de] constitueerden haer daarvan borgen, acten als boven.

De ge[daec]h[d]e present concludeert ten fijne van niet ontfanckelijck, en[de] bij ordine dat den bailliu en[de] eij[sch]er zijnen eij[sch], ende conclusie bij hem op den ge[daec]hde gedaen en[de] genomen tenminsten voor alsnoch ontseijt, en[de] deselve ge[daec]h[d]e daarvan geabsolveert, en[de] den eijs[ch]er gecondemneert werden sal in de costen van deesen processe. Ende datter voor denselven eij[sch]er geen provisie en valt, maer in cas van proces dat de ge[daec]hdesse bij provisie ontslaegen sal werden van [de] persenele comparitie, en[de] geadmitteert sal werden te mogen occuperen bij procureur, onder hanttastinge van t'allen tijden dies bij welgebooren mannen v[e]rmaent zijnde, weederom te sullen compareren in rechte, actum den VIe aprilis 1612.

Welgebooren mannen ordonneren perthijen tusschen dit en[de] veerthien daegen elcx onder den secretaris te configueren een somme van zes guldens te XL grooten mitsgaders hare stucke en[de] munimenten daermeede zij haer sullen willen behelpen in rechte, omme daermeede te consuleren met neutrale rechtsgeleerden. Actum den VI^{en} Aprilis a[nn]o XVI^c en[de] twaelff.

De gedaechdesse es tevreden 't voorgaende appointement te voldoen, mits dat den eij[sch]er haer sal doen hebben copie van sijne bewijsen, mits dat sij weederom[m]e tevreden is te leeveren copie van [de] bewijsen daermeede sij haer sal willen behelpen, versouckende, ende concluderende dat 't selve alsoo bij welgebooren mannen sal werden geordonneert. Actum ut s[upra].

De g[edaec]h[d]esse v[er]souct alsnoch gelijk van haerentwegen den voorleeden rechtdach is gedaen, copie uijt des eij[sche]rs bewijsen mits dat zij presenteert den eij[sche]rs weederom copie te laten volgen uijt de bewijsen t'haeren vordeele gerecouvreert. Actum den IIII^{en} meij 1612.

scan 54 links

Welgebooren mannen ontseggen voorsnoech d'gedaechdens v[er]sochte copiën, en[de] persisteren bij haere voorgaende appointement. Ordonneren pertijen alsoech binnen acht daegen inne te leggen op peijne van versteecken. Actum den IIII^{en} meij 1612.

Bouman vanweegen de g[edaec]h[d]ens stelt hem dadelijcken appellant daer sijnen goeden raet gedragen sal. Actum ut s[upra].

In state ad primam sonder nieuwe weet te doen. Actum den XVII^{en} novembris a[nn]o XVI^c en[de] twaelff.

Bouman vanweegen de ge[daec]h[d]esse v[er]souct mits de jegenwoordige wintertijt en[de] dat de passagen, en[d]e wegen onbruijckbaer zijn prologatie van 't voors[eijde] versteck omme t'appointement van [de] VI^{en} aprillis voorleden te voldoen tot inde jegenwoordige somertijt om duideler tijt te recouvreren sulcke bewijsen als de g[edaec]h[d]esse mejnen sal haer dienstich te wesen en[de] dat bij de reedenen mondelinge te v[er]haelen. Acten den XXX^{en} novembris 1612.

De Vries vanweegen den eij[sch]er seijt dat den ge[daec]h[d]esse nooijt op de provisie heeft geantwoort, t'hebben daerdien welgebooren mannen haer ontseijt copie van [de] baillius sijn eijsch, seijt daeromme den bailliu alsoo de ge[daec]h[d]e het appointement van welgebooren mannen tot twee mael heeft gerevoceert, en[de] niet voldaan, soo seijt den bailliu alsoo de ge[daec]h[d]e tot cleijnachtinge van [de] justitie hetselffde niet voldaan en heeft dat sij gecondemneert sal werden te gaen in besloten hechtenisse en[de] v[er]souct vonnisse.

Welgebooren mannen surcheeren voor alsoech d'voorgaende appointementen van [de] VI^{en} aprilis, en[de] IIII^{en} meij lestleeden. Ordonneren den eijs[che]r te verifiëren, en[de] te bewijsen dat Engel Jeroensz. ten tijde de ge[daec]h[d]esse t'overspel geperpetreert soude hebben op deeser weerelt in levenden lijve is geweest. Actum den VIII^{en} decembris a[nn]o XVI^c en[de] twaelff.

De Vries vanweegen de eij[sch]er stelt hem appellant actum ut s[upra].

scan 54 rechts

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout Lis, Hillegom, ende Voorhout, eij[sch]er van s'heerenweegen beclaecht aen deeser vierschare Aelbert Pietersz. geboortich van Franicker in Vrieslant, Leenert Leenertsz, geboortich van Antwerpen, en[de] Aelbert Roblrecht, gebooren uijt Schotlant, ofte hoe sij luiden elcx bijzonder bij naeme ofte toenaeme moogen sijn genoemt, hemluiden aenseggende dat sij machtich genouch sijn, met haer hantwerck ofte anders haer cost te v[er]dienen. Zijluiden hen ter contrarie vandien hen v[er]vordert hebben ten platten lande gesonts lichaems jeegens te loopen beedelen. Jae dat ergers is de voorn[oemde] Aelbert Pietersz. gevioleert en[de] uijt 's heeren slooten gebroocken is geweest, naerder blijkende bij haer gevangens confessiën bij hem buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen. Concludeert daeromme de voorn[oemde] substituijt, en[de] eij[sche]r in den naeme als boven dat sij gevangens ter saecke voorseijt, gebracht sullen werden ter plaetse daerinnen gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeselt, en[de] voorts haerluiden leven lang gebannen te werden vuijt den landen van Hollant en[de] Westvrieslant, met confiscatie van goederen, ofte tot anderen etc.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout Lis, Hillegom en[de] Voorhout den voorgaende eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout voors[egt], ten laste van Aelbert Pietersz. van Franicker uijt Vrieslant, Leenert Leenertsz. van Antwerpen, en[de] Aelbrecht Rolbrecht uijt Schotlant, mitsgaders hare confessiën buijten pijn, en[de] bande van ijsere gedaen, hebben deselve gevangens gebannen, gelijk zijluiden haer bannen bij deesen den tijt van XXV jaeren uijt den landen van Hollant, ende Westvrieslant te ruijmen de jurisdictie van [de] bailliu binnen daechs sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen tweemaal XXVIII uren, verbindende voorts geduerende de voorseijde tijt deselve landen en[de] plaetsen weeder te frequenteren, op peijne van meerder straffe. Ontseggen den bailliu sijnen vorderen eijsch. Aldus gedaen, geweest, ende inde vierschare gepronuncheert op den VIII^{en} junij 1612, en[de] oversulcx bij twee van haer get[eck]en ten dage voors[egt].

scan 55 links

Den VIIIe junij 1612
rechtgeseten bij den substituijt ende
welgebooren mannen als Willem
Crijnsz., Anthonis Leenertsz., Gerrit
Gerritsz. Schout, Jacob Claesz.
van Nuijcken, Dirck van [de] Leth,
Dirck Pietersz., Pouwels Corn[elis]z.,
Jacob Corn[elis]z., Leenert Gerritsz.,
Jan Pietersz. van Warmont,
Adriaen Pietersz. ende
Sijmon Jansz.

Den XVIe novembris 1612
rechtgeseten bij den substituijt en[de]
welgebooren mannen als Jan Corn[eli]sz.,
Jan Adriaensz., Jacob Pietersz.
van Voorhout, Gerrit Gerritsz.,
Jan Claesz., Dammas Jacobsz., Adriaen
Jansz. van Hillegom, Tonis Dircxz.,
Daniel Leenertsz., Gerrit Willemsz.,
Floris Corn[eli]sz van Lisse, Jacob
Corn[eli]sz en[de] Jan Fransz. van Noortwijcker-
hout.

Den XXVIIIe decembris 1612
rechtgeseten bij den substituijt
en[de] welgebooren mannen als Leenert
Gerritsz., Henrick Jeroensz., Crijn
Claesz., Jan Corn[eli]sz., Crijn Adriaensz.,
Jan Adriaensz., Sijmon Jansz.,
C[or]n[elis] Engebrechtsz., Jan C[or]n[elis]z., Jacob
Claesz., Jacob Jansz., Dirck Dircxz., en[de] Dirck
Pietersz., welgebooren mannen.

scan 56 links

Den XVII^{en} mej 1613
rechtgeseten bij den
substituijt, en[de] welgebooren mannen
als, Dirck Willemsz., Gerrit
Gerritsz. Schout, Jan Adriaensz.,
Pieter Jacobsz., Sijmon Jansz.,
Jan Jansz., Willem Jansz., Crijn
Adriaensz., Corn[elis] Florisz., Jacob
Pietersz., Anthonis Leenertsz., Corn[elis]
Jacobsz. ende Tomas Dircxz.

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu, eij[sche]r contra Jan
Huijbertsz. van Alckemaede ge[daec]h[d]e eijsch aen[de] coppel.

Jan Huijbertsz., gedaechde v[er]souct copie uijt het 't gunt
daer den officier hem in rechte wil meede behelpen,
en[de] tijt van XIII daegen omme t'antwoorden. Ende
ontslaegen sal werden vande personele comparitie.

De Vries vanweegen den eij[sch]er seijt dat den ge[daec]h[d]e gehouden
sal weesen eerst en[de] alvooren te antwoorden jegens de
provisie, en[de] dat hem alsoch ontseijt sal werden de geeijste
copiën.

Welgebooren mannen ontslaen Jan Huijbertsz. ge[daec]h[d]e van de
personele comparitie. Ende dat denselven bij procureur
sal moogen occuperen. Ende vergunnen denselven gedaechde
copie uijt den eijsch, ende tijt ten naesten om[m]e t'antwoorden.
Actum den XVII^{en} mej 1613.

Mote metten gedaechde present antwoordende, ontkent vooreerst wel
esspresselijk jegens danck en[de] wil van [de] huijsvrouw van
Pieter Cornelisz., boode ende herbergier tot Noortwijckerhout
eenich bier getapt noch oock de kelder opgebrocken
te hebben als oock meede eenen opsteecker tegen
haer en[de] huren nooch getrocken heeft. Dan seijt
wel waer is dat de ge[daec]h[d]e opten tijt in den eijs
geroert, hij ge[daec]h[d]e gecomen is een weijnich droncken
zijnde ten huijse van de voorn[oemde] Pieter Cornelisz.
om een biertgen te drincken 't welck hem te
doen was om te besien wat consomsie ofte
slijtinge in 't bier was alsoo hij ge[daec]h[d]e meede
stander was van de bier impost dier tijt
en[de] alsoo den voorn[oemde] Pieter Corn[elis] eenen wrock
hadde tegens hem ge[daec]h[d]e noopende den v[oors]s[egde]
impost is den voorn[oemde] Pieter Cornelisz. en[de] de
ge[daec]h[d]e t'samen malcander vattende worstelen[de]
ter aerden needer gevallen en[de] dus hetselve
doende den gedaechdes opsteecker uijt zijn schede
geschooten op der aerden, ontkennende oock
meede eenige drigemente aen [de] voors[egde]
waerdinne gedaen te hebben, concludeert
mitsdien den ge[daec]h[d]e ten fijne van niet
ontfanckelijk en[de] in kas van ontfanckelickheit
des neen datten eijsser zijne gedaen eijs

scan 56 links vervolg

sal werden ontseijt en[de] den ge[daec]h[d]e daervan
geabsolveert en[de] d'eijser gecondemneert inde
kosten.

scan 56 rechts

Jo[nche]er Andries van Thienen, bailliu eij[sch]er contra
Corn[elis] Jacobsz., ge[daec]h[d]e eijsch aen[de] coppel.

Mota met den ge[daec]h[d]e present seijt dat het halff vat in den
eijsch geroert hem ontrent den tijt van alreheijligen, ofte
kersmis gegeven geweest te sijn bij de dochters van Louris
Florisz., brouwer in 't laen tot Haerlem omme daerinne losel off slalering die hij vande Brouwer
ofte familie gecoft inne te leggen, 't welck den-
selven brouwer vrij staet omme te moogen doen. Conclu-
deert mitsdien den ge[daec]h[d]e dat den eij[sch]er sijn gedaen eijsch en[de] genomen
conclusie sal werden ontseijt en[de] den eij[sch]er gecondemneert
in de costen.

De Vries voor replijcq seijt dat hem niet en prejudiceert
hoe lange dat hij 't halff vat gehat heeft, en[de] seijt dat
het naer uijtroupinge van 't placcaet bij den geswooren
boode bevonden is bij een van sijn kinderen om gras daerinne
te snijden. Ende alsoo den ge[daec]h[d]e het placcaet genouchsaem
geplect gesien heeft dat hij wel behoort hadde met sijn
eijgen goet te loopen, en[de] niet met ander luijden haer goet,
refereert hen tot hetselve placcaet.

Mota persiteert bij sijn gedaen antwoord voor duplijck.

Welgebooren mannen stellen de saecke in state ad
primam, en[de] dat den ge[daec]h[d]e alsdan sijn antwoord sal dooceeren
omme 't selve gesien daerop recht te werden gedaen naer
behooren. Actum den XVII^{en} mej 1613.

Den balij seijt voor replijck dat geen brouwers
en v[er]moogen, volgende 't placcaet van de Heeren Staten,
eenige halve vaten uut te doen om aen twee te
sagen ofte aen thuijnen ofte thuijen, staecken,
tobbens en[de] andere energelijcke duer van te
maecken en[de] seijt dat de ge[daec]h[d]e munnesmeer
en sal doen blijcken met eenige gezwooren
sertificatie van de brouwer ofte zijne dochter
gekent te hebben om aen twee te sagen ende alsoo
de g[edaec]h[d]e opgeleijt is op huijden van desen
dach sulcx te bewijsen. Parsisteert den
balij tot dien eijnde bij sijn voorgaende eijs
ende conluijse.

Mote voor de g[edaec]h[d]e seijt datter geen deur-
saeginge aen het halff vat is gedaen als heb-
bende hetselve halff vat maer een boidem
't welck bij de dochter is gegeven.

Welbooren mannen ordonneeren pertijen dat sij binnen den tijt
van een halff ure eelck een man ofte twee
sullen nemen om te accorderen en[de] so sij niet en
accorderen dat alsdan recht gedaen sal werden
naer behooren.

scan 57 links

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu eij[sch]er contra Jan Willemsz. van Heemskerck ge[daec]h[d]e eij[sch] aende coppel.

Mota met den ge[daec]h[d]e present v[er]souct ontslaegen te werden van [de] personeele comparitie en[de] te moogen occuperen bij procureur onder hanttastinge en[de] belofte van t'allen tijden des bij den bailliu v[er]socht sijnde 't weeder in persoon te compareren, sub pena confessi et convicti, sustinaeren[de] datter geen provisie voor den bailliu en valt, versouct mitsdien copie uijt den eij[sch] omme ten naesten t' excipiëren, ofte t'antwoorden.

De Vries vanwege den bailliu voor replijcq, seijt dat den ge[daec]h[d]e alhier borge sal stellen voor 't gewijsde ofte andersints gecondemneert sal werden te gaen in beslooten hechtenisse.

Mota sustineert 't versouck van [de] bailliu impertinent te sijn. persisteert voor duplijcq.

Welgebooren mannen ontslaen Jan Willemsz. van Heemskerck van [de] personele comparitie mits stellende cautie soufficient, en[de] doende hanttastinge van t'allen tijden tot vermaninge van [de] eij[sche]r weeter te compareren in persoon, sub pena confessi et convicti, ontseggen den eij[sche]r sijn v[er]sochte provisie en[de] admitteren den ge[daec]h[d]e te moogen occuperen bij procureur # ende vergunnen hem sijn versochte copie. Actum den XVII^{en} meij 1613.

Compareerde Willem IJsaacz. van Heemskerck, en[de] stelde hemselven borge voor Jan Willemsz. en[de] Corn[elis] Willemsz., sijne kinderen, actum ut s[upra].

Mota voor de g[edaec]h[d]e dient van antwoord bij geschrifte en[de] concludeert als in 't eijnde van deselve.

De balij coppije en[de] dach om te replijcieren.

Mote fiat. Actum den XXXI^{en} maeij 1613.

De Vries vanwege den eij[sch]er persisteert bij sijn gedaen eij[sch] ende genomen conclusie voor replijck.

Willem IJsaacz. copie en[de] tijt omme te duplicieren. Actum den XIII^{en} Junij 1613.

Mote voor den ge[daec]h[d]e persisteert voor duplijcq bij sijn gedaen antwoordt en[de] genoemen conclusie. Actum den XXIII^{en} Augusti 1613.

Parthijen nemen tijt om te dienen van inventaris. Actum den 23^{en} dijto 1613.

Mootae voor den gedaechden verclaert gereet te weessen met sijn bewijssen ende dewijlen den

scan 57 links vervolg

eijsscher in gebreeken is blijvende sijn bewijssen
over te leeveeren versoect dat den eijsser
gecondemneert sal in de costen van dit reeterdij-
ment. Actum den 6^e september 1613.

renvooi, zie scan 58, links: Siet hier after het blat varssa.

scan 57 rechts

Jo[nchee]r van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
eij[sche]r contra Cornelis Willemsz. van Heemskerck, ge[daec]h[d]e eijsch aen[de]
coppel.

Mota voor den ge[daec]h[d]e v[er]souct als in de voorgaende saecke van
Jan Willemsz.

De Vries ut s[upra].

Welgebooren mannen als in de saecke van Jan Willemsz. Actum den
XVII^{en} mej 1613.

Mote dient van antwoord bij geschrifte
en[de] concludeert als in 't eijnde van deselve.

De Vries v[e]rsouct coppie en[de] tijt om te
repliceren.

Mote fiat. Actum den XXXI maeij 1613.

De Vries vanwege den eij[sche]r persisteert bij sijn gedaen
eijsch, en[de] genomen conclusie, voor replijcq.

Willem IJsaacz. copie, en[de] tijt. Actum den XIII^{en} junij 1613.

Mote voor den ge[daec]h[d]e persisteert voor duplijcq. Acten
XXIII^{en} augusti 1613. Parthijen nemen tijt om te dienen
van bewijs. Actum den 23en augusti 1613.

Op den 24en junij anno 1613
veijrschil gehouden bij Harmen den Vries als substituijt
van jonckheer Andries van Tijnen, balije van
dijese naebe [*onleesbaar*]
en[de] Sijmen Fransz., Jacop Petersz., Cornelijs Jacopsz.
en[de] Tomis Dirckxz., Peter Cornelijsz. in de plats
van de schoudt tot Hilgem.

Willem IJssackxsz. moet sijn beijde sonen als Jan
ende Cornelis voorseijt alsnoch kopije van des
eijrschers notulen van daten de XIII junij ano 1613.

Vierschaere gehouden in crimineel bij Harmen de Vries als
substijuijt op den drie en[de] twintichsten augustij 1613
met deese naebeschreven welgeboren mannen
Willem Jansz. van Velsen met Dirck Adriaensz.,
Dirck Dircxz., Cornelis Jacobsz., Sijmon Jansz.,
Tonis Leendertsz.

scan 58 links

De Vries als substuijt vande Balij v[er]souct
coppye uut de gedaechdens antwoort en[de] tijt
den naesten rechtdach daerjegens te
repliceeren.

Mota fiat. Actum den XXXI maeij 1613.

renvooi naar scan 57 links:

Den baljou reefereert hem tot het veerthiende
artijckel van de nieuwe de ordijnantije ende
seijt wanneer dat partijen geproosedeert
hebben bij eijs, antwoort, reeplijck
ende duplijck, dat partijen alsdan
sullen geordijneert worden te dienen van
inventaris, seijt dat partijen oock
sulcx sal gehouden sijn te doen.

Welgebooren mannen condemneeren den eijsser
in de costen van dit reeterdijment ende
gunnen pertijen tijt van veerthien daegen om
te dienen van inventaris op versteck
den 6. september 1613.

Mota voor de ge[daec]h[d]ens nemt tijt tusschen morgen ende acht daegen
den inventaris en[de] stucken te leveren onder den secretaris.

Actum den 1^{en} novembris 1613.

Den eij[sche]r dient van stucken en[de] munimenten onder behoorlijcken inventaris.
Actum ut s[upra].

De Vries vanweegen den eij[sche]r en v[er]souct geen recolement bij
Corn[elis] Willemsz. en[de] Jan Willemsz. overgeleijt en[de] tijt omme
te reproceeren.

Mota voor de ge[daec]h[d]ens v[er]souct recolement van [de] getuijgen bij den bailliu
geproduceert, behalven den persoon van Denijs Pietersz. van Venlo
en[de] Jan Gerritsz., is 't noot. Actum den XV^{en} novembris 1613.

In state ad primam. Actum den XXIX^{en} Novembris 1613.

Mota dient van seeckere certificatie van recolement ge-
passeert bij Crijn Jansz en[de] Cornelis Pi[eter]sz. die de ge[daec]h[d]ens op haeren
inventaris sullen amplieren, en[de] teijckenen, mette letter E. nemt
voorts tijt omme jegens de vordere getuijgen bij den eij[sche]r geproduceert
te dienen van reprocen.

De Vries copie. Actum den 13 Decembris 1613.

De Vries employeert reprocen van rechten.

Mota voor Jan Willemsz. dient van reprocen, onder de
letter F in sijn inventaris geteeckent, imploierende deselve
middelen inde eeprocen v[er]haelt de saecke van Corn[elis] Willemsz.
sijnen broeder, en[de] concludeert als in 't eijnde van [de]selve.

scan 58 rechts

De Vries copie, en[de] dach ten naesten omme te dienen van salvatiën.
Actum den X^{en} Januarij 1614.

De Vries vanwege den eij[sche]r dient van salvatiën als in
geschrifte.

Pertijen hinc inde neemen ijt omme haere stucken ten naesten recht-
dage te furneeren, en[de] alsdan in rechte te concluderen. Actum den VII^{en}
februarij 1614.

Pertijen hinc inde leeveren over hum stucken ten onlijcken
gefourneert en[de] concluderen ten rechten. Acten den VII^{en} martij 1614.

Welgebooren mannen appoincteren dat perthijen binnen
acht dagen zullen gaen bij mannen omme de saecken off
te maecken (is 't doenlijcken) pende zoe zij nijet en
connen accorderen dat zij binnen de naest daeraenvolgende
acht dagen onder den secretaris zullen consignereren
elcx thien guldens, omme daermeede bij neutrale
rechtsgeleerden te consuleren. Acten den VII^{en} maertij 1614.

In state ad primam. Acten den XVII^{en} Aprillis 1614.

scan 59 links

renvooi naar scan 59 rechts:

Welgebooren mannen condemneeren den
eijsser in de costen van dit reeterdement
ende dat die stucken voor den naesten
rechtdach sullen gereet weessen op
versteck. Actum den 6^{en} september 1613.

scan 59 rechts

renvooi, zie scan 59 links

De Vries voor den eij[sch]er perssisteert bij sijn gedaen eij[sch] en[de] conclusie op Jan Huijbertsz., gedaen en[de] genomen voor replijcq.

Jan Huijbertsz. present v[er]souct copie en[de] tijt omme te dupliceren. Actum den XIII junij 1613.

Jan Hubersz. versuijckt alsnoch coppije ut des eijssers notel.

Mote voor den ge[daec]hde p[er]sisteert voor duplijcq.

Actum 23^{en} augustij 1613.

Den Bailju v[er]souckt tijt ten naesten om te dienen van bewijs. Actum ut supra.

Mote sustineert datter gheen tijt en valt. Actum ut supra.

Den Bailju leijt over zeeckere certificatie tot justificatie van sijn eij[sch], van daete den XXVI^{en} junij 1612.

Mote copie en[de] tijt. Actum ut supra. Den bailju fijat.

Moota voor Jan Huijbertsz. versoeckt du wijlen den seekertarijs tot verscheijden reijssen seedert veerthien daegen harwaerts versocht is geweest om copije te hebben van de overgeleeverde cartijfijcatije waertoe hij niet en heeft connen coomen versoeckt over sulcx dat den eijsscher al sijnde den seekertaris sijn eijssers dienaer, dat hij sal werden gecondemneert inde costen van 't reeterdement ofte den seekertaris selfs, soe welbooren mannen bevijnden sullen te gewerden. Actum den 6 september 1613.

Den supstuijstuijt seijt alsoo den klerck van den seekertaris verclaert dat den seeckertaris sieck is alsoo dat hij niet en conde schrijven soe seijt den onderbaljou dat alle nootsaecken ut geseijt is seijt daerom dat het versoeck sal werden ontseijt. Actum et superae.

scan 60 links

Den XIII^{en} junij 1613.

Rechtgeseten bij den substituijt en[de]
welgebooren mannen als Willem Jansz.
van Velsen, Tomas Dircxz., Corn[elis] Jacobz.,
Antonis Leenertsz., Pieter Jacobsz.,
Jan Adriaensz., Jan Corn[elis]z., Jan Jansz.,
Crijn Gerritsz., Corn[elis] Florisz,
Sijmon Jansz., Jacob Pietersz. en[de]
Willem Crijnsz.

Den 6 septenber 1613.

Recht geseten bij den substuijt
Toomas Diercx, Willem Jansz.,
Antoonis Leendertsz., Jacop
Peetersz., Jan Adrijaensz., Jan
Cornelisz., Cornelis Floorisz.,
Jan Jansz., Gerrit Gerritsz., schout,
Sijmon Jansz., Pieter Jacopsz.,
Willem Krijnsz. absent,
Cornelis Jacopsz.

renvooi naar scan 60 rechts: Seit voor aen dit teijcken, inde saeck van Corsteman Mootae met Corneelis Claesz Corsteman present, tevreden sijnde de saecke alhier voor welgebooren mannen te beantwoorden, versoeckende mitsdien coopije uijt den eijs alsoot 't selfde bij hem vermist is, mitsgaders copije uijt de nootel in deselfde saeck gehouden, ende dach ten naesten. Actum den 6^{en} september 1613.

Den baljou seijt alsnoch dat den gedaechden stande peeto sal schuldich weesen te antwoorden gemarckt dat den gedaechde coope

scan 60 rechts

gehad heeft ofte ten minsten dat sijn
voorgaende gealijeede alhier te boeck
gestelt gehouden sal worden voor antwoord
volgende het voorgaende ampontement
waerop het hof huere verclaringe
hebben gedaen.

Moota persijsteert bij sijn gedaen versoeck
ende seijt dat het geteijckent ten ding-
boecke geen volcoomen antwoord en is.
Ende oock meede dat den eijsscher sijn
eijs noch selfs ten dingboecke niet en
is gestelt 't welck hij gehouden is
alvooren partijen te constrenneeren te
antwoorden ten dingboecke ten doen stellen
opdat daerop ten tijden ende wijlen
geen abuijssen en souden vallen.

Welgebooren mannen gunen den gedaechde coopje
uijt den eijs wel verstaende dat den eijs
voor den eersten rechtdach sal te boeck
gestelt weessen. Actum den 6. september 1613.

renvooi, zie scan 60 links:

Op huijden den 6. september 1613 die voorgenoemde
welgebooren mannen met den anderen een-
stemmich beslooten datse niet en begeerd
weeder met den baljou recht te sitten sonder
seekertaris ofte een ander in sijn plaets
die de welgebooren mannen goet kennen.

Actum als vooren.

scan 61 links

Als voorschreeven staet bij ons welgebooren
geteijckent dieto als booven.

Willem Krijnsz., Pieter Jaccopsz.

Gerrit Gerritsz.

schoudt tot Hillegom. Dit is [marck] van
1613 Jan Jansz.

Cornelis Florisz.

Jaen Toernelijesoen, Jan Ariensz.

Jacop Pietersoon., Dit is [marck] van
Willem Jansz. Tuenis Leendertzsz

Tomas Dirckz.

Renvooi. Mota vuyt den naeme ende vanweegen Corn[elis] Claesz. Corsteman antwoorden[de] opten eijsch en[de] conclusie bij den bailliu gedaen, seijt wel expresselicken t'ontkennen den persoon van Claes Jansz. van Roodenburch in den eijsch geroert. gesmeeten, ofte geslaegen te hebben. Concludeert mitsdien tot ontsegginge, ende absolutie van [de] eij[sche]rs zijn gedaen eijsch, en[de] genomen conclusie, en[de] dienvolgen[de] den eij[sch]er gecondemneert sal werden in de costen, protesteren[de] den ge[daec]h[d]e jeegens den eij[sch]er van iniurie, omme in tijden, ende wijlen te institueren daer en[de] sulcx sijnen goeden raet gedragen sal.

Den Bailliu v[er]souckt copie, en[de] tijt omme te dupliceren. Actum den 1^{en} novembris 1613.

Mota fiat. Actum ut s[upra].

De eij[sch]er persisteert voor replijcq bij sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie.

Mota voor den ge[daec]h[d]e persisteert voor duplijcq.

Den eij[sch]er neemt tijt omme te dienen van stucken, en[de] munimenten, onder behoerlicke inventaris. Actum den XV^{en} novembris 1613.

In state ad priman sonder nieuwe weet te doen. Actum den XIX^{en} novembris 1613.

De Vries vanweegen den eij[sch]er dient van stucken en[de] munimenten onder behoerlicke inventaris.

Mota v[er]souckt copie en[de] tijt van recolement is 't nat. Actum den 13 decembris 1613.

Mota neemt tijt omme te dienen van reprocen ofte recolement van getuijgen is 't nat. Actum den X^{en} Januarij 1614.

Mota voor den ge[daec]h[d]e emploieert reprochen van rechten.

De Vries vanweegen den eij[sch]er emploieert salvatiën van rechten.

Pertijen hinc inde neemen tijt ten naesten omme haer saeck te fourneren en[de] in rechten te concluderen. Actum den VII^{en} februarij 1614.

Pertijen dienen[de] hun stucken. Acten den VII^{en} martij 1614.

scan 61 links vervolg

In state ad primam. Acten ut supra.

Gesien bij welgebooren mannen de stucken en[de] munimenten geprocedeert in den processe tusschen den
den bailliu eij[sch]er ter eenre op en[de] jeegens Corn[eli]s Claesz. Corsteman ge[daec]h[d]e ende gearresterde ter andere zijde, doende
recht, absolveren den gearresterde, en[de] ge[daec]h[d]e van [de] eij[sch] en[de] conclusie bij den eij[sch]er op hem gedaen,
en[de] genomen, ende compeseren de costen om redenen. Actum den XVIII^{en} aprilis 1614.

De Vries vanwegen den eij[sch]er protesteert omme t'appelleren ofte reformeren. Actum ut s[upra].

scan 61 rechts

Den 1^{en} novembris 1613
Recht geseten bij den substituijt bailliu
en[de] welgebooren, als Tomas Dircxz.,
Pieter Jacobsz., Jan Adriaenz., Corn[elis]
Jansz., Jan Jansz., Jacob Pietersz.,
Corn[elis] Florisz., Willem Crijnsz., Corn[elis]
Jacobsz., Willem Jansz., Anthonis
Leenertsz. en[de] Jan Corn[elis]z.

Joncker Andries van Thienen, bailliu van Noortwijcker-
hout, Lis, Hillegom, en[de] Voorhout eij[sch]er in cas van delict
contra
Corn[elis] Tijisz., woonen[de] op de A., gearresteerde, ende ge[daec]h[d]e, eijsch
aende coppel.

De ge[daec]h[d]e present alvoren op de v[er]sochte provisie, ofte in de
saecken ten principale t' excipiëren, ofte t' antwoorden, v[er]souct
copie uijt het arrest, exploict, en[de] den voorsz[egde] eijsch, en[de]
dach ten naesten, niet dat den ge[daec]h[d]e alsdan wederom
in persoon sal compareren.

De Vries seijt selffs als substituijt 't arrest mitsgaders
de dachvaeringe in presentie van [de] schoutenboode
gedaen te hebben. Ende dat hij gearresteerde hem
de hant daerop heeft gegeven dat hij op huijden
in rechte soude compareren.

De ge[daec]h[d]e behoudens sijn exceptie van nulliteijt van 't
voorsz[egde] arrest, en[de] exploict, v[er]souct alsoch copie uijt
den voorsz[egde] eijsch.

De Vries vanweegen den eij[sch]er seijt dat de saecke smaect
crimineel, en[de] dat hem dienvolgende geen copie van [de]
eijsch en behoort te volgen, en[de] dat hij gehouden sal weesen soo
ten principale als op de provisie te antwoorden.

De ge[daec]h[d]e persisteert bij sijn v[er]souc voor duplijcq.

Welgebooren mannen v[er]gunnen den ge[daec]h[d]e sijne v[er]sochte copie
uijt den eijsch, mits dat hij ten naesten rechtdaege wederom
in persoon compareren sal moeten. Actum den XV^{en} novembris
1613.

De ge[daec]h[d]e present excipiëren[de] en[de] allegeren[de] in competentie,
concludeert tot nie ontfanckelijck en[de] absolutie van [de]
instantie mette costen.

De Vries vanweegen den eij[sch]er seijt dat den ge[daec]h[d]e en[de] gearresteerde
sijn gedaen exceptie sal werden gerejecteert en[de] gecondemneert
sal werden te antwoorden op de personeele comparitie, omme
alsdan voorts te antwoorden ten principaele.

De ge[daec]h[d]e persisteert voor replijcq bij sijn gealegeerde exceptie.

De Vries voor duplijcq.

scan 61 rechts vervolg

Welgebooren mannen rejecteren d'exceptie bij den ge[daec]h[d]e alhier geproponeert, en[de] ordonneren hem zoo op de provisie, als ten principaele t'antwoorden. Actum den 29^{en} novembris 1613.

Den ge[daec]h[d]e protesteert omme t'appelleren, ofte reformeren, sulcx sijnen goeden raet gedraegen sal. Actum ut s[upra].

scan 62 links

Den XV^{en} novembris 1613
rechtgeseten bij den substituijt bailliu
en[de] welgebooren mannen als Willem
Jansz., Corn[elis] Florisz., Jacob Pietersz.,
Jan Corn[elis]z., Jan Adriaensz., Pieter
Jacobsz., Willem Crijnsz., Gerrit
Gerritsz., Anthonis Leenertsz., Jan
Jansz., Corn[elis] Corn[elis]z, Jacob Jansz. V[er]beeck
en[de] Anthonis Dircxz.
Jo[nchee]r Andries van Thienen bailliu van Noortwijckerhout
en[de] eij[sche]r contra
Pieter Cornelisz., boode tot Noortwijckerhout, ge[daec]h[d]e eijsch aende
coppel.

Den ge[daec]h[d]e present bekent twee halve vaeten met
spoeling ende anders gevelt te hebben.

Den ei[jsche]r persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] conclusie, en[de] seijt
dat hij volgen[de] sijne bekentenisse gecondemneert sal werden.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaenden eijsch, ende
conclusie bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noort-
wijckerhout, metten aenclaeven gedaen, en[de] genomen op Pieter
Cornelisz., boode tot Noortwijckerhout voors[zeft], en[de] op alles
lettende dat daerinne te consideren stonde, absolveren
den selven ge[daec]h[d]e van de voorseijde eijsch, en[de] compenseren
de costen om reedenen. Actum voor welgebooren mannen
omnes, deesen XV^{en} novembris 1613.

De Vries vanwegen den eij[sch]er stelt hem protestant
ofte appellant. Actum ut s[upra].

Den XXIX^{en} novembris 1613
rechtgeseten bij den sub-
stituijt, en[de] welgebooren mannen omnes.

Den XIII^{en} decembris 1613
rechtgeseten bij den substituijt en[de] welgebooren
mannen omnes.

Den X^{en} januarij 1614
rechtgeseten bij den substituijt, en[de]
welgebooren mannen omnes behalven, Tomas
Dircxz. en[de] Jan Adriaensz.

Den VII^{en} februarij 1614
rechtgeseten bij den substituijt, en[de]
welgebooren mannen als Claes Huijgensz.
van Hout, Anthonis Leenertsz., Pi[et]er
Florisz., Jacob Corn[eli]sz. Voocht, Dirck
Dircxsz. van Leth, Dirck Dircxsz.,
boode van Voorhout, Adriaen Pietersz.
van Rossum, Sijmon Jansz van
Alckemade, Jan Jansz van Burg-
gen, Jacob Verbeeck, Corn[elis] Jansz.

scan 62 links vervolg

van Velsen, Cornelis Jansz. V[er]beeck,
en[de] Willem vande Leth.

scan 62 rechts

Jo[nche]er Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
eij[sch]er van 's heeren weegen in cas van delict, beclaecht
voor welgebooren mannen alhier Pieter Corn[elisz.] Decker
ge[daec]h[d]e in person, seggende hij officier, en[de] eij[sch]er
sulcx oock de waerheijt is, dat hij ge[daec]h[d]e van seer
lange tijden met uijtermaten quade zaecten hem niet alleen
onderstaen ende vervordert heeft eenige goeden luijden bij avont
en[de] bij ontijden op 's heeren straeten waer te nemen en[de] te vervolgen.

scan 63 rechts

Den ge[daec]h[d]e present v[er]souckt ontslaegen te werden van [de] personele comparitie, en[de] dat hij sal mogen occuperen bij procureur, onder hantastinge, en[de] beloftenisse van t'allen tijden, bij welgebooren versocht sijnde te compareren in persoon. Sub pena confessio et convictij, sustineren[de] datter geen provisie bij den officier en valt, v[er]souckende insgelijcx copie uijt den eijsch, en[de] dach.

De Vries vanweegen den eij[sch]er seijt dat Pieter Corn[elis]z. ge[daec]h[d]ens v[er]souc sal werden ontsiejt, ende dat hij bij provisie sal gaen in beslooten hechtenisse.

P[iet]er Corn[elis] ge[daec]h[d]e persisteert bij sijn gedaen v[er]souck, als hem noch eijsch, veel min acte van citatie es geleverd, waerop hij hem eenichsints, soo op de provisie als ten principaele soude hebben connen gereet maecken.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaende eijsch en[de] conclusie bij Jo[nche]er Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout ten laste van Pieter Corn[elis]z. Decker, ge[daec]h[d]e in persoon gedaen, en[d]e genomen mits denselven ge[daec]h[d]e stellende cautie ter somme toe van zes hondert guldens, en[de] doende hantastinge van t'allen tijden tot v[er]maeninge van welgebooren mannen weder te compareren in person, sub pena confessi et convictij, ontseggen sijnen v[er]sochte provisie, en[de] admitteren den ge[daec]h[d]e te moogen occuperen bij procureur, v[er]gunnen hem sijne v[er]sochte copie uijt den eijsch, en[de] reserveren de costen ten uijteijnde van [de] saecke. Actum den XV^{en} novembris 1613.

Compareerde Willem IJsaacz. van Heemskerck, buerman tot Lisse, en[de] constitueerde henselven borge voor de pecuniële boeten die den eij[sch]er in tijden en[de] wijlen sal moogen. Actum ut s[upra].

In state ad priman. Actum den 29 novembris 1613.

Mota mette ge[daec]h[d]e present gesien den eijsch en[de] conclusie bij den bailliu overgelevert neemt dach ten naesten omme daer jegens te antwoorden ofte excipiëren 't sij bij monde ofte bij geschrifte soo sijnen goeden raet gedraegen sal.

Den eijsscher fiat op v[er]steck. Actum den 13^{en} decembris 1613.

Mota voor den ge[daec]h[d]e dient van antwoord als in geschrifte ende concludeert als in 't eijnde van [de]selve.

De Vries copie en[de] tijt omme te dienen van replijcq. Actum den X^{en} januarij 1614.

De Vries vanweegen den eij[sche]r v[er]souct tijt ten naesten omme te dienen van replijcq op v[er]steck.

Mota voor den ge[daec]h[d]e fiat op v[er]steck. Actum den VII^{en} februarij 1614.

scan 63 links vervolg

Den eij[sche]r versouckt continuatie van 't versteck den
eersten XIIIII dagen om redenen dat zijn advocaet nijet
gereet enmochte vatten. Actum den VII^{en}
martij 1614.

Mota voor den ge[daec]h[d]e versouct dat het versouck hem
sal werden onseijt. Actum ende dat daerenvolgen[de] den
eij[sche]r zal werden versteecken van replijcken volgen[de]
zijn eij[scher]s selff versouck den laetsten rechte dach gedaen
waerop den gedaechde over XIIIII dagen 't selve
heeft geconstateert. Actum als boven.

scan 64 links

Welgeboren mannen ontseggen den eij[sche]r zijn versouck en[de] versteecken hem dienvolgende van replijcke.
Actum den VII^{en} martij 1614.

Den Bailliu en[de] eijsscher persisteert voor replijcq bij sijn gedaen eijsch, en[de] genomen conclusie.

Mota vanweegen den ge[daec]h[d]e persisteert voor duplijcq bij sijn gedaen antwoord.

Pertijen hinc inde neemen tijt ten naesten omme te dienen van inventaris. Actum den XVIII^{en} aprillis 1614.

De Vries neemt tijt ten naesten omme te dienen van Inventaris. Actum den XIII^{en} januarij 1615.

Mota fiat op v[er]steck. Actum ut s[upra].

In state ad primam en[de] dat den eij[sche]r alsdan sal dienen op v[er]steck. Actum den XXVII^{en} januarij 1615.

Mota fiat. Actum ut s[upra].

Pertijen hinc inde dienen van stucken en[de] munimenten onder behoerlicke inventaris, en[de] v[er]soucken ten wedersijden copie Actum den X^{en} martij 1615.

In state ad primam. Actum den VII^{en} zprilis 1615.
In state ten naesten rechtdaeg. Actum den XXII^{en} septembris 1615.

In state ad prijimum. Actum den XXIII^{en} februarij 1616 om alsdan te dienen van reprocen, gelijk als den oude bailliu als procureur van [de] bailliu al gereet is. Actum ultim[a] dedit].

Den bailliu leijt over sijn behoerlijcke reprosen van rechten en[de] versouct dat den ge[daegde] van gelijkcken sal doen.

Pieter Cornelisz. Decker dient van reprochen en[de] leijt 't selve alhier over en[de] versouckt copie uijt des eij[sche]rs reprochen. Actum den 8 martij 1616.

Van gelijkcken den bailliu copie. Actum ultim[a] dedit] en[de] nemen tijt om te dienen van salvatiën.

scan 64 rechts

Compareerde Cornelis Mathijsz. wonende op de Ade in de heerlicheijt van Alckemade ende stelde hem appellant ofte reformant aen [de] Hoove van Hollant van soodanigen appointementen als welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout, op huijden t'sijne comparants naedeede, en[de] ten voordele van [de] hooftofficier aldaer geweest, protesteren[de] deselve sijne appellatie te vervolgen, en[de] sijn gerecht te deduceren soo hij te rade werden sal. Ende v[er]souckt hier van acte.

De gedaechde present ontkennende de middelen van des eij[sche]rs eijsch sulcx die leijt. Concludeert ten fijne van niet ontfanckelijck, en[de] bij ordie tot absolutie van [de]selve mette costen, sustineren[de] datter geen provisie voor den eij[sche]r en valt, maer ter contrarie dat den ge[daec]h[d]e ontslagen sal werden van [de] personele comparitie mits dat hij te vreeden is te doen hanttastinge van t'allen tijden des v[er]maent sijnde wederom te compareren sub pena confessie et convictie.

De Vries persisteert bij sijn v[er]sochte provisie.

Den gedaechde bij sijn v[er]sochte ontslaeginge.

Welgebooren mannen ontslaen Cornelis Tijsz., gearresterde, en[de] ge[daec]h[d]e van [de] personele comparitie, mits bij hem stellende cautie ter somme toe van vier hondert guldens te XL gro[t]en. Ende doende hanttastinge van t'allen tijden tot vermaeninge weder te compareren in persoon, sub pena confessie et convictie, ontseggen den eij[sche]r sijn v[er]sochte provisie, en[de] admitteren den gearresterde, en[de] ge[daec]h[d]e te moogen occuperen bij procureur en[de] reserveren de costen ten uijteijnde van [de] saecke. Actum den X^{en} januarij 1614.

Bouman vanwege de gearresterde, en[de] gedaechde protesteert omme t'appeleren ofte reformeren, sulcx sijnen goeden raet gedraegen sal. Actum ut supra.

Compareerde in gebannen vierschaere Floris Corn[elisz.] tot Lisse, en[de] stelde hemselve cautie voor Corn[elisz.] Mathijsz. volgen[de] t'voorgaende appointement. Actum den VII^{en} februarij 1614.

Den eij[sche]r persisteert voor replijcq bij sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie.

Den gedaechde present persisteert voor duplijcq bij sijn gedaen antwoord.

Pertijen hinc inde neemen tijt ten naesten omme te dienen van bewijs op v[er]steck. Actum den VII^{en} februarij 1614.

Den eij[sche]r dient van inventaris en[de] stucken. Actum den VII^{en} maertij 1614.

Mota als gesustitueert, seijnen konnen als last gedaen

scan 64 rechts vervolg

ende ge[daec]h[d]e leijt over eerst zacken v[er]souck bij 't maels
den ijss aen schout ende croosheemraden lijst gedaen,
mitsgaders t'appointement daerop gevolcht in date den XXVIII^{en}
november 1613.

Leijt noch over om sertijficatie gepasseert voor schout

scan 65 links

ende schepenen wonnent in date den XXV^{en} novembris
1613.

Versoucken[de] perthijen ten wederzijden copie. Actum als
boven.

Welboren mannen verlenen den substituijt
inspectie en[de] zaecke in questie te moogen
redenen met twee welbooren mannen in Lisse
de kennisse daarvan hebbende, tot
zijnen costen, mits den ge[daec]h[d]ens over bij compereren[de]
over daer bij te mogen commen,
interest hem belooft en[de] dat hij eij[sche]r d'acte van
dien op sijnen inventaris sal mogen
verhogen. Actum ut supra.

Den ge[daec]h[d]e present v[er]souct nae dien bij hem voor alsnoch
niet en sijn geleevert, (off gelicht copie uijt des eij[sche]rs
bewijsen) admissie omme te moogen dienen van naerder
bewijs, mitsgaders copie uijt des eij[sche]rs overgeleeverde
stukken, en[de] van [de] genoemden inspectie, bij den eijscher alsnoch te
produceeren.

De Vries vanweegen den eij[sche]r seijt wanneer dat
perthijen gedient hebben van inventaris dat men nae
datum van tijt geen tuijgen naer rechten niet meerder
en mach produceeren, maer seijt indien den ge[daec]h[d]e eenige
tuijgen wil produceren dat hij moet lichten de questie
civiel, en[de] seijt dat de naer overgeleijde getuijchenisse
geen plaetse mach hebben.

Den ge[daec]h[d]e persisteert bij sijn v[er]souck, en[de] sustineert dat
den eij[sche]r geordonneert sal worden op sijn inventaris te
roeijeeren de caerte ofte v[er]bael bij hen aldaer naer
t'overleveren van [de]selven inventaris ter quader trouwen
gestelt, hen niettemin constenteren[de] de productie daer
van bij ampliatio te moogen doen, mits dat den ge[daec]h[d]e
gedecreteert sal werden omme te dienen van naerder bewijs
als naer behoren.

Den bailliu persisteert bij sijn voorgaende antwoord, ende
seijt 't geen dat hij gedaen, en[de] gestelt heeft op sijnen
inventaris, geordonneert is bij appointement van
welgebooren mannen.

Welgebooren mannen verstaen dewijle ten weedersijden geen
copie geleevert ofte gelecht zijn, dat den ge[daec]h[d]e vooralsnoch
in rechte sal moogen produceren 't geene hij v[er]souckende is.
Actum den XVIII^{en} aprillis 1614.

Den ge[daec]h[d]e leijt over naer vermoogen 't voorgaen[de] appointement
tot meer bewijs van sijn intentie eerst een acte van bekente-
nisse onder de hant van Corn[elis] Camerling in qualité als kerckm[eeste]r
tot Warmont, in date den XVI^{en} aprillis lestleeden, en[de] noch
een certificatie voor welgebooren mannen alhier gepasseert

scan 65 links vervolg

sijnde daerinne getuijgen sijn Floris Cor[nelisz.] Cock, Jan Pietersz.
van Warmont, en[de] Dammas Jeroensz., op huijden gepasseert
weesen[de].

Pertijen ten weedersijden copie en[de] tijt omme te reproceren. Actum
ut s[upra].

In state ad primam. Actum den XIII^{en} januarij 1615.

scan 65 rechts

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegom, en[de] Voorhout eij[sche]r

contra

Dirck Bruijnsz. wonen[de] tot Voorhout ge[daec]h[d]e eijsch aen de coppel

De ge[daec]h[d]ens moeder present v[er]souct continuatie tot den naesten
rechtdach sonder nieuwe citatie te doen.

Den eijscher fiat. Actum den 10^{en} januarij 1614.

Den gedaechdens moeder versouct alsnoch continuatie totten naesten
rechtdach omme middeler tijt met den eij[sche]r te gaen, zonder
nieuwe weet te doen.

Den eij[sche]r fiat door beede van [de] moeder. Actum den 7^{en}
februarij 1614.

Welgebooren mannen v[er]leenen den eij[sche]r 't eerste default tot
sulcken prouffijte als naer rechte, en[de] admitteeren den
Boode te weet te moogen doen ter laester woonplaetse
van [de] gedaechde. Actum den XVII^{en} aprillis 1614.

De Vries v[er]souct dewijle den ge[daec]h[d]e in persoon in
gebreecke blijft het default te purgeren het tweede
default tot sulcken prouffijte als naer rechte, ende een derde
citatie ad primam. Actum den XIII^{en} januarij 1615.

Welgebooren mannen verleenden den eij[sche]r tweede default
tot sulcken prouffijte als naer rechte, en[de] een derde citatie
ad primam. Actum den XIII^{en} januarij 1615.

Schaeck v[er]souct dat de saecke sal werden gecontinueert
vuijt oorsaecke dat den ge[daec]h[d]e alhier belooft mede te
compareren, en[de] niet weeten[de] waerom hij achtergebleeven is.

Den eij[sche]r fiat. Actum den XXVII^{en} januarij 1615.

Schaeck met de ge[daec]h[d]e present ontkenet den eijsch
in vougen soo die leijt, en sal nimmermeer den rechte
genouch sijnde werden getoucheert, en[de] schoon genomen
jae als neen soo en[de] zoude te selve niet toucheeren den
eij[sche]r maer ter contrarie den laegen offichier, conclu-
deert over sulcx tot absolutie mette costen, en[de] nopen[de]
de v[er]sochte provisie sustineert datter geen provisie en
valt, en[de] seijt dat den ge[daec]h[d]e sal werden ontslaegen ende gead-
mitteert te moogen occuperen bij procureur.

Den eij[sche]r persisteert voor replijcq bij sijn v[er]sochte
provisie. Actum den 10^{en} martij 1615.

Welgebooren mannen ontslaen den ge[daec]h[d]e van [d]e personele com-
paritie, en[de] admitteren den ge[daec]h[d]e bij procureur te moogen
occuperen. Actum den X^{en} martij 1615.

Den eij[sche]r persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] conclusie voor

scan 65 rechts vervolg

replijcq, en[de] dat geen attestatie alhier plaets sal grijpen.

Den ge[daec]h[d]e voor duplijcq bij sijn gedaen antwoord, ende genomen contrarie conclusie. Actum ut s[upra].

Pertijen hinc inde concluderen in rechte en[de] v[er]soucken vonnisse. Actum ut s[upra].

In state ad primam. Actum ut s[upra].

scan 66 rechts

Den XIII^{en} februarij 1614
rechtgeseten bij den substituijt
en[de] welgebooren mannen, als, Anthonis
Leenertsz van Tetroode, Jan
Jansz. van Borgongen, Jacob IJsaacz.
van Heemskerck Jacob Jansz. van
Wassenaer, Corn[elis] Engebrechtsz. van
Velsen, Pouwels Corn[elis]z. van Wassenaer,
Gerrit Willemsz. Heemskerck van
Lisse, Gerrit Gerritsz. Schout
en[de] Adriaen Jansz. van Velsen van
Hillegom, Jan Corn[elis]z. van Swieten
en[de] Dirck Dircxz. van de Leth van
Voorhout, Adriaen Pietersz. en[de] Jacob
Corn[elis]z. van Rossum van Noortwijc-
kerhout.

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van
Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse
Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r op, ende jegens Antonij
Banner van Rijkel ontrent Weesel, zijnen gevangen
en[de] seijt dat denselven gevangen van willichlijcken niet
en wil bekennen, en[de] confesseren de feijten, en[de] dreijgementen
daervan hij eij[sch]er volcomelicken es geïnformeert.
Concludeert mitsdien dat denselven bij vonnisse van
welgebooren mannen zal werden gecondemneert geleijt
te werden ter torture, en[de] scherper exame.

Welgebooren mannen gesien hebbende de stucken bij den officier
ten laste van [de] gevangen overgeleijt, ende de variabel van [de] gevangen sijn
woorden in 't examineren. Condemneren
denselven gevangen geleijt te werden ter torture, ende
scherper exame, en[de] dit alles tot discretie van welgebooren
mannen. Actum bij welgebooren mannen omnes deesen
XIII^{en} februarij an[n]o XVI^c en[de] veerthien, en[de] sulcx bij Gerrit Gerritsz.
geteeckent ten dage voorsz[egt].
Gerrit Gerritsz Adriaen Pietersz.
Schoudt tot Hillegom

Den XXI^{en} februarij 1614
rechtgeseten bij den bailliu en[de]
welgebooren mannen als Anthonis
Leenertsz. van Tetroode, Jan
Jansz. van Burgongen, Jacob
IJsaacz. van Heemskerck, Jacob
Jansz. van Wassenaer, Cornelis
Engebrechtsz. van Velsen, Pouwels
Corn[elis]z. van Wassenaer, Gerrit
Willemsz. van Heemskerck van
Lisse, Adriaen Jansz. van Velsen
Jan Cor[nelis]z van Velsen in de plaetse
van Jacob Claesz., Leenert Gerritsz
van Teijlingen, Dirck Dircxz. van der
Leth, Adriaen Pietersz van Rossum
ende Jacob Cornelisz van Rossum.

scan 67 links

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, ende Voorhout, eijsscher van 's heeren weegen in cas van delict beclaecht aen deeser vierschaere Antoni Bannier, gebooren uijt het lant van Luijck in een dorp genaemt Rijkel, een wolle-cammer van sijn ambacht, jegenwoordich sijn gevangen, off hoe hij anders bij naeme ofte toenaeme mach sijn genaemt, hem aenseggende ende de waerheijt is sulcx dat hij een eerloos, ende fameus dieff is, dewelcke met huijsbraeck ende gewelt veele, ende diversche dieverijen, soo binnen der Stadt vander Goude, Delff en[de] elders gepleecht heft, waerover hij twee reijssen eens mette coorde om sijn hals, ende de tweede mael sonder coorde, wel strengelicken gegeesselt, gebrantmerckt, en[de] gebannen is geweest den tijt van XXV jaeren vuijt Hollant, Zeelant, en[de] Westvrieslant sonder geduirende deselve tijt wederomme daerinne te commen op peijne van meerder straffe naerder blijckende bij de copiën van deselve sententiën hier benefens geëxhibeert, en[de] overgeleijt. En[de] naerdien het blijkt dat den voorseijde gevangen alhier wel stoutelijck corts nae sijne voorseijde straffen, en[de] bannisement wederom alhier te lande gecommen is, en[de] hem binnen der steede van Haerlem zijne woonplaetse te nemen, streckende tot cleijnachtige, en[de] bespottige vande justitie. Begeevende hem voorts van 't quade tot erger, heeft hem binnen den dorpe van Lisse tot huijsbraeck begeeven ten huijse van Pieter Cornelisz., waert inde Swaene aldaer, bij hem noch hebbende twee complicen en[de] dieven, waerover den selven betrapt ende geapprehendeert is, booven dien dat hij noch buijten pijn ende bande van ijsere geleeden, ende bekent heeft eenige wolle tot Leijden te hebben gestoolen, gelijk oock meede noch een heuck uijt den schuijte tusschen Delff, ende Leijden. Ende daerenboven ontrent Gorcum een hemde. Alle 't welcke zijn saecken van quade consequentie die in een Lant van Justitie niet en behooren getollereert, ofte geleden maer andere ten exempele wel swaerlick behoren gestraft te worden. Soo concludeert den voornoemde officier, en[de] eij[sche]r in den name als boven

scan 67 rechts

dat den voors[eijde] gevangen ter saecke voorseijt gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer met den strop omme sijn hals aen den galge bij den scherprechter tusschen heemel en[de] aerde gehangen te werden datter de doot naevolcht met confiscatie van alle sijne goederen indien hij eenige heeft ten behouve vande graeffelicheijt, ofte tot anderen alsulcken fijne als welgebooren mannen naer exigentie van de saecken bevinden sullen te behooren. Ende v[er]souct hem rechts te gewerden.

Gesien, ende gehoort bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, ende Voorhout den voorgaende eijsch en[de] conclusie crimineel gedaen bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu der voorseijde dorpen ten laste van Antoni Bannier gebooren uijt het lant van Luijck, in een dorp genaemt Rijkel wollecammer oft hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach sijn genaemt, ende gesien des gevangens eijgen confessie bij hem buijten, ende in pijn, ende pande van ijsere gedaen, daer bij hij de delicten hem te laste geleijt bekent heeft, mitsgaders d' informatien t' sijnen laste verworven doende recht in den naeme, ende van weegen de hooge overicheijt, ende graeffelicheijt van Hollant, Zeelant, en[de] Westvrieslant, hebben den voors[eijde] gevangen gecondemneert, ende condemneren hem mits deesen te gaen met den scherprechter, ter plaetse daer den bailliu denselven scherprechter aenwijsinge doen sal, ende aldaer door den Scherprechter met roeden wel strengelicken gegeesselt mitsgaders met een heet ijzer op zijnen schouder gebrantteeckent te werden datter het bloet naer volcht. Bannen hem voorts den tijt van vijftich jaeren vuijt Hollant, Zeelant, ende Westvrieslant, te ruijmen de juridictie van den voorn[oemde] bailliu binnen sonneschijn, ende d' andere landen binnen tweemael vier ende twintich uren. Verbiedende hem voorts geduierende den voors[eijde] tijt, de voorseijde plaetsen weder te frequenteren op peijne van ander galge gehangen ende metter doot gestraft te werden. Ende ontseggen den Bailliu sijnen vorderen eijsch, en[de] conclusie. Aldus gedaen gearresteert, en[de] beslooten bij Anthonis Leenertsz. van Tetroede, Jan Jansz. van Burgongen, Dirck Dircxz. vander Leth, Gerrit Willemsz. van Heemskerck, Jacob Jansz. van Wassenaer, Corn[elis] Engelbrechtsz. van Velsen, Pouwels Cornelisz van Wassenaer,

scan 68 links

Aeriaen Jansz. van Velsen, Leenert Gerritsz. van Teijlingen, Aeriaen Pietersz van Rossum, Jan Cornelisz. van Velsen, Jacob Corn[elis]z. van Rossum, en[de] Jacob IJsaacz. van Heemskerck, welgebooren mannen, opten XXI^{en} februarij an[n]o XVI^c en[de] veerthien. Ende sulcx bij twee van henluijden geteeckent ten dage voors[eijt].

Jacop Janssz. Verbeeck Jacob Claessoon Gepronunchieert, en[de] ter executie gestelt den XXVI^{en} februarij an[n]o XVI^c en[de] veerthien. Ende en heeft geene goederen bij hem gehad.

Rechtgehouden den VII^{en} martij 1614 bij den substutuijt ende welgeboren mannen als Claes Huijgensz., Thonis Leenertsz., Jan Jansz., Dirck Dircxz vande Leth, Dirck Dircxz. Cornelis Jansz., Sijmon Jansz. van Alckemade Jacob Verbeeck, Jacob Cornelisz. Voocht, Adriaen Pietersz. Rossem.

Joncker Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, eijscher van 's heeren wegen in cas van delict beclaecht voor welgeboren mannen Pieter Maertenz. van Warmont, jegenwoordich gearresteerde ende in persoon ge[daec]h[d]e.

Mota mette ge[daec]h[de] present versouct ontslagen te werden van[de] persoele comparitie, ende te mogen occu- peren bij procureur, mits hebbende copij vuijt den eijsch die t'allen tijden dan geadmitteert te werden es tot welge- boren mannen seggen weder in persoon te compareren sub pena confesij et convictij, sustinerende datter geen provisie voor den eij[sche]r en valt, en[de] dat dien- volgende 't selve den eijscher zal werden ontseijt. Actem den VII^{en} martij 1614.

Den Bailiu persisteert bij sijn gedaenen eijsch, ende

scan 68 rechts

conclusie, en[de] dat hij dat hoopt zulcke certificatiën over te leggen dat den welgeboren mannen haer volgen zullen werden eij[sch] gedaen, als dat den ge[daec]h[de] zijn versouck zal werden ontseijt en[de] dat hem de provisie dienvolgen[de] zal volgen, actum als voren.

Mota persisteert bij zijn versouck, actum den VII^{en} martij 1614.

In state ad primam om redenen, actum als boven.

Welgebooren mannen ontslaen den gearresteerde en[de] ge[daec]h[d]e van [de] personele comparitie, en[de] admitteeren denselven bij procureur te moogen occuperen, mits bij hen doende hantastinge van tot allen tijden weder in persoon te compareren, sub paena et confessi et convicti, ontseggen den eij[sche]r zijn vorder v[er]souck, actum den XVIII^{en} aprilis 1614.

In state ad primam. Actum den XIII^{en} januarij 1615.

Mota voor den ge[daec]h[d]e versouct alsnoch copie uijt den eij[sch], en[de] tijt ten naesten. Actum den X^{en} martij 1615.

Den eij[sche]r fiat. Actum ut s[upra].

Den eij[scher] v[er]gunt den ge[daec]h[d]e tijt ten naesten op v[er]steck. Actum den XXIII^{en} martij 1615.

Mota metten gearresteerde, en[de] ge[daec]h[d]e present antwoordende seijt wel expresselijcken te ontkennen dat hij ge[daec]h[d]e moeijten ofte quereelen gesocht heeft gehad tegens des lantdrosten dienaers. Veel min deselve geslaegen ofte eenige van haer spietsen gebroocken te hebben, dan de waerheijt sulcx es dat de voorseijde dienaers die sonder meester ofte hooft tot Hillegom waeren, en[de] eenige questie krijgen[de] teegens andere persoonen, ende hij ge[daec]h[d]e kenmerckende dat een van [de] dienaers sijn spiets die overent stont willende vatten omme onder de goede luijden te slaen, heeft hij ge[daec]h[d]e sijn voet op 't onderste ijser van [de] spiets gestelt, ende den voors[eijde] dienaer daerteegens trecken[de] is booven 't scharp van [de] spiets die soo 't schijnt, in 't dack vast moste zijn aftgebroocken sonder dat hij ge[daec]h[d]e in 't minste anders mette voors[eijde] dienaers te doen heeft gehad. Concludeert mitsdien den ge[daec]h[d]e dat den eij[sche]r zijn gedaen eij[sch] en[de] genoomen conclusie sal werden ontseijt, en[de] den gedaechde daarvan geabsolveert mette costen.

Den eij[sche]r persisteert voor reqlijcq bij sijn gedaen eij[sch] en[de] genomen conclusie.

Den ge[daec]h[d]e voor duplijcq bij sijn gedaen antwoord, ende genomen contrarie conclusie.

Den eij[sche]r leijt over sijn stucken onder inventaris.

scan 68 rechts vervolg

Mota voor den ge[daec]h[d]e leijt over tot justificatie eensdeels van sijn gedaen antwoorde, en[de] tot wederlegginge van des eij[scher]s eijsch en attestatie van date den 17^{en} martij 1614, gepasseert voor Corn[elis] Jansz. Verbeeck, notaris tot Haerlem en[de] seeckere getuijgen, die den ge[daec]h[d]e presenteert des bij den eij[sche]r versocht sijnde deselve te laten recoleeren voor soowel als de gedaechde die es laten sijn. Actum den X^{en} aprilis 1615.

scan 69 links

Den XVIII^{en} aprillis 1614.

Rechtgeseten bij den substituijt, en[de] welgebooren mannen als Claes Huijgensz., Anthonis Leenertsz., Jan Jansz., Dirck Dircxz. van [de] Leth, Engel Jacobsz. Heemskerck, Cornelis Jansz., Jacob Verbeeck, Jacob Corn[elis]z. Voocht, Adriaen Pietersz., Crijn Gerritsz., Cor[neli]s Willemsz., Dirck Adriaensz. van Berendrecht, en[de] Sijmon Jan Butten absent.

Den V^{en} septembris 1614.

Rechtgeseten bij den substituijt bailliu en[de] welgebooren mannen als Jan Huijbertsz., Corn[elis] Corn[elis]z. van Alckemade, Engel Jacobsz. van Heemskerck, Corn[elis] Jansz., Corn[elis] Crijnsz. van Velsen, Dirck Dircxz. van [de] Leth, P[iete]r Jacobsz., Jan Adriaensz., Daniel Leenertsz., Dirck Adriaensz. van Berendrecht, Adriaen Pietersz. van Rossum, en[de] Jan Cornelisz. ende Willem Jansz. absenten.

renvooi Corn[elis] Mathijsz.

Den bailliu is tevreden te dienen van reprocen van rechten en[de] versouct dat den ge[daec]h[d]e van gelijcken sal doen.

In state ad primam zonder nieuwe weet te doen.
Actum den X^{en} martij 1615.

Welgebooren mannen stellen de saecke ex officie in state op peijne van v[er]steecken van reprocen. Actum den XXIII^{en} martij 1615.

Welgebooren mannen versteecken den gearresteerde en[de] ge[daec]h[d]e van reprocen. Actum den VII^{en} aprilis 1615.

Bouman versoect purge van 't vorschreeven versteck.

Den heer baljou fijat.

Bouman versoect coopije van des baljous overgelijde reeprossen ende tijt om te salueeren.

Den baljou fijat.

Pertijen leveren over haer stucken gefourneert wesende concluderen in rechte en versoucken vonnisse.

Welgebooren mannen appoincteren dat pertijen elcx binnen den tijt van ses dagen onder den secretaris sullen consingeren een somme van veertien guldens tot XL grooten omme daermede te conseleren met regsgeleerden in den Haege. Actum den XVII novembris 1615.

scan 69 links vervolg

De ged[æchde] is tevreden 't appointement van [de] XVII^{en} novembris voorleden aen sijn sijde te voldoen, en[de] tot dien eijnde dadelick te furneren 't consignatiegelt int 't selve appointement gevet, mits dat den heer officie van gelijcken aen sijn sijde voldoen off bij weijgeringe en[de] vertreck dat den ged[æchde] geabsolveert sal worden van des instantie.

renvooi, zie scan 69 rechts

scan 69 rechts

Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, eijscher van 's heeren weegen, beclaecht aen deeser vierschaere Willem Tonisz., gebooren van Schotlant uijt een dorp genaemt Teenen, en[de] Barent Pietersz. van Breemen, ofte hoe sij anders bij naeme, ofte toenaeme mogen werden genoemd, jeegenwoordich zijne gevangens. D'eijscher seijt, en[de] de waerheijt is sulcx dat zij gevangens jeegens den placcate ten platten lande te gaen beedelen naerder blijckende bij haer eijgen confessie, bij haer buijten pijn, en[de] banne van ijsere gedaen. Jae dat erger is dat den voorn[oemde] Willem Tonisz., naerdatt hij op den XXV^{en} martij XVI^c en[de] elff den tijt van zeeven jaeren gebannen is geweest, uijt den jurisdictie van [de] voors[eijde] bailliu, hem ter contrarie vandien in deselve jurisdictie metter woone te begeven. T 't welck is een saecke van quader consequentie streckende tot violentie en[de] cleijnachtinge van justitie, hem meede vervordert heeft in huijshouinge te treden met een ongetroude vrouwe. Concludeert daeromme dat den voorn[oemde] Willem gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoonlicken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeesselt, en[de] gebrantteeckent, mitsgaders hondert jaer en[de] een vuyt den lande van Hollant ende West-Vrieslant gebannen te werden. Ende dat den voors[eijde] Barent gebannen sal werden uijt den bailliuschappe voors[eijt] sijn leven lang gedueren[de], met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne etc..

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lisse Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaende eijsch, en[de] conclusie. Bij Harman de Vries, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu derselver dorpen, ten laste van Willem Tonisz. van Schotlant, ende Barent Pietersz. van Breemen mitsgaders haere confessie bij hem buijten pijn, ende bande van ijsere gedaen, hebben den voorn[oemde] Willem Tonisz., gebannen, gelijk zij hem bannen bij deesen, den tijt van eenendetwintich jaeren vuyt den Lande van Hollant, ende Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] voors[eijde] bailliu binnen 's daechs sonneschijn, ende d'andere landen binnen tweemaal vier ende twintich uren, ende den voors[eijde] Barent Pietersz. den tijt van een jaer uijt de jurisdictie van [de] voors[eijde] bailliu, interdiceren henluijden deselve landen gedueren[de] denselven tijt weeder te frequenteeren, op peijne van meerder straffe, en[de] ontseggen den officier sijnen vorderen eijsch. Aldus gedaen, geweesen, en[de] inde vierschaere gepronunchieert deesen Ven septembris 1614.

Cornelis Cornelisz.
Adrijaen Pieters

renvooi naar scan 69 links:

Harman de Vries van wegen den bailliu
versouckt tijt om te sien off hij gehouden sal

scan 69 rechts vervolg

sijn in telleggen off niet. Actum den XV decembris
1615.

Mannen condemneren pertijen als noch in te leggen binnen den tijt van
ses dagen op versteck. Actum den XV^{en} decembris 1615. *#renvooi*

scan 70 links

P[iete]r Maertensz.

Pertijen hinc inde v[er]soucken copie vuijt elcx over-
geleeverde copiën. Actum den VII^{en} aprilis 1615.

scan 70 rechts

Den XV^{en} decembris

Gedinge gehouden bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout Lisse, Hillegom en[de] Voorhout, en[de] geëede welgebooren mannen als Claes Huijgensz. van Hout, Willem Dircxz. van der Leth. Jan Jansz. van Burgongen, Crijn Claesz van s'Gravenmade, Willem Jansz. van der Plas, Adriaen Danielsz. van Tetroede, Willem Crijnsz. van Egmont, en[de] Cornelis Zeegersz. absent, met consent, en[de] Corn[elis].

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren weegen beclacht aen deeser vierschaere Jan Davitsz. gebooren van Lonnen in Engelant, off hoe hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach zijn genoemt, jeegenwoordich sijnen gevangen. D'eij[sche]r seijt, en[de] de waerheijt is sulcx, dat hij gevangen hem vervordert heeft jeegens den placcate gesonts lichaems te gaen beedelen, naerder blijckende bij zijn eijgen confessie bij hem buijte pijn en[de] bande van ijseren gedaen. Alle 't welcke zijn saecken van quade consequentie, die in een lant van justitie niet en behooren geleeden te werden. Soo concludeert den voorn[oemde] officier, en[de] eij[sche]r in den naeme als boven, dat hij gevangen ter saecke voorseijt gebannen sal werden zijn leeven lang vuint den landen van Hollant, ende Westvrieslant, met confiscatie van goederen, ofte tot anderen alsulcken fijne als welgebooren mannen bevinden sullen te behooren.

Gesien bij welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lisse Hillegom, en[de] Voorhout, den voorgaende eij[sch], en[de] conclusie. bij jo[nchee]r Andries van Thienen. bailliu derselver dorpen ten laste van Jan Davitsz. gebooren van Lonnen in Engelant mitsgaders sijne confessie bij hem buijten pijn en[de] bande van ijseren gedaen, hebben den selven Jan Davitsz. gebannen, gelijk zij hem bannen bij deesen den tijt van een jaer uijt de juridictie van [de] voors[eijde] bailliu te ruijmen binnen 's daechs sonneschijn, interdiceren hem verder geduierende deselve tijt weeder te frequenteeren op peijne van meerder straffe, en[de] ontseggen den officier sijnen vordere eij[sch], en[de] conclusie.

Aldus gedaen, en[de] in de vierschaere gepronunchieert deesen XVI^{en} decembris 1614.

Claes Huijgensz. van Hout, Willem Jans van de Plas

scan 71 links

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout, vuijt den naeme, ende vanweegen de Hooge Overicheijt eij[sche]r in cas crimineel contra Gerrit Willemsz. van Heemskerck woonende tot Lisse voors[eijt], gedaechde in persoon, in 't selffde cas, den eij[sche]r seijt dat denselven ge[daec]h[de] in persoon, op sonnendaegen den eersten junij lestleeden, eenen Leenert Jansz. woonachtich tot Catwijck op den Rijn, sulcx in sijn slijncker die gequest heeft, dat hij Leenert Jansz. hem quartier ure daernaer van [de]selffde quetsure gestorven, en[de] deeser werelt overleeden is. Concludeert daeromme den eij[sche]r in den naeme soo hij procedeeert, indien den ge[daec]h[de] hem absenteert, en[de] jegens 't voors[eijde] aenseggen niet en verantwoord, dat denselven ge[daec]h[de] bij vonnisse diffinitijff ballingslant geleijt sal werden hondert jaer ende een, ende voorts gecondemneert zijne goederen geconfisqueert ten behouue van den heer, met interdictie dat hem niemant en ververdere den ge[daec]h[de] te huijsen oft te hooven, noch te assisteren, off te helpen in geender manieren, en[de] oock met hem niet te eten oft te drincken, op een boete van thien ponden telcken aen den officier te verbeuren, die bevonden sal werden contrarie gedaen te hebben.

Welgebooren mannen verlenen den eij[sche]r t eerste default tot sulcken prouffijte als naer rechte, en[de] een tweede inroupinge ad primam. Actum den XIII^{en} januarij a[nn]o XVI^c en[de] vijfthien.

Welgebooren mannen verleenen den eij[sche]r tweede default tot sulcken prouffijte als naer rechte, en[de] een derde citatie ad primam. Actum den XXVII^{en} januarij 1615.

Welgebooren mannen verclaeren den eij[sche]r 't derde default en[de] v[er]gunnen hem sijn versochte tijt omme te dienen van interiect. Actum den X^{en} martij 1615.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaenden eij[sch] en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout, overgeleijt, ende gedaen, op en[de] tegens Gerrit Willemsz. van Heemskerck, ge[daec]h[de] in persoon mitsgaders d'infermatiën t'sijnen laste v[er]voorven en[de] op alles lettende dat heeft mogen beweegen, en[de] haer inne te consideeren stonde doende recht, hebben denselven Gerrit Willemsz. gebannen, als zij hem bannen bij desen hondert jaer ende een, vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, verclaeren zijne goederen geconfisqueert ten behouue vande graeffelicheijt, indien hij eenige heeft en[de] ontseggen den bailliu sijnen vorderen eij[sch] en[de] conclusie en[de] condemneren den gedaechde niettemin inde costen ende miste van justitie. Actum in iudicie desen XXVIII^{en} martij 1615.

Cornelis Zeegersz. Claes Huijgensz. van Hout

scan 71 rechts

Den XIII^{en} februarij 1615
Gedinge gehouden bij den substi-
tuijt en[de] gerede welgebooren mannen,
omnes.

Den X^{en} martij 1615
Absent Jan Jansz. van
Burgongen, met consent ende
Willem Dircxz vander Leth
zonder consent

Gedinge gehouden bij den substi-
tuijt en[de] gerede welgeboren
mannen, omnes.

scan 72 links

Mota met den ge[daec]h[d]e present antwoordende so ten principale als op de v[er]sochte provisie, seijt vooreerst wel expresselicken te ontkennen dat hij sijne paerden, en[de] waegen los soude hebben laten staen gelijk bij sijnen eijsch wert geseijt, maer ter contrarie is waer nae dat den ge[daec]h[d]e met sijnen vader en[de] seecker buierman alhier woonachtich tot Lisse hem met den ander getransporteert hebben van [de] waegen ten huijse van Cilla Willemsdr., hij ge[daec]h[d]e sijne paerden vast heeft gemaect sonder dat hij weet dat deselve en in wat vougen los zijn geworden. Seijt oversulcx hij gedaechde dat over 't ongeluck 't welck God betert is geschiet door sijne paerden, dat tegens hem geen capitale penitie en staet, noch wel men eenige provisie. Ende in alle gevalle indien den ged[ae]c[h]d[e] ijets ter oorsaecke van dien soude verbeurt hebben dat de voors[eijde] waegen, en[de] paerden ten uijtersten niet dan souden connen werden verbeurt, tevreden sijnde hij ge[daec]h[d]e omme processen en[de] vorder kosten te eviteren noopen[de] de voors[eijde] confiscatie van waegen en[de] paerden, daerop vonnisse van [de] edele welgebooren mannen te v[er]wachten, sulcx zij bevinden sullen te behoren. En[de] bij refuijs van [de]-selve presentatie concludeert den ge[daec]h[d]e in persoon tot verder, en[de] anders niet ontfanckelijck, en[de] bij ordine tot ontsegginge van [de] heer bailliu sijn eijsch, en[de] conclusie soo ten principale als op de provisie, maeckende in cas van verder proces eijsch van kosten.

De Vries voor replijcq ten principale onvermindert zijn eijsch van [de] provisie seijt dat de paerden zijn creaturen die van menschen moeten geregeert werden [en]de dienvolgende den ge[daec]h[d]e wel behoort hadde op deselvde paerden te passen en[de] waer te neemen, en[de] zo hij sulcx hadde gedaen, dat daeromme niemant en soude hebben geweest beschadicht, persisteert oversulcx bij sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie, en[de] leijt tot dien eijnde over sijne informatiën.

Mota voor duplijck soo bij sijn gedaen antwoord, ten principale als op de provisie, en[de] presentatie respective.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaenden eijsch, en[de] conclusie bij jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout, tot lasten van Cornelis Florisz. Schouten, gearresteerde, ende

scan 72 rechts

ge[daec]h[d]e in persoon gedaen ende genomen. Ende op alles lettende dat moogen beweegen, en[de] hierinne te consideren stom.. [bladzijde afgescheurd] doende recht, verclaeren eendrachtelijcken voor vonnisse de waegen en[de] paerden in den eijsch geroert te zijn verbeurt ten prouffijte van [de] heer. Ende ontseggen den eij[sche]r sijnen vorderen eijsch, en[de] conclusie op den ge[daec]h[d]e gedaen ende genoomen. Ende condemneeren den gearresterde en[de] ge[daec]h[d]e voorts in alle de costen tot taxatie, en[de] moderatie van welgebooren mannen.

Actum den XIII^{en} januarij a[nn]o XVI^c en[de] vijftien.

Absent Willem vander Leth.

Den XXVII^{en} januarij 1615
Gedinge gehouden bij den
substituijt, en[de] welgebooren mannen,
omnes.

Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse Hillegom, en[de] Voorhout, eij[sche]r van s' heeren weege, beclaecht aen [den] vierschaere alhier Casper Volckersz., jegenwoordich sijnen gevangen, ofte soo hij anders bij naeme, ofte toenaeme mach worden genoemt.

D' eij[sche]r seijt, en[de] die waerheijt is sulcx dat hij gevangen jegens den placcate gesonts lichaems heeft gaen bedelen, ende tot Haerlem gevangen en aldaer thien jaeren vuijt Hollant ontrent een jaer geleden gebannen te sijn. Jae dat erger is daerenboven overtreedende zijn vonnisement, en[de] gaende van quader tot erger hem vervordert heeft drie tinne leepelen te steelen en[de] met een mes die hij tot Amsterdam om drie stuvers vercoste heeft. Alle t welcke saecken zijn van quader consequentie en[de] streckende tot nadeele en[de] cleijnachtinge vande justitie die in een lant van justitie niet en behoren geleeden te werden. Soo concludeert den voorn[oemde] officier en[de] eij[scher] in den naeme soo hij procedeert, dat hij gevangen ter saecke voorseijt, gebracht sal werden ter plaetse daer men gewoonlijcken is justitie te doen, en[de] aldaer door den scherprechter wel strengelijcken gegeselt, en[de] gebrantteeckent, mitsgaders hondert jaer en[de] een gebannen sal werden vuijt den lande van Hollant, en[de] Westvrieslant met confiscatie van goederen, ofte tot alsulcken anderen fijne, en[de] conclusie als de rechters bevinden sullen te behooren.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaenden eijsch, en[de] conclusie bij Harman de Vries, substituijt van jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom, en[de] Voorhout tot laste van Casper Volckersz. gebooren van Nieuwerkerck in Gostlant mitsgader sijne confessie buijten pijnende bande van ijsere

scan 73 links

gedaen. Condemneren denselven gevangen een uer te staen aen de kercke alhier binnen den dorpe van Lisse, en[de] bannen hem verder den tijt van vijff en[de] twintich jaeren vuijt den landen van Hollant, en[de] Westvrieslant, te ruijmen de jurisdictie van [de] bailliu binnen daechs sonneschijn, en[de] d'andere landen binnen twee mael XXIV ueren, verbiedende hem voorts geduerende deselve tijt, de voors[eijde] landen meerder te frequenteren, op peijne van openbaerlijcken gegeesselt en[de] gebranteeckent te werden. Ende ontseggen den officier sijnen vorderen eijsch, en[de] conclusie, op den gevangen gedaen, en[de] genomen. Aldus gedaen en[de] in de vierschaere gepronunchieert desen XXVII^{en} januarij anno XVI^c ende vijftien.

Willem Krijnsz., Claes Huijgensz van Hout.

Harman de Vries, substituijt en[de] eijsscher contra Trijntgen Jansdr. van Hooren, ende Margriete van der Linde, gebooren van Tienden in Brabant, gearresterde, en[de] gedaechdens in persoon, eijsch aende coppel.

Welgeboren mannen verleenen den eij[sche]r 't eerste default tot sulcken prouffijte als naer rechte. Actum den X^{en} martij 1615.

Absent Ariaen Danielsz.

De Vries vermits de non comparitie v[er]souct 't eerste default.

Den XXIII^{en} martij a[nn]o XVI^c en[de] vijftien. Rechtgeseten bij den substituijt, en[de] welgebooren mannen, omnes.

Harman de Vries, substituijt eij[sche]r contra Huijbert Leenertsz., ge[daec]h[d]e teneijnde hij ge[daec]h[d]e bij diffinitijff vonnisse gecondemneert sal werden getuijchenisse der waerheijt te geeven op peijne van gijselinge, en[de] bij refuijs vandien, dat hij voorts sal werden gecondemneert te doen op sijn eijgen costen.

scan 73 rechts

Welgebooren mannen v[er]leenen den eij[sche]r
't eerste default tot sulcken prouffijte,
condemneren de ge[daec]h[d]esse uijt crachte
van dien getuijchenisse der waerheijt te doen
op haer eijgen costen op peijne van gijsselinghe.

Absent Crijn Claesz.

Absent Willem Dircxz. van de
Leth alsoo hij een quaet been
heeft.

Cornelis Mathijsz.

Den gedaechde versouct naedien den eij[sche]r in gebreecke is gebleeven de
twee voorgaen[de] appointementen te voldoen. Restitutie van sijn
ingeleijde congsinatij gelt en[de] wijders absolutie van de eij[sche]r
mette costen

Den bailliu seijt dat men hem niet mach versteecken in crijmineele saecken
en[de] oock mede dat den hondert en[de] XXII^{en} keure van Rijnlant seijt als dat
den bailliu op de tweede ende derde rechtdach sijn clachte mach laten
vallen, seijt niettegenstaende het selfte datter nimmermeer
bij advocaten sal verstaen worden dat men den bailliu mach verstecken
van sijn proces van 't inleggen en[de] alsoo daer geen cavelinge
geschiedt en is bij welbooren mannen wie dat uijttrecken soude soo is
dat den oude bailliu ongelegen waer om tot Noortwijck te loopen,
soo presenteert den bailliu alsnoch sijn veerthien gulden inne te leggen
en[de] dat welgeboren mannen mogen cavelen wie dat uijttrecken sallen.

Welgebooren mannen nemen alsnoch aen de voors[eijde] viertien gulden die dien bailliu
bij appointement was geordonneert in te leggen om daer mede te consielleren
met rechtsgeleerden. Dan condemneeren den voorseijde eij[sche]r en[de] bailliu inde costen van
dit reterdement. Actum den XII^{en} januarij 1616.

Pertijen ten wedsijden versoucken opening van consultaten en[de] vonnis.

Gesien bij welgebooren mannen de stucken geproduceert in den processe tuschen jonch[eer] Andries
van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout, eij[sche]r in cas crijmineel ter eenre
en[de] Cornelis Mathijsz. op de A, gearresteerde en[de] gedaechde in t selve cas ter andere sijde
en[de] daerop gehat hebbende t advijs van twee neutraele rechtsgeleerden op alles lettende dat heeft
mogen bewegen condemneren den gearresteerde en[de] ged[ae]chde in een mulcte van dertich ponden
van XL groten 't pont en[de] inde costen van desen processe tot taxatie en[de] moderatie van wel-
geboren mannen en[de] ontseggen den bailliu sijnen vorderen eij[sche]r en[de] conclusie op den
ged[ae]chde gedaen
en[de] genomen. Actum den 26 Januarij 1616.

scan 74 links

Den gedaegden Jan Gerritsz.
versoeckt tijt van veerthien
daegen om sijn saeck te deeven-
deren.

Den heere baljoue fijat.

Op huijden den XVII novembris 1615 heeft Gijsbrecht Corsz.
van de Morsch sijn eedt als secretaris van de bailliuw van
Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom en Voorhout. vierschaere ge-
daen aen handen van Harman de Vries als substituijt
van jonckheer Andries van Thienen, bailliuw van deselffde
dorpen in presentie van alle de welgebooren mannen. Actum
geteijckent, datum als boven.

Lars Huijgensz. van Hout

Adriaen Danielssoon van Tetroede

Seggende d'eij[sche]r gelijk sulcx oock waerachtich is hoe dat hij ged[ae]chde met seer quade
saecken vervordert heeft omtrent pinxster lestleden gecomen sijnde bij Pieter
Cornelisz. op het lant van desselffs Pieter Cornelisz. moeder, 't welck hij alsdan
ginck eggen en[de] onder andere hem gevraecht hebbende off hij sijn gedaechdes borge begeerde
te werden voor de verpondige die hij van [de] geswoorens voors[eijt] inne te gaeren aengenomen hadde
en[de] bij denselffden geantwoort sijnde ick en sij daer niet mans genouch toe en[de] eijntelijck
ick en begeere het niet te doen, niet alleen sijnen opsteecker uijt te trecken omme den
voors[eijde] Pieter Cornelissen daarmede te dreijgen, maer oock deselffde opsteecker
soo nae te invaderen in te vallen dat hij genootdruckt is geweest sijn eggen te
verlaten ende wech te lopen. Twelck alsoo een zaecke is van seer quade conse-
quentie d'welcke in een lant van justitie geensint behoort geleden te werden
maer te contrairie tot een exemple van anderen swaerlicken
gestraft. Soo concludeert de voornoemde officier dat hij ge[daec]h[d0]e daerover bij
crijmineel vonnisse van welgebooren mannen gecondemneert sal werden
aen den lijve ter discretie vande e[dele] heeren gestraft te werden met confis-
catie vande vierde paert van alle zijne goederen ten profijte vande Hooge
Overicheijt, ofte andersints sulcx welgebooren mannen bevinden sullen
te behooren, versouckende hij eij[sche]r geen rechts te gewerden, en[de] bij provisie
te gaen in besloten hechtenisse.

scan 74 rechts

Rechtdach gehouden bij den substituijt
baillijw ende geëede welgebooren mannen
als Adrijaen Dammesz van Tetroede,
Claes Huigens van Hout.e, Willem Jansz.
van [de] Plas, Jan Jansz. van Bourgon-
gien, Crijn Claesz. van Sgravemaede
Willem Crijnen van Egmont, Cornelis
Cor[nelisz.] van Velsen, Willem Dircxz. van de
Leth, Cornelis Segersz van Outshoorn.

Den XVIIe novembris 1615

Jo]nchee]r Andries van Thienen, bailliuw van Noortwijckerhout, Lis,
Hillegom ende Voorhout, in cas van delict van 's heeren wegen eij[sche]r
ter eenre beclaecht alhier voor welgebooren mannen Adrijaen
Pietersz. van Rossum, buijrman tot Noortwijckerhout, in 't
't selffde cas gedaechde in persoon ter ander zijden.

Schaeck mette ged[aechde] present concludeert tot ontslaginge vande personen
compartie en[de] dat bij welgebooren mannen appointemente denselven
gedaechde sal worden geadmitteert te occuperen bij procureur en[de]
versouct dienvolgen[de] copijen uijt den eijsch en[de] tijt van beraet.

De Vries voor den bailliuw persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] seijt
dat den g[e]d[aechde] sijn gealegeerde belangende de provisie sal worden
ontseijt en[de] dat den ged[aechde] gecondemneert sal worden bij provisie
te gaen in beslooten hechtenisse om alsdan tegens hem geproce-
deert te werden gelijk als men tegens sodanige delinquanten
behoort te doen.

Schaeck persisteert bij sijn voorgaende versouck.

Gesien bij welgebooren mannen den voorgaenden eijsch ende conclusie bij
jonckheer Andries van Thienen, bailliuw van Noortwijckerhout, Lisse, Hillegom
en[de] Voorhout ten laste van Adrijaen Pietersz. van Rossum, gedaechde
in persoon mits denselffden gedaechde stellende cautie ter somme van
hondert guldens en doende hantastinge van t'allen tijden tot ver-
maeninge van welgebooren mannen mede te compareeren in
persoon, sub paene coffessij et convicti, ontseggen sijne versochte
provisie, en[de] admitteeren den gedaechde te mogen occuperen bij procureur,
vergunnen hem sijn versochte copije uijt den eijsch. Actum den XXVIIe nov[embris]
1615.

Cornelis Cornelisz. constitueert hem borge voor het voors[eijde] appointement
en[de] dat hij denselven in persoon sal leveren
in rechte tot vermaninge van welgebooren mannen. Actum den XXVII^{en} novembris 1615.

scan 75 links

Harman de Vries Wipkens, substituijt van Jo[nchee]r Andries van Thienen, Bailliuw van Noortwijckerhout, Lis Hillegom ende Voorhout beclaecht voor dese vierschaere voor welgebooren mannen Pieter Maertenz. Ruijs, wonende tot War-mont, gearresteerde ende overgedaechde om betalinge te hebben van een somme van sesenvijftich carolus guldens van XL grooten stuck en[de] vier stuijvers als reste van meerder somme ter cause van seecker geaccordeerde boeten daer die gearresteerde en[de] gedaechde nu corts bijnnen Leijden ten huijse van Jan Mote door tuschenspreecken van goede mannen mit den bailliuw geaccordeert is. Seijt den bailliuw en[de] eij[sche]r dat den gedaechde gehouden sal wesen de schult te kennen ofte ontkennen ende dat bij condemnatie van dien mette kosten ende onvermindert den impost bij mij e[dele] heeren Staten des Lants daer bij placate opgesteld en[de] geëmaneert ende versouct hem recht te ge-worden.

In de kantlijn: Off[icier]

De gedaechde present versouct copij uijt den eijsch ende tijt ten naesten om t antwoorden off t excipiëren.

Den eijsher persisteert bij sijn gedaen eijsch ende conclusie en[de] seijt dat den gedaechde ende gearresteerde sijn exceptie sal werden gerejecteert en[de] dat hij gecondemneert sal werden in den eijsch en conclusie.

Welgebooren mannen gunnen den gedaechde sij versochte copie en[de] tijt ten naesten. Actum den XVII^{en} novembris 1615.

De ged[ae]chde present is tevreden de geëijste penningen te betalen, en[de] versouct aterminatie van twee jaeren, en[de] is tevreden daervooren te stellen behoorlicke cautie.

Welgebooren mannen condemneeren den gedaechde de voors[eijde] geeijste somme van sessenvijftich gulden, vier stuijvers te betaelen Sint Jansmis toecomenden mits stellende cautie, en[de] condemneren den gedaechde in de kosten. Actum den XV^{en} decembris 1615.

Engel Jacobsz. van Heemskerck stelt sijn selven cautionaris voor Pieter Maertenz. om het gewijsde te voldoen. Actum den XV^{en} decembris 1615.

scan 75 rechts

Harman de Vries, substituijt bailluw van jo[nchee]r
Andries van Thienen, bailliuw van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegom ende Voorhout eijscher van 's heeren
wegen beclaecht alhier voor welgebooren mannen
Maertgen Pietersdr., de dienstmaecht geweest
zijnde van juffrou van der Laen ofte haere
gearresterde goederen seijt den voorseijde bailliu
en[de] eijscher dat de gedeachdesse ende gearresterde
nu een tijt geleeden gewelt geclaecht heeft aen
welgebooren mannen van Voorhout over Aelbrecht
Henricxz., seijt den voornoemde Bailliuw dat den
gedeachdesse en[de] gearresterde sal voortcomen om
haere gedaen clacht te bewijzen ofte hetselve
laten ontvallen met een boete van thien pont
off bij faute van bewijs dat de gedeachdesse ende ge-
arresterde gecondemneert sal worden in een
boete van thien pont en[de] dat haere gearresterde
goederen daervooren verclaert sullen worden executabel
met de costen volgens de costuijmen van Rijnlant
en[de] versouct hem recht te gewerden.

In de kantlijn: of mits betalende
de costen

Schaeck voor de gedeachdesse versouct copije uijt den eijsch en[de] lecture
uijt de claechtcedulle mitsgaders tijt om te excipiëren ofte
ten principale de saecke te defenderen en[de] tenderende frivol ende imperti-
nent arrest op de gedeachdesses en[de] goederen gedaen dat
bij welgebooren mannen appoinctement 't selve sal werden
ontslagen van 't arrest om redenen als breeder bij monde
sal werden gededuceert.

Fijat Schaeck, constitueert hemselves als borge voor Maertgen
Pietersdr. voor de geëijste boeten en[de] voor het gewijsde te voldoen.

Welgebooren mannen gunnen den gedeachde tijt ten naesten om t antwoor-
den en[de] copije uijt den eijsch. Actum den XVII^{en} novembris 1615.

scan 76 links

Ad Idem beclaecht Aelbrecht Henricz., de dienst-
knecht van Joffrou vander Laen wonende tot
Voorhout als dat hij sal voortcomen en[de] hem
deffendeeren van die gedaen clacht bij de dienst-
maecht voor welgebooren mannen van Voorhout
heeft gedaen en[de] hem daervan laten vinden puijr en innocent
ofte laten ontvallen met een boete van thien
pont volgende de costuijmen van Rijnlant
en[de] versouct hem recht te geworden

In de kantlijn: off[icier]

Bouman vanwege de ged[aechde] versouct copij uijt den eijsch en tijt ten naesten
om t'antwoorden off t'excipiëren.

Welgebooren mannen gunnen den gedaechde tijt ten naesten
en[de] copije uijt den eijsch. Actum den XVII novembris 1615.

scan 76 rechts

Alsoo de bode gedachvaert heeft Claes Dirck Ewouden om getuichgenisse de waerheijt te geven en[de] niet gecompareert en is, soo versouct den baillij tegens den gedaechde defaut en[de] versouct alsnoch dat de gedaechde gecondemneert sal werden als noch getuichgenisse der waerheijt te geven op pene van gijselinge.

Welgebooren mannen ordonneren de bode hem gedaechde te doen een nieuwe dachvaeringe. Actum den XVII^{en} novembris 1615.

<p>Schaeck heeft gecompareert. Actum den I^edecember 1615</p>	<p>Op de Rechtdach gecompareert deser naerbeschreven welgebooren mannen Adrijaen Daniels van Tetroeden, Willem Jansz. van der Plas, Jan Jansz. van Bourgongien, Willem Crijnen van Egmont, Cornelis Cornel[isz] van Velsen, Cornelis Zegers van Outshoorten, absenten Harman den Vries, substituijt, Willem Dircxz. van [de] Leth, Claes Huijgen van Houten, Crijn Claesz. van Sgravemaden.</p>
---	---

scan 77 links

Rechtdach gehouden bij den heer bailliu
zelve en[de] den welgebooren mannen omnes.

Den XV^{en} novembris 1615 met namen
Willem Jansz. vander Plats, Crijn Claesz.
van Sgravemade, Claes Huijgens van
Houten, Cornelis Segersz. van Oxhooren,
oude en[de] aenblijvende en[de] Jan Jacobsz
van Langevelt, Thonis Leenertsz.
van Tetroede, ende Engel Jacobsz. van
Heemskerck, Adriaen Jansz. van Velsen
en[de] Lenert Geritsz. van Teijlingen,
nieuwe en[de] aencomende welbooren
mannen dewelcke op huijden datum
als boven in handen van [de] bailliu van
Noortwijckerhout, Lisse, Hillegum
ende Voorhout haeren eet gedaen hebben
in presentie van, Arien Danielsen van
Tetroede, Jan Jansz. van Bourgoingen
Cornelis Cornelisz. van Velsen, Willem
Dircz. van [de] Leth, en[de] Willen Crijnen van
Egmond, affgaende mannen. Actum
datum als boven, geteijckent mij
present secretaris.

G. van Morsch	13
	12
1615	1
	15

Op huijden den X^{en} decembris 1615 soo sijn de bovengeseyde welgebooren mannen
ten overstaen van [de] heere bailliu eendrachtelicken geaccordeert en[de] overconnen
dat zoo wanneer den voorseijde bailliuw ofte substituijt in sijn plaetse en[de] den
secretaris in gebreecke blijven, mitsgaders de welbooren mannen van voor-
dat de clock elff uijren geslagen is niet en[de] verschijnt in de vierschaeren,
sullen vervallen in een boete van ses stuijvers, en[de] connende naerdad de
clock twaelff uijren geslagen ofte geheelick achter blijvenden,
sullen verbeuren een boete van twaelff stuijvers. Den substituijt
en[de] secretaris sullen is alle dubbelde boeten verbeuren
en[de] de boden gelijcke boeten als de welbooren mannen en[de] die onwillich sijn,
sal men mogen doen executeren als men 's heeren pen[ningen] doen te weten met
paraten executie, uijtgeseyt dat zijluiden oorloff ofte eenich

scan 77 rechts

merckelick ongeluck mochten gecregen hebben alles tot discrecie van [de] heer bailliu en[de] welgebooren mannen. Actum bij ons geteijckent op den dagen en[de] jaere voors[eijjt] bij den heer bailliu en[de] twee welboore mannen tot meede confirmatie van dien.

A van Thienen	Willem Jansz. vander Plas
Cornelis Zegersz. van	
Ooxhooren	Mij present als secretaris
	G. van Morsch 13
	1
	12
	1615
	15

Adriaen Pietersz. van Rossum

Schaeck voor de ged[aechde] ontkent wel expresselicken den eij[sche]r den rechte genouch zijnde, ofte was geinsereert 't selve oock den eij[sche]r den rechte genouch zijnde, nimmermeer en sal bewijzen, protesterende oversulx als naer rechte, concluderende ten fijne van dien tot niet ontfanckelick, en[de] in cas van ontfanckelickheit als neen, met ordre tot absolutie mette kosten.

Den bailliu versouct copie ende neemt dach ten naesten om te replijcieren.
Actum den 15 decembris 1615.

II Welgebooren mannen vergunnen den h[eer] Bailliuw sijn versochte copie en[de] tijt ten naesten. Actum den XV decembris 1615.

D'eij[scher] persisteert bij sijn gedaen eij[sch] voor replijck.

III Schaeck voor de ged[aechde] persisteert voor duplijck bij sijn gedaen antwoord en[de] genomen contrarie conclusie

Den eij[sche]r dient van bewijs.

Den ged[aechde] renunchieert van productie en[de] versouct geleverde bewijsen. Actum den XII^{en} januarij 1616.

Schaeck imploijeert alle gewoonlicken en[de] behoerlicke reprochen van rechten, den bailliu imploijeert alle gewoonlicken en[de] behoerlicken salvatiën van rechten.

Pertijen hinc inden concluderen in rechte en[de] versoucken vonnis en[de] nemen tijt om haer stucken over te leveren. Actum den 26 Januarij 1616.

IIII Schaeck versouct dewijle dat den voorleden rechtdach is geconcludeert in rechte en[de] tijt genomen om op huijden desen haer stucken over te leveren waarvan [de] den ged[aechde] in desen bereijt is, en[de] vooral den eij[sche]r behoort greeet te wesen, versouct dienshalven dat den eij[scher] van gelijcke zal doen off dat welbooren mannen recht sullen doen op hetgeene haer sal blijcken. Actum den IX februari 1616.

scan 78 links

Alsoo Steven Willemsz., jegenwoordichge bode van den bailliuw van Noortwijckerhout, etc. , schandelicken misbruijct hadde zijne offitie, sulcx ende waerover den voornoemde bailliuw genootsaect werde een ander ten exempell denselven te casseeren en[de] aff te dancken. Soo is 't dat door groot bidden van denselffden heer bailliuws substituijt, gelijcke mede deur andere goede vrienden versoeck, den Heer bailliuws voors[eijt] denselven Steven voor dese reijse wederom zijne misdaden vergeven heeft, sonder 't selve eenichsints in consequentiën te trecken, ende onder sodanige beloften bij denselven Steven gedaen, dat hij voorts aen hem sal schicken en[de] aenstellen, gelijck een goet en[de] getrouw bode behoort te doen, sonder eenige moetwillen ofte moetwillicheden meer voorts te stellen ofte aen te rechten, hem oock leet wesende die quade propoosten die den selfden van [de] voornoemde bailliuw soude mogen gesproocken hebben, als den voorseijde Bailliuw anders niet kennende van voor een edelman met eeren. Behalven dien dat den voors[eijde] substituijt van [de] voorn[oemde] heer bailliuw, genaemt Herman de Vries. Oock noch belooft heeft aen den Bailluw voorn[oem]t dat indien t'eeniger tijt den voors[eijde] Steven wederom in faute ofte broeckeke soude mogen bevonden worden dat hij dezelve Steven en[de] Bode sal leveren opten huijse van Teijlingen, ofte elders in besloten hechtenisse. Omme aldaer een maent lange te sitten te water en[de] te broode ende vorder gestraft te werden als naer behooren, en[de] dat hij bode alsdan niet eenen penninck en sal genieten van 't gene denselven nopende sijn salaris ten achteren soude mogen wesen, van welke voors[eijde] actie en[de] beloften wij onderges[chreven] welgebooren mannen als getuijgen en[de] kennisse ter begeerte van pertijen van de waarheijt vandien gedragen hebben. Actum desen.

scan 78 rechts

Rechtdach gehouden den XII^{en} januarij
1616 bij de welgebooren mannen omnes.

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis Hillegom en[de] Voorhout, eijischer van 's heeren wegen beclaecht
alhier voor welgebooren mannen oude Jan Ewoutsz., wonende
tot Noortwijckerhout, gedaechde, den bailliu ende eij[sche]r zeijt hem
aen hoe dat hij gedaechde hem vervordert heeft op den XXIX^{en} october
lesleden 1615, den geswooren schutter tet ontjagen
XV schapen dewelcke de schutter geschut haddde van
seecker lant, toecomende Jan van Heusden om de-
selffde te schutten en[de] in 't schuthock te brengen, het-
welcke alsoo bij den selven ged[ae]chde hem worde verhindert
om sijn ofitie en[de] dat alsoo te betrachten. Seijt den
bailliu en[de] eijischer dat het zaecken zijn van quade conse-
quentie dewelcke in een lant van justitie niet geleden
noch getollereert en behoort te werden maer wel
meer behoort gestraft te werden tot een exempelp
van alle anderen, soo concludeert den bailliu en[de] eij[sche]r
dat de ge[daechde] bij welgebooren mannen gecondemneert sal werden
geleijt een tijt van vier weecken te water ende broode en[de]
daer benefens in een boete van vijftich Reijkes gul[den]
van XL groten stuck.

Den gedaechde present, ontkent den eijsch soo die leijt, daerbij vougende
dat Jan Huijbrechsz. geen schutter en[de] is, noch van de gesworens noch
vande buijeren daer niet toe gestelt en is.

Welgebooren mannen ordonneren dat den Bailliu en[de] eijischer sijn gedaen eijsch
sal bewijzen soo die leijt tegens den naesten rechtdach. Actum den XII^{en} januarij
1616.

Den bailliu persisteert voor replijck bij sijn gedaen eijsch.

Schaeck metten gedaechde present versouct copij uijt den eijch en[de] onvermindert dien
persisteert voor duplijck bij de ontkenenisse in forma in t dincboucke gesteen
en[de] concludeert tot absolutie mette costen. Actum den XXVI^{en} januarij 1616.

Compareerden in gebannen vierschaere voor welbooren mannen judicialiten vergaerden sijnde
Crijn Jacopsz., diewelcke bij sijn gestaeffden eede verclaert heeft, alsdat hij gesien heeft hoe dat
Jan Huijbrechsz., bode tot Noortwijckerhout, gehadt heeft seecker Schapen om in 't
schuthock te brengen, ende dat deselve schapen weder wech gedreven werden
bij oude Jan Ewoutsz. wonnende tot Noortwijckerhout
en[de] dat Jan Huijbrechsz. hem toeriep dat het hetselffde in kennis leijde, maer dat hij deposant sijn
deur toe dede en in huijs ginck. Actum den 26 januarij 1616.

Den bailliu fiat. Actum den 26 januarij 1616. G. van Morsch

scan 79 links

Jo[nc]h[eer] Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen, beclaecht alhier voor welgebooren mannen, Cornelis Cornelisz., waert tot Lis, Willem Pietersz., Adriaen Henricxz., Claes Gerritsz. de Munnick, Gerrit Jacobs Roo. Den eijscher zeijt eijs aen coppel.

Bouman vanwege de gedaechdens. Claes Gerrits versouct copij uijt den eijsch en[de] tijt ten naesten om t'antwoorden en[de] t'excipiëren.

Den eij[sche]r fijat

Den bailliu versouct vanwege Adriaen Henricx 't eerste deffault.

Welgebooren mannen vergunnen den bailliu 't eerste deffault tot zulcken profijt als naer rechten. Actum den XII^{en} januarij 1616 en[de] een tweede citatie ad prijnam.

Bouman vanwege Claes Gerritsz. en[de] Willem Pietersz. ontkennen in varende velde off vechtenderhant geweest te hebben en[de] sulcx ongehouden te zijn een baer schuldich man te maecken en[de] concluderen mitsdien ten fijne van niet ont-fanckelicke en[de] absolutie van [de] eijsch mette kosten.

Den eijscher voor replijck seijt waerachtich te wesen en[de] oock notoir datter sodanige vechtspul binnenhuijs is geweest met haerluijden dat het vuer over de camer is gesmact met bran[dende] turffen alsoo dat in sodanigen dorp groote perijckel was en[de] dat oock op het examen bij de waert expresselicken den onderbailliu geseijt worde dat hij geen verclicker en begeerde te wesen van zijn gasten alhoewel dat hij selff des anderen daechen het vechten over wesende dorste zeggen dat Claes de Munnick 't selffde gedaen hadde en[de] onder ander woorden daerbij vougende in presentie van welbooren mannen gij wilt mijn gasten causeren maer gij sout sodanige luijden causeren, noemen[den] seecker persoon hier in 't dorp hem noemende een straetschender te wesen die sout gij causeren alsoo dat de waerheijt bij de selffe waert niet en werde geseijt, maer staet wel te vermoeden dat zijn concurenten daer vrij wat in gebaet is, concludeert den bailliu deur die middel en[de] ander middel bij sijnvoorgaenden eijsch en[de] conclusie.

Bouman affslaende de middelen van [de] eijscher replijck die impertinent zijn en[de] ontkenenisse persisteert voor duplijck.

Den eij[sche]r leijt over tot verijficatie van sijn intentie een certijficatie gepasseert voor welbooren mannen allhier Jan Jacobsz. en[de] Claes Jacobsz. van Hout, gedateert den XII^{en} januarij 1616 en[de] renunchiert van voorder productie.

Bouman copije uijt d'overgeleverde certijficatie.

Den bailliu fiat.

Welgebooren mannen vergunnen den bailliu het tweede deffault tot sulcken profijt als naer rechteren ende een derte citatie. Actum den 26 Januarij 1616.

renvooi, zie scan 79 rechts

scan 79 rechts

off[icier] Harman de Vries, substituijt van jo[nc]h[eer] Andries van Thienen, bailliu van die vier dorpen eijscher contra Pieter Maertensz. Ruijs, gearresteerde ende ged[aechde] eijsch aen coppel.

Bouman vanwege de gedaechde onvermindert sijn exceptie en defentie versouct copije uijt den eijsch en[de] tijt ten naesten.

Den eij[sche]r sustineert dat het versouck sal werden ontseijt en[de] dat tegen de ge[daechde] verleent sal werden 't eerste deffault gemerct dat den procureur geen procuratie en[de] heeft, dat niemant naer rechte sonder procuratie niet en mach ageren.

Welgebooren mannen vergunnen den eij[sche]r sijn versochte copije en[de] tijt mits tegen den naesten rechtdach te toonen behoorlicke procuratie met rectificatie ofte den gedaechde in persoon. Actum den XII^{en} januarij 1616.

renvooi naar scan 76 links: Willem Pietersz. de saeck in state. Actum den 9 februarij 1616.

Adriaen Henricx seijt van 't gevecht niet te weten maer heeft wel gesien dat Jan Jacob Claesz. mont bloede, concludeert tot dien eijnde te fijne van niet ontfanckelick en[de] met ordre tot absolutie mette kosten.

Gerrit Jacobsz. Roo ontkent expreselicken mede niet gevochten te hebben, concludeert als vooren.

Schaeck voor Claes Gerritsz. en[de] Willem Pietersz., mitsgaders voor Cornelis Cornelisz. mits dat den eij[sche]r toestaet, dat belangende de proceduren van Claes Gerritsz. mede soo verde is geprocedeert, reprochen seggen de ged[aechde] dat de getuijchgenisse tegens heurluijden, geproduceert is niet alleen singulier maer ter contraure den deposant pertije formeel doende tuijgenisse ten sin selff zaecke 't gunt naer rechte geen staet can grijpen, wijders reprocherende dat denselve gedaechdens in desen niet en sijn subject een baerschuldich man te maecken dewijle tegen heurluijden wert gedient van productie die tevooren is gereprocheert, concluderen wel te sijn gereprocheert en[de] qualick geproduceert.

Den eijscher onvermindert sijn eijsch salverende de ongefondeerde productie bij den procureur van [de] ged[aechde] wegen gedaen seijt voor salvatiën, als dat den deposant in desen selff bekent mede vechtende geweest zijnde, alsoo dat notoir is dat het vuer over den haert is gevlogen waermede hij hem selffs heeft verweert tegens zijne pertijen hetwelcken bij de waert niet wert ontkent alsoo hij het vuer selff heeft bevonden over den haert leggen, gelijk hij wel meerde geseijt heeft, gelijk den eij[sche]r in sijn eijsch heeft gementionneert alsoo dat het notoir is en[de] bij de welgebooren mannen sal connen verstaen worden, als dat men mit geen brandende turffen nae stoelen en bancken smact, maer sal daerbij genouchsaem blijcken datter meer als een gevochten heeft.

scan 80 links

Off[icier] Jo[nc]heer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eijscher van 's heeren weegen beclaecht voor welgebooren mannen, Sijmon Jansz. van Alckemade als man ende voocht van zijn huijsfrou. Den eijscher zeijt eijsch an coppel.

In state actum den XII^{en} Januarij 1616.
Adrijaen Pietersz. van Rossum.

Den bailliu versouct tijt van viertien dagen alsoo sijn advocaet niet en conde gereet comen.

Welgebooren mannen gunnen den bailliu sijn versochte tijt op versteck.
Actum den IX februarij 1616.

V pertijen hinck inde fournenen haer stucken en[de] versoucken recht. Actum den 23 februarij 1616.

De Vries versouct dat den ge[daechde] in persoon sal compareeren. Actum den 23 februarij 1616

Welgebooren mannen stellen de zaecke in state overmits dat de banck niet vol en is, en dat hij gedaechde ten naesten Rechtdage in persoon sal compareeren, om alsdan te hooren pronunchieren 't geen bij welgebooren mannen bevinden sullen te behooren. Actum den 23^{en} Februarij 1616.

VI
Pertijen hinck inde versoucken alsnoch recht metten gedaechde present.
Actum den 8 maert 1616.

Welgebooren mannen appoincteren dat pertijen elcx binnen den tijt van ses dagen onder den secretaris sullen consingneren elcks een somme van ses gulden van XL grooten stuck omme daermede te consulleren met rechtsgeleerden. Actum den VIII^{en} martij anno XVI^c en[de] sestien.

Den bailliu consigneert sijn consingnatijgelt. Actum ult[imo] dedit].

VII
Den ge[daec]h[de] versouct drie halff jaeren om inne te leggen. Actum 22 maert 1616.

De Vries vanwegen den bailliu versouct dat mijn heeren sullen rechtdoen op hetgeen haer gebleecken is en[de] alhier van [de] bailliu overgeleijt wort.
Actum den 22 maert 1616.

Welgebooren mannen appoincteren als dat den ge[daec]h[de] alsnoch binnen den tijt van viertien dagen sal inleggen op versteck, ofte dat hij ge[daec]h[de] tuschen dit en[de] den naesten rechtdage sal mogen gaen bij den heer bailliu en[de] te sien off sij door tuschenspreecken van goeden mannen metten anderen kunnen accoorderen, soo niet sullen welbooren mannen doen naer

VIII
behooren. Actum den 22 martij 1616.

IX
In state den 19 april 1616 op hope van accoort ten versoucke van Jan Jacobsz.

X
Welgebooren mannen op 't versouck vanwegen de ge[daechd]e bij den secretaris aen haer gedaen, ordonneren alsnoch den ge[daec]h[de] te gaen binnen acht dagen bij den bailliu om te accorderen, soo niet sullen met de ingeleijden pen[ningen] bij regsgeleerden trecen consultatie. Actum den III^{en} mejj 1616.

scan 80 rechts

Jo[nc]h[eer] Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht alhier voor welgebooren mannen Joris Jan Ewoutsz. Duijmeijer tot Noortwijckerhout ged[ae]chde alhier. Den eij[sche]r seijt eijsch an coppel

Schaeck met de ged[ae]chde present concludeert tot niet ontfanckelick, en[de] bij ordre tot absolutie mette costen om redenen, als breeder bij monden sal werden gededuceert.

Den bailliu persisteert bij sijn gedaen eijsch en[de] seijt dat 't notoir is volgens de keuren van Rijnlant dat niemant op zonedagen en[de] namentlick onder de predicatie geenich uijtwendich werck te doen en[de] alsoo den substituijt metten geswooren bode den ged[ae]chde op denselffen dach op den Nieuwe Wech heeft bevonden mette groote wagen clopstroo onder de predicatie te voeren, seijt daerom den eij[sche]r dat het genouchsaem verstaen sal worden bij welgebooren mannen, concludeert den bailliu als vooren.

Schaeck voor duplijck persisteert bij sijn voorgaende conclusie.

Welgebooren mannen ontseggen den bailliu sijn gedaen eijsch en[de] genomen conclusie en[de] compeseren de costen om redenen. Actum den XII^{en} januarij 1616.

Den bailliu protesteert om t'appelleren off reformeren.

Off[icier]

Rechtgeseten den XXVI^{en} januarius
1616 bij
en[de] den welgebooren mannen met namen
Willem Jansz. van [de] Plas, Claes Huijgen
z. van Houten, Crijn Claesz. van
Sgravenmade, Cornelis Seger
z. van Oxhoorn, Jan Jacobszoon
van Langevelt, Thonis Lenertsz.
van Tethrode, Engel Jacobsz.
van Heemskerck, Adrijean Jansz.
van Velsen, en[de] Lenert Gerritsz.
van Teijlingen.

scan 81 links

Jo[nc]h[eer] Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegom en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen beclaecht alhier voor welgebooren mannen Jan Kuicker wonende tot Heemstede, overgedaechde alhier, die eij[sche]r seijt en[de] waerheijt eij[sch] aen coppel.

Welgebooren mannen verleen den bailliu het eerste deffault tot zulcken profijt als naer rechte en[de] een tweede citatie ad prijnum. Actum den 26 Januarij 1616.

Welgebooren mannen verleen den eij[sche]r het tweede deffault tot zulcken profijt als naer rechte en[de] een derde citatie. Actum den 9 Februarij 1616.

off[icier]

Schaeck met Cornelis Pietersz. present die interveniërende is voor sijn broeder belooft jegens den naesten rechtdage sijn broeder alhier te doen compareeren, ofte te doceren procuratie met ratificatie sonder nieuwe weet te doen. Actum den XXIII^{en} februarij 1616.

Rechtdach gehouden bij Harman de Vries, substituijt en[de] welgebooren mannen omnibus presentibus den IX februarij 1616.

Jan Ewoutsz.

Renvooi naar scan 81, rechts:

Welgebooren mannen appoincteren dat pertijen tuschen dit en[de] den naesten rechtdach sullen gaen bij den anderen, en[de] elcx nemen twee goede mannen omme te sien off sij met den anderen connen accorderen, soo niet soo sullen welbooren mannen alsdan recht doen naer behooren, behoudens elcx sijn recht.

off[icier]

Actum den 9 februarij 1616

Pertijen hebben 't appoinctement voldaan, persisteren als vooren en[de] versoucken ten wetersijden recht.

scan 81 rechts

Jan Ewoutsz.
Off[icier] Den eij[sche]r leijt over sijn bewijs onvermindert den schutter
sijn eedt.

Schaeck zeijt dat men naer rechte niet en can dienen als eens
van bewijsen en[de] dat sulcx alle de geraepte middelen sijn
inpertement ten fijne van dien is den ged[aechde] tevreden op al-
rede gedaen productie voorts te procederen mits dat bij
welgebooren mannen verclaert zal werden dat geen vorder
productiën plaets sullen hebben.

Schaeck renunchieert van productie.

Schaeck reprocheert en[de] zeijt dat Crijn Jacobsz depositeant in desen
uijt deselve depositie niet en wert bewesen 't gundt den eijsch is
dicterende en[de] schoon genomen jae als neen soo is deselve depositie
singulier en[de] niet met anderen overeen stemmende voor
sooveel aengaet Jan Huijbrechtsz., schutter in desen seijt dat
deselve is partije formeel en[de] in 't stuck van 't crijmineel als desen
wert geïntenteert den heer bailliu geen gelooff en mach
meriteren veelmin soo vijl een schutter als men alhier in 't
proces wil opfonderen behalven dat soo is den ged[aechde] tevreden
bij eede te verclaeren dat hij den schutter de pretente
schapen niet ontweldicht en heeft als nader bij monde
sal werden gededuceed, concludeert over sulcx wel ende
te recht gereprocheert qualick en[de] t'onrecht bij den eij[sche]r
geproduceert.

Den bailliu solverende het selfte reproce bij den procureur
van [de] gedaechde gedaen onvermindert sijn voorgaende eijsch en[de] conclusie
seijt voor salvatiën dat alle boden schutters staende onder
eedt moeten hebben gelooff off het zij zaecke dat sij bij
haere rechters ofte andere offichiers off bailliuwen
soude moeten wesen gecauseert van meemeedicheijt
soo bewijst den voors[eijde] schutter daerenboven met eene
waerachtige getuijge dewelcke niet reprochabel
en is en[de] seijt daeromme den bailliu ende eij[sche]r
alle voorgaen[de] represen bij de gedaechde alhier geraept
en[de] geschraept verclaert sullen werden bij welboren mannen
in minste niet genouch sijnde gereprocheert, en[de] dat
den voors[eijde] ged[aechde] sijn presentatie van eede sal werden ontseijt
ende dat de verclaeringe bij den bode ende getuijge verclaert sal
worden wel en[de] terechte voldaan.

Pertijen hinc inde concluderen in rechte en versoucken vonnis.

Actum den IX februarius 1616. *Renvooi, zie scan 81 links*

scan 82 links

Gelijck als men hetselffde genouchsaem can bedencken, seijt den bailliu het 't selffte genouch gesolveert te hebben, persisteert tot dieneijnde hetselfte voor salvatie, concludeert tot dieneijnde als boven dat se gelijkelijck gecondemneert sal werden de boete te betalen mette costen.

Welgeboren mannen absolveren Adriaen Henricxz. van [de] eijsch en[de] conclusie op hem gedaen en[de] genomen, en[de] compenseren de costen om redenen. Actum den 9 februarij 1616.

Van gelijcken Gerrit Jacobsz. Roo actum ut supra.

Van gelijcken Claes Gerritsz. de Munnick, Willem Pietersz. en[de] Cornelis Cornelisz., behoudens den bailliu sijn actie geresereert op Jan Jacob Claesz. Actum den 9 februarij 1616.

Rechtdach gehouden den XXIII^{en} februarij XVI^c en[de] sestien bij den heer bailliu selve en[de] welgeboren mannen met namen
Willem Jansz. van der Plats
Claes Huijgensz. van Houten
Crijn Claesz. van Schravenmade
Cornelis Segersz. van Oxhoren
Jan Jacobsz. van Langevelt
Thonis Leenertsz. van Tethrode
Engel Jacobsz. van Heemskerck
Adrijaen Jansz. van Velsen en[de]
Leendert Gerritsz. van Teijlingen
absent met consent.

Rechdach gehouden den VIII^{en} maert 1616 bij Harman de Vries, substitijt en[de] de welbooren omnes.

scan 82 rechts

Absent met consent Adrijaen Jans
van Velsen.

Rechtdach gehouden den XXII^{en} maart
1616 bij den h[eer] bailliu selve
en[de] de welboren mannen omnes.

Jo[nchee]r Andries van Thienen bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillelegum en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen
beclaecht voor welgeboren mannen Cornelis Claesz.
van [de] Schelling ged[ae]h[de] en[de] gearresteerde alhier.

Den bailliu en[de] eij[sche]r seijt hem aen hoe dat eenen tijt
geleden hij gearresteerde en[de] gedaechde vervordert heeft
op 's heeren wege met sijn twee broeders als te weten Lenert en[de] Sijmon
Claeszoonen te grieven seeckere keurwonde aen eenen
Jan Willemsz. van Heemskerck in zijn hooft en[de] vorder
sijn cleederen aen sijn lijff al soo te snijden dat sij
ganchs en[de] geheel verderven ende tot niet gecomen zijn.
Ende alsoo het saecken sijn van straet- ende
wechschenderije en[de] in een lant van justitie niet en
behoort getollereert noch geleden te worden. Seijt
den bailliu en[de] eij[sche]r dat de gedaechdes en[de] gearresteerde
gehouden sullen wesen een baerschuldich man te maken
volgens die costuijmen van Rijnlandt wie hetselffde
gedaen heeft, ofte dat sij tesamen sullen betaelen aen
den voors[eijde] bailliu en[de] eij[sche]r een somme van vijftich
ponden tot XL grooten 't pont en[de] daerenboven ge-
condemneert te sullen gaen opten huijse van Teijlingen
omme aldaer geleijt te werden te water en[de] broode den
tijt van een maent en[de] in plaetsen van proces maeckende
eij[sch] van costen.

Den ged[ae]hdje en[de] gearresteerde ontkent den eij[sch] soo die leijt, en[de] seggen[de] ter
contrairie dat sij selve aengeranst zijn, concludeert tot absolutie van dien
mette costen, protesten van costen en[de] versoucken vonnis.

Den Eij[sche]r voor duplijck seijt noijtoir te wesen dat de cleeren openbaerlicken
aen Jan Willemsz. lijff heel gesneden geweest zijn, en[de] hij deerlijck in 't
hooft gegrieft is als eenijder wel kennelijck is, persisteert daerom
den eij[sche]r bij sijn gedaen eij[sch] en[de] conclusie ende versoucken vonnis.

Welgeboren mannen appointeren dat den gearresteerde ende ged[ae]h[de] gehouden sal sijn
te compareren tegen den naesten rechtdage ofte te stellen cautie voor 't gewijsde van welboren
mannen mits dat
den bailliu alsdan mede sal doen verdagen Jan Willems omme pertijen tegens
den anderen te hooren en[de] alsdaen sullen doen naer behooren. Actum den 22 martij 1616.

Den gedaechde versouct copije uijt den eij[sch] en[de] appointment.

Sijmon Claesz. stelt sijnselven cautionaris voor sijn broeder Cornelis Claes
om het gewijsden bij mannen te voldoen. Actum ult[imo] dedit].
renvooi, zie scan 93 links

scan 83 links

Ad idem contra

Sijmon Claesz.

van gelijcken Sijmon Claes als vooren

van gelijcken de ge[daec]h[d]e omme alsdaen compareeren als vore. Actum den 22 maert 1616.

Jo[nchee]r Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegum, en[de] Voorhout eij[sche]r en[de] triumphant
contra

Cornelis Mathijsz. Op de Ade ge[daec]h[d]e en[de] gecondem-
neerde ter ander zijden omme te comen diminueren
tegens al sulcken declaratie van costen als den voornoem[de]
bailliu in handen van [de] welboren mannen van [de] dorpen voorn[oe]m[t]
overleggen zal en[de] hem ge[daec]h[d]e copie off geleverd is.

In state tegens den naesten Rechtdage ad prijnum sonder
nieuwe citatie. Actum den 22 martij 1616.

renvooi naar scan 82 rechts

Rechtdach gehouden den 19 april bij den
substituijt bailliu en[de] de welgeboren
mannen omnes.

Harman de Vries, substituijt van jo[nc]h[eer] Andries van Thienen,
bailliu van Noortwijckerhout etc., eij[sche]r contra Jacob Claesz.
wonende tot Hillegum, ge[daec]h[de], den bailliu hem aenseggende
alsoo hij hem mede is gemeeren met tappen van bieren ende
dieselve aen de luijden te vercopen 't welck bij alle man notoir
is. Seijt den voorn[oemde] bailliu en[de] eijscher dat zeeckeren tijt geleden
den geswooren bode tot sijnen huijse gevonden heeft twee
ongeiecte aerde cruijcken waerover hij bij denselven bode
bekeurt is. Seijt den bailliu en[de] eijscher dat den voors[eijde] Jacob
Claesz. daerover verbeurt heeft een boete van thien
pont. Concludeert daeromme dat den voors[eijde] gedaechde

scan 83 rechts

bij welgebooren mannen daerover gecondemneert sal werden
in een boete van thien pont mette costen over ijder stuck volgens
die costuijmen van Rijnlant.

In state tegens den naesten rechtdach sonder nieuwe weet. Actum den 19 april 1616.

Welgebooren mannen gunnen den eijscher 't eerste default tot sulcken profijt als nae rechte
en[de] een nieuwe citatie tegens den naesten. Actum den III^{en} mej 1616.

In state.

Harman de Vries dient van declaratie van costen.

Bouman vanwege den ged[aechde] dient van diminuatie op t donbelt
van [de]selve declaratie gestelt. Actum den 19 april 1616.

Also Feijntgen Pietersz. mede is crediteur over den verlaten
boedel van Jan Adamsz. s'Gravenmade en[de] Marijtgen Claesz.
dochter van welcken boedel met approbatie van de bailliu en[de]
mannen van Lisch etc. tot curateur gestelt is Sijbert
van Bosvelt, heer secretaris van [de] weeskamer tot Haerlem,
en[de] dewijle den voors[eijde] Bosvelt reterdeert als curateur
gestelt de preferenten en[de] concurrenten niet te accommo-
deren. Soo versouct den voors[eijde] Feijnte dat den voors[eijde] Bosvelt
van [de] bailliu uijt crachte van welgeboren doorgaen[de] haere
authorisatie denselven Bosvelt belast sal werden op
't spoedichste in fafeur van [de] preferenten en[de] concurrenten
preijcken dach geordonneert te werden omme deselve be-
teijckent te werden als recht ofte andersints protteteren[de]
als naer stijle ende usantie versouct dien volgen[de] recht.
Actum den 19 april 1616.

Welgebooren mannen van Noortwijckerhout, Lis. Hillegum en[de] Voorhout
ordonneren den requirant voor een gesworen bode den heer secretaris,
curateur in desen genoemt te doen insinueren de sententie van de
voorseijde preferentie en[de] conquirentie op 't spoedichste te vorderen,
authoriseren den gesworen bode daertoe versocht de insinuatie
te mogen doen. Actum den 19 april 1616.

scan 84 links

Rechtdach gehouden den III^{en} meij
1616 bij Harman de Vries, substituijt,
en[de] welbooren mannen omnes.

Op huijden den IIIen meij 1616 is het placæt van e[dele] mo[gende]
Heeren Staten in date den derden octobris XVI^c en[de] twaelf
op stuck van het wechvoeren ofte achterhouden van de tonnen
geëmaneert, openbaerlijcken in gebannen
vierschaeren affgelesen. Datum als boven bij mij als secret[aris]

Crimineel

rechtdach gehouden bij den heer bailiu
selve en[de] welboren mannen Willem
Jans van [der] Plas, Cornij Claes van Sgraven[made]
Claes Jacobsz. van Houten, Cornelis
Segers van Oxhoorn, Jan Jacobsz. van
Langevelt, Tonis Lenertsz. van Tetroede,
Engel Jacobs van Heemskerck, Arien Jans
van Velsen, absent Lenert Getus van Teijlingen.

G. van [der] Morsch

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout,
Lis, Hillegum en[de] Voorhout eijscher van 's heeren wegen in cas
van delict beclaecht aen deser vierschaere Jan Coenertsz.,
stoelmatter, gebooren tot Amsterdam. Ofte hoe hij
anders bij name ofte toename mach sijn genompt,
jegenwoordich sijne gevangen, hem aenseggende ende
de waarheijt is sulcx, hoe dat hij gevangen hem vervordert
heeft op pinxsterdach in den jaere 1615 met
eenen Thijs Jansz Masvelt, mede stoelmatter, wonnende
in den Hage, gegaen is uijt den huijse van Claes Jansz. opper-
man tot de vest langx en[de] hebben aldaer op deselve
veste metten anderen hantsgemeen en[de] met bloote op-
steeckers vechtende geweest, en[de] wederomme
daer vandaen gaende van 't quaet tot erger hebben sij
tesamen wederomme elcx een nieuwt mes gecocht en[de]
sijn met de anderen gegaen in seeckere velt ofte weijde
omtrent de twee Nootdorpse molens alwaer de voors[eijde]
Jan Coenaertsz. den voorseije Thijs Jansz. Masvelt een
steecke met het voorn[oemde] nieu gecochte mes in sijn slinc-
ker borst comende deur 't ostarinnen tot in 't hert gegeven heeft,
waervan den voors[eijde] Thijs Jansz. datelijcken
deser werelt overleden is. Naerder blijckende bij sijne
gevangens eijgen confessie bij hem buijten pijnende

scan 84 rechts

bande van ijsere gedaen als oock bij informatiën en[de] acte van schouwe tot sijnen laste verworven. Ende alsoo hij gevangen heeft gecommiteert soo (deerlijcken) manslach als wesende sijn huijsvrouw halve susters zoon, 't welcke een zaecke is van quade exemple die in een lant van justitie niet en behoort geleden te werden, maer andere ten exemple van andere die zelve quaet doen, wel swaerlick behoorde gestraft te worden, soo concludeert den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r nomine als boven, dat den voorn[oemde] gevangen sal werden gebracht ter plaetse daer den bailliu aenwijsinge doen sal, en[de] aldaer sijnde, bij den scherprechter met den swaerde geëxcuteert sal worden volgen de beschreven rechten gelijk oock mede de costuijme en[de] ordonnantie van [de] lande en[de] 't selve gedaen sijnden sijn lichaem op een radt gestelt en[de] 't hoeft op een staeck sal worden geset, en[de] dat sijne gevangens goederen verclaert sullen werden verbeurt en[de] geconfisqueert ten profijte vande graeffelijcheijt. Ofte tot andere sodanige hoeft ende lijffstraffe als mijn e[dele] heeren welbooren mannen naer exigentie van der zaecke bevinden sullen te behooren. Dies den voorn[oemde] bailliu ende eij[sche]r versouct hem rechts te geworden.

Welgeboren mannen houden de saecke in advijs tot huijden acht dagen mitsdien dat de informatiën sullen blijven onder de bancke en[de] dat welgeboren mannen alsdan recht sullen doen naer behooren om seeckere redenen haer daer toe moverenden. Actum den lesten mej 1616.

scan 85 links

Alsoo joncheer Andries van Thienen, baillij van Noortwijckerhout, etc. presumeert dat Jan Meijert tegenwoordich gebannen alhier, soo stoutelijcken heeft aengegegaen seecker feijt als hem ten laste geleijt wort soo versouckt den voorn[oemde] officier van [de] wegen d'hoogh overicheijt dat welboren mannen bij haere sententie sullen vergunnen den voors[eijde] gevangen te mogen brengen ten scherpe exame en[de] torture. Actum den lesten mej 1616.

scan 85 rechts

Joncheer Andries van Thienen, bailliu van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum, en[de] Voorhout, eij[sche]r van 's heeren wegen in cas van delict, beclaecht voor dese vierschaere van welgeboren mannen alhier Jan Meijert geboren van Roste in Oldenburgerlandt, ofte hoe hij anders met name ofte toenaeme mach sijn genomt, jegenwoordich sijne gevangen, hem aenseggende en[de] de waerheijt is sulcx, hoe dat hij gevangen hem vervordert heeft op dinxdage wesende den XXVIII mej 1616 seeckere manspersoon, comende gaen van Haerlem om naer Leijden te gaen naedat hij hem seeckere tijt geselschap hadde gehouden en[de] den voors[eijde] manspersoon moede van gaen sijnde en[de] hem een weijnich tot ruste begeven hebben[de] in slape gevallen is bij den Heerwech 't welcke bij hem gevangen gemerct sijnde, hij gevangen den voors[eijde] manspersoon ontstolen heeft sijn hoet van sijn hoofd en[de] heeft sijn hoet t welck een quaden hoet was, daer weder opgeset, mitsgaders noch een paxken daer in wesende een hemt en[de] een swart roccken 't welck aen een rapier vast was dat hij mede genomen heeft naerder blijckende bij sijne gevangens eijgen confessie bij hem buijten pijn en[de] bande van isere gedaen. Ende alsoo hij gevangen heeft gecommiteert openbare straetschenderije, dieffe en[de] beroovinge van 's heeren wegen 't welcke zaecken zijn van quade exemple die in een lant van justitie niet behooren geleden maer ten exemple wel swaerlijcken als gelijcke straetschenders en[de] wechrovers ten ontsich van anderen well noodich eijschen gestraft te worden. Soo concludeert den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[sche]r in den name als boven dat den voorn[oemde] gevangen sal werden gebracht ter plaetse daer den bailliu aenwijsinge doen sal, en[de] dat hij gevangen aldaer deur den scherprechter aen de galge tuschen hemel en aerde gehangen sal werden datter de doot nae volcht en[de] dat sijne gevangens goederen sullen werden verclaert verbeurt en[de] geconfisqueert ten profijte van [de] Graeffelijckheijt ofte tot sodanige lijffstraffe als de e[dele] heeren welgebooren mannen naer gelegentheijt van [de] saecke sullen vinden te behooren. Dies den voorn[oemde] bailliu en[de] eij[scher] versouct hem Recht te gewerden.

scan 86 links

Gesien bij welgeboren mannen van Noortwijckerhout, Lis, Hillegum en[de] Voorhout den voorgaen[de] eijsch en[de] conclusie bij joncheer Andries van Thienen, bailliu van [de]selffde dorpen ten laste van Jan Meijert van Roste in Oldenburgerlant, mitsgaeders sijne confessie buijten pijn van bande en ijsere gedaen, hebben denselven gevangen gebannen en[de] bannen hem mits desen den tijt van X jaeren uijt den lande van Hollandt en[de] Westvrieslant op pene van gegeeselt en[de] gebranteijckent te worden wanneer hij hier weder inne compt en[de] deselve te ruijmen binnen tweemaal vierentwintich uijren, verbiedende de voors[eijde] tijt weder te frequenteren. Aldus gedaen en[de] in de vierschaere gepronuncieert opten lesten mej 1616'

Claes Huijgense van Hout
Cornelis Zegersz.

Mij present
G. van [der] Morsch 14

1616 5 1
31

Arijen Pietersz. van Rossum
Welgeboren mannen als rechters bij interlocutoir appoinckement velclaeren dat zij de zaecke nijet en vinden gedisponeert omme alsnoch ten principale recht gedaen te mogen werden. Ordonneren mitsdien ex officio den voors[eijde] ge[daec]h[de] verclaringe te doen off hij de attestatiën bij den voors[eijde] heere bailliu overgeleijt hout voor gerecoleert, dan nijet indien neen dat die heere bailliu deselve alsnoch sal mogen doen recoleren mits leverende den ge[daec]h[de]intergatoiren vierentwintich uijren te voorens form de nieuwe ordonnantie der e[dele] mo[gende] Heeren Staten anno XV^cLXXX op stuck van [de] justitie geëmaneert omme 't selve gedaen de saecke in state van wijsen gebracht zijn[de] vorden ten principale gedisponeert te worden nae Rechts behooren. Reserveren nijetemin de costen van desen incidente ten uijteijnde van de saecke # Actum desen lesten mej 1616

scan 86 rechts

absent

Willem Jansz. van [de] Plas

Claes Huijgensz. van Houten

Crijn Claesz. van Sgravenmade

Cornelis Zegers van Oxhoorn[de]

Adrijaen Jansz. van Velsen]

Welboren mannen tegenwoordig inde banck sittende verstaen alsoo sij mede thuijs veel te doen hadden, dat den absente mannen voor dese reijse sullen het gelach betalen en[de] dat sij daarmede vrij sullen wesen van haer verbeurde boeten.

Rechtdach gehouden den XXVIII^{en} junij

1616 bij Harman de Vries, substi-

tuijt, Jan Jacobsz. van Langevelt,

Lenert Gerrits van Teijlingen,

Engel Jacobsz. van Heemskerck

Thonis Lenerts van Tetroede

Schaeck voor de ged[aechde] seijt dat denselven ged[aechde] ongehouden is de getuijgen te houden voor gerecoleert ofte ongerecoleert temeer dewijle de ordonnantie vande justitie strictelijcken ijdereen belast hemluiden daernaer te reguleren 't gundt officieren wel behooren te verstaen, daeromme als andere delinquerende soucken te causeren Sustinerende daeromme den ged[aechde] sijn proces vervolcht te hebben in sijn volcomen limijten conform d'ordonnatie en[de] dat het versouck in desen is inpertijnent en[de] soo den eij[sche]r hem in sijn proceduren bevint gegraveert, dat hij 't selve bij appellatie heeft te vergeffen in vougen dat den ged[aechde] versouckt als aput acte gedaen is.

Den substituijt vanwegen den bailliu seijt dat hij hem refereert tot het appointement bij mannen gewesen, alsdat uijt het appointement van welboren mannen verstaen sal worden dat de welboren mannen gehouden sijn ex officie den ged[aechde] te vragen ofte hij de getuijgen hout voor gerecoleert off niet en[de] soo de ged[aechde] seijt dat hij die niet en hout voor gerecoleert dat alsdan den welboren mannen den bailliu sullen ordonneren alsnoch de getuijgen te doen recoleren omme alsdan voorts geprocedeert te worden naer behooren en[de] hout hij deselve voor gerecoleert dat den bailliu tevreden is.

Schaeck persisteert bij sijn gedaen teijckeninge als wesende in materie van rechte bestandt Actum desen XXVIII junij 1616.

Welbooren mannen appointeren als dat den bailliu

scan 87 links

de attestatiën alsnoch sal mogen doen recoleren. Ter
oorsaecke dat den ged[aeche] deselve niet en hout voor ge
recoleert volgens 't voorgaen[de] appointement omme hetselve gesien daerop gedaen te
worden naer behooren. Actum desen XXVIII^{en} junij 1616.

Schaeck stelt hem illico appellant. Actum ut [an]t[e].

G. van (der) Morsch Motsz.

G. van (der) Morsch Motsz.

G. van (der) Morsch Motsz.

G. van (der) Morsch Motsz.

G. van (der) Morsch Motsz.

scan 87 rechts

G. van (der) Morsch Motsz.

diverse malen herhaald, ook op scans 88 links en rechts en 89 links

scan 89 rechts

Den eedt van de welbooren mannen

Wij sweeren en[de] gelooven dat wij in der saecken en[de] differenten die voor dese vierschaere zoo in 't cijvijl als in 't crijmineel zullen vallen naer ons beste wetenschap. Recht doen en[de] vonnisse wijsen sullen, dat wij alle gestede vonnissen secretelijk houden. Ende alle keuren en[de] ordonnantiën bij die van Rijnlant en[de] onse vierschaere gemaect en[de] geordonneert voorstaen zullen. Dat en sullen wij niet laten om Lief, om Leef, om giften, om gaven, om vrinden ofte magen noch om geen derhande zaecken.

Soo waerlick moet ons godt
almachtich helpen.

Den eedt van de lantschouten

Ick belove ende sweere een ijegelijcken goet cort recht en[de] expeditie te doen volgens 't recht en[de] costuijmen van Rijnlant in alle zaecken tot mijne kennisse behoorende en[de] mij geensints t'onderwinden tot mijnre profijt eenige zaecken tot mijnre kennisse niet behoorende. Belove voorts dat ick den bailliu van Noortwijckerhout metten aencleven vandien, zijn geswooren clerck ofte dienaeren te kennen geven zal alle cijvijle zaecken daer den bailliu de kennisse van compt, alle crijmineele zaecken en[de] delicten in mijn schoutamt vallende binnnen vier dagen naerdad die tot mijnen kennisse gecomen sullen sijn, ende hem geensints in sijne boeten te vercorten maer hem daerinne getrouwelick te wesen tot allen tijden. Beloove voorts dat ick in absentie van sijn geswooren bode, sijn recht bewaeren sal. In alle haeste ge zaecken, als doode personen te arresteren en[de] gestoolen goeden te besaecken, en[de] met kennisse van getuijgen in bewaerderhant te stellen tot behouff vande graefflickheijt, ofte dengeenen die daer toe gerechtich sullen sijn. Ende voorts diegelijcke haestige zaecken. Ende mede te doen dat een goet ende getrouwe schout schuldich is en[de] behoort te doen. Ende en sal des niet laten om lieff noch leet, om vrintschap maechschap ofte swaegerschap, om gonste, om gave, noch om geenderhande zaecken die mij daertoe porren soude mogen. Soo moet mij Godt helpen.

scan 90 links

Eet van den substituijt van [de] bailliu

Ick gelove en[de] sweere dat ick mij in het ampt van substituijt van die balliu getrouwelicken en[de] in goede conscientie zal dragen achtervolgende de schriftelicke overcomste en[de] die voorwaerden tuschen mijn en[de] den voors[eijde] bailliu daerover gemaect en[de] dat ick dienvolgende het Recht vande Co[ninclijske] Maj[esteit] als Grave van Hollandt naer alle mijn vermogen zal gadeslaen en[de] bewaeren partijen als goet cort recht en[de] expeditie van justitie sal helpen. Den bailliuw en[de] mannen van t collegie behoorlick sal eeren en[de] respecteren alle zaecken en[de] geschiede vonnissen in der vierschaere vallen[de] en[de] oock de informatiën bij den bBailliuw ofte van zijnentwegen te nemen secretelijc zal houden. Ende vorder alles doen zal dat een goet en[de] oprecht getrou gesubstueert bailliuw schuldich en[de] behoort te doen. Zoe helpe mij Godt.

Eet van den secretaris

Ick Sweere en[de] gelove den bailliu vierschaere van Noortwijckerhout metten aencleven van dien als secretaris getrouwelicken te dienen, den bailliuw en[de] mannen te gehoorsamen, eeren en[de] respecteren de oppiniën van mannen, mitsgaders de zaecken partijen aengaende niet te releveeren, noch ijemant te ontdekken anders dan naer behooren, goede en[de] pertinente registeren, en[de] boucken te houden, pertijen die 't aen mij versoucken zullen te dienste staen, mij met het tegentwoordelick loon tevreden te houden zonder eenige partijen te beschatten en[de] vorder alles te doen dat een goet en[de] getrou Secretaris eer en[de] eetshalven schuldich es en[de] behoort te doen. Soe helpe mij Godt.

Den Eet van des bailliws boden

Ick belove ende sweere den bailliuw van Noortwijckerhout metten aencleven van dien getrouwelicken te dienen en[de] hem te kennen te geven alle civile en[de] criminele zaecken in het voors[eijde] bailliwschap vallende ende die sijn geswooren clerck te bouck te doen stellen. Soe moet mij Godt almachtich helpen.

scan 91 links

Op huijden den dertichsten martij anno zestienhondert en[de] zeeven compareerden voor den ondergeschreven welboren mannen, Lenert Claesz., jongesel woonde in den Haghe, constitueerde, en[de] maecte machtich, gelijk hij constitueert ende machtich maect bij deesen Claes Sijmons, zijnen vader, ende Harman de Vries, schout van Voorhout, en[de] elcx van hen bijsonder, omme uijt zijn constituants name rechts te spreekken, en[de] pleegen, voor allen hooven, plecken, en[de] rechteren, op en[de] jegens eenen ijgelijcken, zoowel in 't eijsschen alsoock in 't verweren, cum potestate substituendi in communi forma. Actum en[de] deesen bij den welgeboren mannen onderteckent, ten dage, en[de] jare als boven. Mij p[rese]nt

Cornelis [*handmerck*] Jansz.
merck

Dirckxsz.
Cornelis [*handmerck*] van Houts
merck

Willem Dirxsz.

Compareerde Corn[elis] Mathijsz., constitueerde en[de] maecte machtich Heijman Bouman, schout tot Oestgeest, omme vuijt den naeme, en[de] vanwegen hem comparent rechts te spreekken in omnibus ad lites cum postestate substituendi. Actum den VII^{en} februarij 1614.

scan 92 links, inlegvel

De gevangen p[rese]nt concludeert dat mijn heer den baillij tot sijn eijsch en[de] conclusie zo hij die gedaen en[de] genomen heeft met smaecken[de] criminele ofte lijfstraffe sal werden ontseijt en[de] dat de gevangen daervan sal werden geabsolveert cum expen[de].

Johan van Heusden vuyten naemen van [de] baillij persisteert bij sijn gedaen eijsch, ende leijt ten dier fijne over zijne informatiën.

De gevangen persist[eert] voor duplijck bij sijn antwoord.

148

Welboren mannen gesien den eijsch crimineel en[de] d'informatiën bij den baillij van Noortwijckerhout, Hillegom, Lis en[de] Voorhout

tot laste van Adrien Jacobsz., gevangen van [de]selven baillij overgel[eijt] ende gehoord de defentie van wegen den v[oor]s[eijde] gevangen, seijt sijnde daer tegen gedaen hebben denselven (als meer genegen sijn[de] tot gratie, en[de] tot rigeur van justitie) gecomen 't wederom[m]e gebracht te werden in besloten hechtenisse en[de] aldaer te blijven zoo lange hij de mijsen van justitie en[de] de costen bij den baillij op 't informeren van [de] saecke gedaen sal hebben. verban[n]en hem voorts den tijt van vier jaeren huijden innegaen[de], vuyte de jurisdictie van [de] v[oor]s[eijde] ballij, mitsgaders vuyte jurisdictie van Rijnl[an]t en[de] Kennemerlant en deselve te ruijmen binnen drie dagen naerdatt hij vuyt de hechtenisse sal sijn ontslagen en[de] ontseggen den ballij in 't vorder eijsch. Acten den ... Aldus gedaen mij jegen den VIII^{en} octobris 1599.

scan 92 rechts

B-XII a-4

2258